

VYHODNOTENIE MEDZIREZORTNÉHO PRIPOMIENKOVÉHO KONANIA

Vízia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte roku 2035

Spôsob pripomienkového konania	
Počet vznesených pripomienok, z toho zásadných	196 /78
Počet vyhodnotených pripomienok	196
Počet akceptovaných pripomienok, z toho zásadných	156 /69
Počet čiastočne akceptovaných pripomienok, z toho zásadných	12 /7
Počet neakceptovaných pripomienok, z toho zásadných	28 /2

Vyhodnotenie vecných pripomienok je uvedené v tabuľkovej časti.

Sumarizácia vznesených pripomienok podľa subjektov

Č.	Subjekt	Pripomienky do termínu	Pripomienky po termíne	Nemali pripomienky	Vôbec nezaslali
1.	Klub 500	7 (0o,7z)	0 (0o,0z)		
2.	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	6 (5o,1z)	0 (0o,0z)		
3.	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		

4.	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
5.	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	4 (1o,3z)	0 (0o,0z)		
6.	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
7.	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
8.	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	83 (83o,0z)	0 (0o,0z)		
9.	Národná banka Slovenska	6 (1o,5z)	0 (0o,0z)		
10.	Potravinárska komora Slovenska	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
11.	Republiková únia zamestnávateľov	7 (0o,7z)	0 (0o,0z)		
12.	Slovenská asociácia poisťovní	2 (0o,2z)	0 (0o,0z)		
13.	Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora	59 (0o,59z)	0 (0o,0z)		
14.	Štatistický úrad Slovenskej republiky	5 (5o,0z)	0 (0o,0z)		
15.	Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
16.	Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
17.	Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
18.	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
19.	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
20.	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	

21.	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
22.	Národný bezpečnostný úrad	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
23.	Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
24.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (Úrad vlády Slovenskej republiky, odbor legislatívy ostatných ústredných orgánov štátnej správy)	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
25.	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
26.	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
27.	Generálna prokuratúra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
28.	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
29.	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
30.	Úrad vlády Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
31.	Úrad pre verejné obstarávanie	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
32.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
33.	Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
34.	Protimonopolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
35.	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x

36.	Najvyšší súd Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
37.	Národná rada Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
38.	Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
39.	Odbor aproximácie práva sekcie vládnej legislatívy Úradu vlády SR	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
40.	Združenie miest a obcí Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
41.	Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
42.	Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
43.	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
44.	Konferencia biskupov Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
45.	Asociácia priemyselných zväzov a dopravy	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
46.	Národné lesnícke centrum	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
	Spolu	188 (103o,85z)	0 (0o,0z)		

Vyhodnotenie vecných pripomienok je uvedené v tabuľkovej časti.

Vysvetlivky k použitým skratkám v tabuľke:

O – obyčajná A – akceptovaná
Z – zásadná N – neakceptovaná
ČA – čiastočne akceptovaná

Subjekt	Pripomienka	Typ	Vyh.	Spôsob vyhodnotenia
Klub 500	1. K časti 6.3.1 Stručné zhodnotenie vertikál, bodu 8 Pestovanie obilnín a ich spracovanie v mlynskom priemysle a využitie v druhospracovateľskom priemysle, piatemu odseku (str. 49) Znenie prvej vety navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Medzi prvovýrobou a spracovateľským priemyslom prakticky neexistuje vertikálna kooperácia, okrem spracovania kukurice na bioetanol, pri výrobe ktorého sa zároveň vyrábajú významné množstvá krmív.“. Odôvodnenie: Ročne sa v SR spracuje cca 350 000 ton kukurice na výrobu bioetanolu, pri ktorom sa zároveň vyrobí cca 80 000 ton krmív vo forme sušených kukuričných výpalkov (DDGS). Tieto sa umiestňujú na trhu chovu poľnohospodárskych zvierat v SR ako kvalitné domáce krmivo. Táto spolupráca medzi prvovýrobcami a spracovateľmi je zabehnutá, vzájomne výhodná a podporuje zamestnanosť na vidieku a stabilitu hospodárenia farmárov.	Z	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Medzi prvovýrobou a spracovateľským priemyslom prakticky neexistuje vertikálna kooperácia okrem spracovania kukurice na bioetanol, pri výrobe ktorého sa zároveň vyrábajú významné množstvá krmív.“
Klub 500	2. K časti 6.3.1 Stručné zhodnotenie vertikál, bodu 8 Pestovanie obilnín a ich spracovanie v mlynskom priemysle a využitie v druhospracovateľskom priemysle, šiestemu odseku (str. 50) Znenie poslednej vety navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Je nevyhnutné podporiť investičný rozvoj do modernizácie, výrobných zariadení, automatizácie výroby, nákupu moderných technológií pre inováciu produktov, zníženie energetického zaťaženia a úsporu emisií	Z	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Je nevyhnutné podporiť investičný rozvoj do modernizácie, výrobných zariadení, automatizácie výroby, nákupu moderných technológií pre inováciu produktov, zníženie energetického zaťaženia a úsporu emisií

	skleníkových plynov vznikajúcich pri pestovaní obilnín.“. Odôvodnenie: Emisie skleníkových plynov vznikajúcich pri pestovaní obilnín sú kľúčové pri spracovaní kukurice na bioetanol a veľmi vplyvajú na jeho emisnú stopu a celkové uplatnenie na trhu s bioetanolom. Nízka emisná stopa bioetanolu zabezpečuje jeho stabilný odbyt a tým aj stabilitu a prosperitu poľnohospodárskej prvovýroby.			
Klub 500	3. K časti 6.6.2 Návrhy a opatrenia v oblasti v oblasti legislatívy, písm. b) (str. 70) Za druhý bod navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Ponechanie minimálnej doby nájmu 5 rokov, čím sa zabezpečí potrebná stabilita podnikateľského prostredia v poľnohospodárstve“. Odôvodnenie: Predmetné opatrenie je nevyhnutné pre zabezpečenie riadnej starostlivosti o pôdu a potravinovej sebestačnosti SR. Treba zdôrazniť, že z dlhodobého hľadiska je nevyhnutné vytvoriť podmienky pre investície do živočíšnej a špeciálnej rastlinnej výroby, ktorých vynaloženie i návratnosť často presahuje dobu piatich rokov, preto inštitút minimálnej doby nájmu nie je a nemôže byť jediným prostriedkom, vytvárajúcim vhodné podmienky na dlhodobé investície (túto funkciu plnia napr. inštitúty práva na primerané predĺženie času nájmu, práva na primeranú náhradu alebo prednostného práva). V prípade nájmu na dobu neurčitú navrhujeme zmeniť výpovednú lehotu na jednoročnú, vždy k 1.11., pričom aj v takomto prípade by ale mal nájom trvať najmenej 5 rokov. To znamená, že aj pre nájomnú zmluvu na podnikateľskú činnosť, dohodnutú na dobu neurčitú, má platiť minimálna doba nájmu päť	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie novej odrážky v kapitole 6.6.2 bod b) Legislatíva pôdneho fondu: „• Ponechanie minimálnej doby nájmu 5 rokov, čím sa zabezpečí potrebná stabilita podnikateľského prostredia v poľnohospodárstve“

	rokov. Inak povedané, výpovedná lehota sa neskončí skôr, ako po piatich rokoch trvania nájmu, bez ohľadu na to, či ju vlastník podá napr. v treťom roku trvania nájmu. Aj počas prvých piatich rokov doby nájmu (bez ohľadu na to, či ide o nájom na dobu určitú alebo neurčitú) by však mal vlastník mať možnosť skončiť zmluvu výpoveďou z dôvodu nezaplatenia splatného nájomného napriek písomnému upozorneniu a z dôvodu porušenia podstatných zákonných povinností súvisiacich s riadnou starostlivosťou o pôdu.			
Klub 500	4. K časti 6.6.2 Návrhy a opatrenia v oblasti v oblasti legislatívy, písm. b) (str. 70) Za nový tretí bod navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Vypustenie právnej úpravy umožňujúcej odstúpenie od zmluvy pri zmene vlastníckej štruktúry“. Odôvodnenie: S cieľom zabezpečenia stability podnikateľského prostredia v poľnohospodárstve máme za to, že je nevyhnutné vypustiť z právnej úpravy ustanovenie §12 ods. 6 zákona č. 504/2003 (odstúpenie od zmluvy pri zmene vlastníckej štruktúry), ktoré priamo odporuje základným zásadám súkromného práva, predovšetkým zásade pacta sunt servanda. Zmena majetkovej účasti, nezriedka i bez zmeny konečného užívateľa výhod, alebo spočívajúca v zmene majetkovej účasti medzi blízkymi osobami, ktorá je legitímnym právom zúčastnených osôb, nemôže byť spravodlivým dôvodom na predčasné ukončenie nájomného vzťahu. Účastníci nájomného vzťahu do neho vstupujú s legitímnymi očakávaniami jeho trvania a plnenia si povinností. Možnosť jeho predčasného ukončenia v dôsledku výkonu práva je	Z	ČA	Čiastočne akceptované. Text upravený Doplnenie nového bodu do časti 6.6.2 Návrhy a opatrenia v oblasti v oblasti legislatívy, b) b) Legislatíva pôdneho fondu: „• Prehodnotí sa vypustenie právnej úpravy umožňujúcej odstúpenie od zmluvy pri zmene vlastníckej štruktúry“ Zdôvodnenie: Konkrétna podoba úpravy bude až výsledkom legislatívneho procesu pripravovanej novely zákona č. 504/2003 Z. z., resp. pripravovaného návrhu nového zákona o nájme poľnohospodárskeho pozemku

	v hrubom rozpore s princípom právnej istoty, oslabuje stabilitu podnikateľského prostredia a naruša pravidlá hospodárskej súťaže. Zároveň treba dodať, že takýto dôvod na predčasné ukončenie nájomného vzťahu žiadnym spôsobom nezabezpečuje ochranu verejného záujmu súvisiaceho s poľnohospodárstvom, či poľnohospodárskou pôdou. Naopak táto právna úprava vnáša do vzťahov v rámci poľnohospodárstva len obmedzenie, ktoré často-krát bráni rozvoju a napredovaniu účastníkov vzťahov k poľnohospodárskej pôde a nenapĺňa žiaden konkrétny záujem prospešný, či už širokej verejnosti alebo poľnohospodárom akejkoľvek kategórie.			
Klub 500	5. K časti 6.6.2 Návrhy a opatrenia v oblasti v oblasti legislatívy, písm. b) (str. 70) Za nový štvrtý bod navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Uľahčiť prístup k pôde poľnohospodárom, disponujúcim právnym titulom k pôde“. Odôvodnenie: Právny poriadok musí zabezpečovať efektívny a rýchly prístup k pôde poľnohospodárom, disponujúcim právnym titulom k pôde. V záujme dosiahnutia diverzifikácie štruktúry aktívnych poľnohospodárov, osobitne v prospech malých, mladých, rodinných a začínajúcich poľnohospodárov, vyznieva táto potreba akútnejšie z dôvodu, že niektorí aktívni poľnohospodári zneužívajú súčasnú neúčinnú právnu úpravu na obštrukcie, spôsobujúce oddialenie prístupu oprávnených osôb k pôde aj o niekoľko rokov. Zároveň sa s týmto problémom stretávajú aj podniky, prevažne družstvá, ktoré v minulosti vydávali pozemky do náhradného užívania, v súvislosti s ich snahami o legalizáciu	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie novej odrážky v kapitole 6.6.2 bod b) Legislatíva pôdneho fondu: „• Uľahčiť prístup k pôde poľnohospodárom, disponujúcim právnym titulom k pôde“

	užívania niekdajších náhradných pozemkov ich súčasnými obhospodarovateľmi prostredníctvom na to určeného inštitútu podnájmu podľa § 12a zákona č. 504/2003, kedy sa častokrát preukáže, že obhospodarovateľ v skutočnosti nedisponuje právnym titulom na užívanie celej užívanej plochy, avšak obštrukčným konaním spôsobuje oddialenie vrátenia pozemkov do užívania podniku, ktorý v minulosti tieto pozemky vydal. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že pod prístupom k pôde treba rozumieť prístup k pôde, ku ktorej má daný subjekt právny titul.			
Klub 500	6. K časti 8.2. Podpora udržateľného rozvoja a efektívneho riadenia prírodných zdrojov ako je voda, pôda a vzduch, bodu B Využívanie a skladovanie hnojív, tretej odrážke (str. 83) Znenie tretej odrážky navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Efektívne skladovať živočíšne odpady, konkrétne skladovanie kvapalín v izolovaných nádržiach od okolia alebo v cisternách s prístupom kyslíka a skladovanie maštalného hnoja bez alebo s minimálnym prídavkom vody na uľahčenie manipulácie a tak, že je uložený pod strechou s betónovou podlahou (týmto spôsobom sa dá eliminovať až 100% emisií N₂O), alebo zabezpečiť jeho skladovanie iným vhodným spôsobom, ktorým sa dosiahne potrebné zníženie emisií“. Odôvodnenie: Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 zo 14. decembra 2016 o znížení národných emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie, ktorou sa mení smernica 2003/35/ES a zrušuje smernica 2001/81/ES ustanovuje postup, ktorým je zastrešenie	Z	A	Akceptované. Text upravený Úprava textu odrážky v kapitole 8.2 bod b: „ • Efektívne skladovať živočíšne odpady, konkrétne skladovanie kvapalín v izolovaných nádržiach od okolia alebo v cisternách s prístupom kyslíka a skladovanie maštalného hnoja bez alebo s minimálnym prídavkom vody na uľahčenie manipulácie a tak, že je uložený pod strechou s betónovou podlahou- (týmto spôsobom sa dá eliminovať až 100% emisií N₂O), alebo zabezpečiť jeho skladovanie iným vhodným spôsobom, ktorým sa dosiahne potrebné zníženie emisií“

	skladovacích zariadení na tuhý hnoj za účelom zníženia emisií z maštalného hnoja, za dobrovoľný a nie povinný. Smernica však zároveň v zmysle čl. 6 ods. 2, druhého pododseku umožňuje v prípade voliteľného opatrenia (zastrešenie skladovacích priestorov) možnosť namiesto zavedenia takéhoto opatrenia, zavedenie opatrenia s rovnocenným zmierňujúcim účinkom. Skladovanie tuhých hospodárskych hnojív zastrešením skladovacích priestorov predstavuje pre podniky veľkú ekonomickú záťaž a je preto podľa nášho názoru vhodné aby mali tieto podniky možnosť výberu postupu, ktorý im najviac vyhovuje a je pre ne čo najmenej finančne zaťažujúci.			
Klub 500	7. K časti 8.5 Komplexné pozemkové úpravy, druhému odseku (str. 100) Znenie druhého odseku navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Nové usporiadanie pozemkov nie je v súčasnosti možné realizovať bez zásahu do vlastníckych a užívateľských práv. Pri usporiadaní pozemkov však bude nutné zabezpečiť legitímne očakávania dotknutých subjektov vyplývajúce z už uzavretých nájomných zmlúv a teda zabezpečiť aby nájomca, ktorý riadne a včas plní svoje záväzky zo zmluvy o nájme pôvodných nehnuteľností, mal prednostné právo na uzavretie zmluvy o nájme nových pozemkov na poľnohospodárske účely pri prevádzkovaní podniku za podmienok, ktoré sú dohodnuté pri nájme pôvodných nehnuteľností, a to na výmeru nových pozemkov zodpovedajúcu výmere pôvodných prenajatých nehnuteľností“. Odôvodnenie: Navrhujeme, aby v rámci komplexných pozemkových úprav ostala zachovaná právna úprava	Z	ČA	Čiastočne akceptované Doplnenie vety do druhého odseku v časti 8.5 Komplexné pozemkové úpravy: „Legitímne očakávania dotknutých subjektov vyplývajúce z už uzavretých nájomných zmlúv sa budú riešiť v legislatívnom procese pripravovanej novely zákona č. 504/2003 Z. z., resp. pripravovaného návrhu nového zákona o nájme poľnohospodárskeho pozemku.“ Zdôvodnenie: Konkrétne znenie právnej úpravy bude až výsledkom legislatívneho procesu pripravovanej novely zákona č. 504/2003 Z. z., resp. pripravovaného návrhu nového zákona o nájme poľnohospodárskeho pozemku

uvedená v § 14 ods. 8 aktuálne účinného zákona č. 330/1991 Zb., a teda, ak nájomca riadne a včas plní svoje záväzky zo zmluvy o nájme pôvodných nehnuteľností, má právo na uzavretie zmluvy o nájme nových pozemkov na poľnohospodárske účely pri prevádzkovaní podniku za podmienok, ktoré sú dohodnuté pri nájme pôvodných nehnuteľností, a to na výmeru nových pozemkov zodpovedajúcu výmere pôvodných prenajatých nehnuteľností, upravenú podľa § 13 ods. 1. Vyššie uvedené právo na uzavretie zmluvy o nájme nových pozemkov za pôvodných podmienok bolo do zákona č. 330/1991 Zb. pretavené zákonom č. 145/2013 Z. z. Dôvodom zavedenia tohto práva bolo obnovenie ústavnej zásady proporcionality nakoľko bolo (a stále je) potrebné a nevyhnutné upraviť režim dobrovoľne a dobromyseľne vzniknutých práv a záväzkov i k novým pozemkom, a to na dobu a za podmienok pôvodne dohodnutých. Aj keď vykonaním projektu pozemkových úprav zanikajú nájomné vzťahy k pôvodným nehnuteľnostiam, nakoľko zanikol predmet nájmu, neznamená to, že práva a povinnosti z pôvodného nájomného vzťahu tiež zanikli. Nerešpektovanie tejto skutočnosti by bolo nepriamym a neodôvodneným zásahom do práv zmluvných strán. Návrhom zákona dochádza k porušeniu všeobecných právnych zásad, konkrétne princípu právneho štátu a k rozporu s princípom právnej istoty a princípom predvídateľnosti práva. Uvedené vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej, aj keď štát nekoná retroaktívne alebo nezasiaha do nadobudnutých práv (čo v tomto prípade jednoznačne zasiahne), môže vertikálnym mocenským zásahom, napríklad náhlou, resp.			
---	--	--	--

	neočakávanou zmenou pravidiel, na ktoré sa adresáti právnych noriem spoliehali, porušiť princíp právneho štátu. V rámci právneho štátu, v ktorom je okrem iného garantovaná právna istota vrátane ochrany legálne nadobudnutých práv, ako aj legitímnych očakávaní, a tiež trvácnosť a stabilita právnych noriem, je zakázaná svojvôľa v činnosti orgánov verejnej moci (PL. ÚS 3/09-378). Zároveň upriamujeme pozornosť aj na fakt, že návrh zákona je v rozpore so záväzkami vlády prijatými v programovom vyhlásení vlády. V danom kontexte poukazujeme na priority vlády SR uvedené v programovom vyhlásení vlády spočívajúce v posilnení stability a predvídateľnosti práva a princípu právnej istoty prostredníctvom zavedenia a dodržiavania legislatívneho procesu založeného na transparentnosti, na dôslednom posúdení a zhodnotení vplyvov (t.j. impact assesment), na účelnosti (t.j. aby plnili ciele, pre ktoré boli vytvorené a zároveň neúmerne neobmedzovali podnikateľskú aktivitu), na tzv. evidence based policy (t.j. aby rozhodovanie o verejných politikách a legislatíve bolo robené vždy na základe dôkazov) a na dodržiavaní princípu proporcionality (Obnova dôvery v právny štát a zabezpečenie toho, aby zákon a spravodlivosť platili pre každého rovnako. Legislatívny proces na vládnej úrovni. PVV, str. 14).			
MFSR	Súčasne uvádzame, že k návrhom v oblasti podporných a finančných nástrojov sa bude možné relevantne vyjadriť po predložení konkrétnych legislatívnych návrhov, ktorými sa má táto vízia naplniť (napr. zriadenie rizikového fondu v odvetví pôdohospodárstva na elimináciu nepoistiteľných	O	N	Nie sú vznesené konkrétne návrhy, legislatívne opatrenia automaticky podliehajú potrebe následného medzirezortného pripomienkovania

	rizík v poľnohospodárstve a elimináciu rizík v lesnom hospodárstve, návrh zákona o marketingovom fonde, resp. zákona o komoditných fondoch).			
MFSR	V časti 10.6 Kvantifikácia nákladov na vybrané opatrenia s cieľom ich rozvoja vlastného materiálu sa na str. 140 v tabuľke v rámci bodu 1 v treťom stĺpci, druhom riadku uvádza zdroj: ŠR SR – kapitoly rozpočtu MPRV SR určené na financovanie výskumu, inovácií a odborných činností. V zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. rozpočet ministerstva tvorí kapitolu, teda v rámci rozpočtu MPRV SR nie sú kapitoly určené na financovanie konkrétnych účelov. Žiadame text primerane upraviť.	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „ŠR SR – resp. rozpočet MPRV SR - zdroje určené na financovanie výskumu, inovácií a odborných činností“
MFSR	V časti 6.2 Moderné, efektívne a odolné pôdohospodárstvo vlastného materiálu sa v treťom odseku na str. 43 uvádza, že „Rozpočtovanie prostriedkov na ročnej báze ad hoc neprináša stabilitu a je nedostatočné.“. Nesúhlasíme s konštatovaním, že rozpočtovanie prostriedkov sa uskutočňuje na ročnej báze ad hoc, pretože v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“) rozpočet verejnej správy sa zostavuje každoročne najmenej na tri rozpočtové roky. Žiadame o primeranú úpravu textu.	O	A	Akceptované. Text upravený Odstránenie spornej vety: „Rozpočtovanie prostriedkov na ročnej báze ad hoc neprináša stabilitu a je nedostatočné.“
MFSR	V časti 6.5 Národohospodárske a rezortné predikcie	O	A	Akceptované. Text upravený

	pre obdobie do roku 2027 a 2035 vlastného materiálu sa v prvej vete na str. 62 uvádza, že „Základom trvalého rozvojového procesu v priebehu súčasného rozpočtového obdobia 2021 - 2027 i ďalšieho obdobia do roku 2035 je komplexné koncepčné riešenie.“. Ak sa rozpočtovým obdobím na roky 2021 až 2027 myslí rozpočtové obdobie súčasného viacročného finančného rámca EÚ, navrhujeme upraviť znenie tejto vety, aby nedochádzalo k mylnej interpretácii trojročného rozpočtového obdobia uplatňovaného v rozpočte verejnej správy Slovenskej republiky.			Nové znenie vety: „Základom trvalého rozvojového procesu v priebehu súčasného rozpočtového obdobia 2021 – 2027, ktoré sa čiastočne prekrýva s horizontom SPP 2023-2027 i ďalšieho obdobia do roku 2035, ktorý tvorí míľnik pre naplnenie vízie, je komplexné koncepčné riešenie.“
MFSR	V časti 9.7 Sociálno-ekonomické dôsledky negatívneho vývoja poľnohospodárstva vlastného materiálu je v šiestej odrážke na str. 119 použitý termín „verejných rozpočtov“. Žiadame o opravu terminológie v súlade s § 4 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. na „rozpočet verejnej správy“.	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Zvýšenie nákladov štátu a rozpočtu verejnej správy na sociálne dôsledky zvýšenej vidieckej nezamestnanosti a zhoršovanie životných podmienok vidieckych regiónov, zníženie spotrebiteľského dopytu vidieckeho obyvateľstva a tým i následne zhoršené podmienky pre individuálne podnikanie na vidieku v porovnaní s urbanizovanými regiónmi“
MFSR	Žiadame v predmetnom materiáli alebo v jeho prílohe podrobne rozpísať náklady na jednotlivé opatrenia. Zároveň žiadame jasne uviesť, či tieto náklady sú alebo nie sú rozpočtovo kryté a aký bude zdroj ich financovania. V súčasnej podobe materiál obsahuje (v hlavnej časti i prílohe 4) len veľmi stručný a nedostatočný popis financovania, ktorý sa často pohybuje rádovo v desiatkach miliónov eur. Takto navrhnutý materiál nie je možné posúdiť z pohľadu efektivity nákladov. Pripomienka je zásadná.	Z	A	Text upravený v zmysle stanoviska MF SR z 9.12.2021: v nadväznosti na Vašu žiadosť z 03.12.2021 o zaslanie stanoviska MF SR k predloženému novému návrhu vyhodnotenia našich pripomienok uplatnených v rámci medzirezortného pripomienkového konania k materiálu „Vízia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte roku 2035“, ktorý bol vypracovaný v nadväznosti na naše stanovisko z 25.11.2021, Vám oznamujeme nasledovné: Zapracovanie zásadnej pripomienky MF SR k financovaniu jednotlivých opatrení považujeme za nedostatočné. V tabuľke na str. 12 vlastného materiálu „Tab. Alokácia finančných prostriedkov do roku 2027 s priradením k jednotlivým kapitolám vízie“ je síce uvedené rozdelenie alokácie finančných prostriedkov do roku 2027 podľa jednotlivých kapitol dokumentu a cieľov SPP, avšak stále ide o veľké, bližšie

				nešpecifikované sumy (napr. kapitola 6. Inteligentné, odolné a diverzifikované poľnohospodárske odvetvie zabezpečujúce potravinovú bezpečnosť a sebestačnosť a cieľ Podpora konkurencieschopnosti v sume cca 700 mil. eur). Súčasne v tabuľke nie je nikde uvedené, koľko z uvedených súm predstavujú zdroje EÚ, spolufinancovanie a prostriedky štátneho rozpočtu a či sú uvedené zdroje rozpočtovo kryté. Rozpor je možné odstrániť formuláciou vo vlastnom materiáli a analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy v znení: „Navrhovaný strategický materiál nezakladá žiadny vplyv na rozpočet verejnej správy a určuje iba možné alternatívy podpory poľnohospodárstva na Slovensku. Konkrétne vplyvy na rozpočet verejnej správy budú kvantifikované aj s príslušným rozpočtovým krytím a zdôvodnené pri jednotlivých zmenách legislatívy a/alebo pri programoch spoločnej poľnohospodárskej politiky.“ Uvedené znenie bolo doplnené na konci manažérskeho zhrnutia a v doložke vybraných vplyvov konkrétne v časti vyhodnotenie pripomienok k vplyvom na rozpočet verejnej správy. “
MIRRI SR	K predkladacej správe. Úvodnú vetu v predkladacej správe odporúčame nahradiť novou úvodnou vetou, ktorá znie: „Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka predkladá na medzirezortné pripomienkové konanie návrh Vízie spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte roku 2035 (ďalej len „materiál“) na základe Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021-2024.“ ODÔVODNENIE: V úvode predkladacej správy je potrebné uviesť kto predkladá materiál (minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka), kam ho predkladá (na medzirezortné pripomienkové konanie) a na základe akého podnetu ho predkladá (Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka predkladá na medzirezortné pripomienkové konanie návrh Vízie spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte roku 2035 (ďalej len „materiál“) na základe Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021-2024.“

	na obdobie rokov 2021-2024). Zároveň je potrebné zavedenú legislatívnu skratku „materiál“ zapracovať do celého textu predkladacej správy.			
MIRRI SR	K vlastnému materiálu. V 5. kapitole (str. 18) odporúčame slová "Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030" nahradiť slovami "Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky - Slovensko 2030." ODÔVODNENIE: Dokument „Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky - Slovensko 2030“ bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 41 z 20. januára 2021. Pôvodný dokument „Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030“ nebol predmetom schvaľovacieho procesu, avšak tvoril východiskovú platformu pre tvorbu nového strategického dokumentu.	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: "Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky - Slovensko 2030."
MOSR	K vlastnému materiálu, 11. Závery, str. 142 Odporúčame opraviť znenie textu v úvodnom odstavci, v časti „11. Závery“ vlastného materiálu z „..., problémy rozvoja a návrh pro-rozvojových opatrení v piatich základných oblastiach:“ na „..., problémy rozvoja a návrh pro-rozvojových opatrení v šiestich základných oblastiach:“. Odôvodnenie: V nasledujúcej časti je vymenovaných celkovo šesť oblastí.	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Vízia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte 2035 je analyticko – syntetický dokument, skoncipovaný so zámerom pomenovať súčasný stav, východiská a očakávania rozvoja do roku 2027 a 2035, problémy rozvoja a návrh pro-rozvojových opatrení v šiestich základných oblastiach:“
MPSVRSR	K analýze sociálnych vplyvov V analýze sociálnych vplyvov v bode 4.2 v časti c) odporúčam identifikovať a popísať pozitívny vplyv, ktorý návrh	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie textu, v bode 4.2 v časti c): „Návrh môže mať pozitívny vplyv na dlhodobo nezamestnaných a iné znevýhodnené skupiny na trhu práce, nakoľko

	môže mať na zraniteľné skupiny obyvateľstva alebo skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia. Odôvodnenie: Návrh môže mať pozitívny vplyv na dlhodobu nezamestnaných a iné znevýhodnené skupiny na trhu práce, nakoľko predpokladá podporu tvorby pracovných miest v rámci sociálnej ekonomiky v sektore poľnohospodárstva.			predpokladá podporu tvorby pracovných miest v rámci sociálnej ekonomiky v sektore poľnohospodárstva a to prostredníctvom: - podpory zamestnávania rodinných príslušníkov - legislatívnej úpravy sociálneho zabezpečenia farmára a jeho vypomáhajúcich rodinných príslušníkov - podporou inovatívnych farmárov a producentov potravín s cítením spoločenskej zodpovednosti, ktorí predstavujú potenciál pre rozvoj sociálnej ekonomiky (sociálneho poľnohospodárstva a záhradníctva)“
MPSVRSR	K vlastnému materiálu V časti 9.2 Starnúca poľnohospodárska populácia a v časti 9.9 Návrh kľúčových opatrení pre rozvoj oblasti do r. 2023 zásadne žiadam opatrenie o selektívnom čiastočnom oslobodení od platenia do sociálnych poistných fondov, najmä u začínajúcich farmárov (napr. pre prvé 3 roky) vypustiť a nájsť iné vhodné spôsoby ako podporiť začínajúcich farmárov. Odôvodnenie: Starnutie populácie sa netýka len odvetvia poľnohospodárstva, ale je to výzva, ktorá sa týka celého Slovenska, a je úzko spätá s dôchodkovým systémom. Vychádzajúc z indexu závislosti, ktorý porovnáva populáciu vo veku 65 rokov a viac s aktívnou populáciou vo veku 15-64 rokov, bude Slovensko v budúcnosti patriť medzi krajiny Európskej únie s najvýraznejším zhoršením tohto ukazovateľa spomedzi všetkých členských krajín. V súčasnosti je hodnota indexu závislosti 24,5% a v roku 2070 stúpne na 57,7%, čo bude predstavovať 8. najvyššiu úroveň medzi členskými krajinami. Zavádzaním úľav od platenia poistného na sociálne poistenie do všeobecného univerzálneho systému sociálneho poistenia len pre určité odvetvie alebo skupiny obyvateľstva sa vnáša do univerzálneho	Z	A	Akceptované. Text upravený Odstránenie bodu „• elektívne čiastočné oslobodenie od platenia do sociálnych poistných fondov, najmä u začínajúcich farmárov (napr. pre prvé 3 roky),“ z časti 9.2 Starnúca poľnohospodárska populácia a 9.9 Návrh kľúčových opatrení pre rozvoj oblasti do r. 2023

	systému nesystémový prvok, ktorý zakladá nerovnaké zaobchádzanie s inými odvetviami, ktoré čelia rovnakým výzvam ako poľnohospodárstvo a oslabuje dlhodobú udržateľnosť dôchodkového systému.			
MPSVRSR	K vlastnému materiálu V časti 9.3 Predpoklady vývoja agrárnej zamestnanosti na str. 111 a v časti 9.9 Návrh kľúčových opatrení pre rozvoj oblasti do r. 2023 na str. 122 zásadne žiadam text „Vypracovať zmenu legislatívy s návrhom systému zjednodušeného zamestnávania ľudských zdrojov pri príležitostných a sezónnych prácach.“ nahradiť textom „Pripraviť zmenu legislatívy v oblasti zamestnávania sezónnych pracovníkov v poľnohospodárstve.“. Odôvodnenie: Spresnenie textu v súlade s postupom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.	Z	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Pripraviť zmenu legislatívy v oblasti zamestnávania sezónnych pracovníkov v poľnohospodárstve.“
MPSVRSR	K vlastnému materiálu V texte v časti 9.3. Predpoklady vývoja agrárnej zamestnanosti na str. 111 zásadne žiadam text „Ministerstvo práce v roku 2021 chce priniesť stabilnú legislatívu v oblasti zamestnávania sezónnych pracovníkov tak, aby mali pestovatelia zeleniny, ovocia či viniča väčšiu istotu pri zamestnávaní sezónnych pracovníkov“ nahradiť textom „Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pripravuje zmeny v oblasti zamestnávania sezónnych pracovníkov v poľnohospodárstve.“ Odôvodnenie: Spresnenie textu v súlade s postupom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.	Z	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pripravuje zmeny v oblasti zamestnávania sezónnych pracovníkov v poľnohospodárstve.“

MŠVVaŠSR	9.3 Predpoklady vývoja agrárnej zamestnanosti, opatrenie č. 5 Vzdelávací systém na Slovensku nedostatočne reflektuje zmeny na trhu práce a vysokoškolskí absolventi majú často iba malú alebo žiadnu skúsenosť s praxou. Ešte komplikovanejšia situácia je v oblasti celoživotného vzdelávania. Na pracoviskách je spolu niekoľko generácií, každá potrebuje v celoživotnom učení niečo iné a tiež niečo, čo by ich spájalo. Najmä stredná a staršia generácia sa potrebuje dovzdelat' v odborných a mäkkých zručnostiach a práci s modernými technológiami. Pripomienka: Nie je jasné z akých údajov sa pri konštatovaní, že vysokoškolskí absolventi majú malú alebo žiadnu skúsenosť s praxou vychádzalo. K uvedenému taktiež uvádzame, že podľa štandardov pre študijný program (štandardmi pre študijný program sa rozumie súbor požiadaviek, ktorých plnením je podmienené udelenie akreditácie študijného programu), ktoré sú zverejnené na stránke Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo, do prípravy návrhu študijného programu sú zapojení študenti, zamestnávateľia a ďalšie zainteresované strany. V prípade profesijne orientovaných bakalárskych študijných programov je súčasťou ich obsahu povinná odborná prax študentov v zmluvne spolupracujúcej organizácii v celkovom rozsahu aspoň jeden semester, ktorej účelom je rozvoj praktických profesijných zručností. Taktiež v rámci poskytovaného vzdelávania na vysokých školách fungujú špecializované výučbové zariadenie, ktoré slúžia na praktickú výučbu v študijných odboroch, ktoré takúto výučbu vyžadujú. Špecializovaným výučbovým zariadením môže byť najmä	O	N	Neakceptované Informácie vychádzajú z dokumentu „Zamestnávateľský prieskum“ spracovanom CVTI SR https://www.cvtisr.sk/buxus/docs/VS/absolvent/zamestnavatelja.pdf, kde sa uvádza, že „Z tých odpovedí, v ktorých zamestnávateľské subjekty konkretizovali svoje výhrady vyplynulo, že absolventi vysokých škôl majú málo praxe (24,4%). Vo svojich výhradách výrazne kritizovali súčasný systém vysokoškolského vzdelávania, pretože podľa ich názoru výučba nedokáže efektívne prepojiť teóriu a prax (16,0 %), absolventi nie sú dostatočne samostatní (11,4 %), vzdelávací systém je zastaraný (10,9 %), štúdium je príliš orientované na získavanie teoretických poznatkov (9,9 %) a absolventi by mali mať prax priamo v podnikoch, v ktorých by sa chceli po ukončení štúdia zamestnať (8,9 %)“
----------	--	---	---	---

	zdravotnícke zariadenie, cvičná škola a cvičné školské zariadenie, vysokoškolský poľnohospodársky podnik, vysokoškolský lesnícky podnik a iný vysokoškolský podnik, kňazský seminár.			
MZSR	1. Vlastný materiál; Kapitola 1. Východiská k vypracovaniu vízie; Tretí odsek; Odporúčame doplniť text "Cieľom procesu budú aj bezpečné a kvalitné potraviny v súlade s politikou WHO „One Health“. Odôvodnenie: One Health politika WHO - „Jedno zdravie“ je prístup k navrhovaniu a k implementácii programov, politik, legislatívy a výskumu, v ktorom viaceré sektory komunikujú a spolupracujú s cieľom dosiahnuť lepšie výsledky v oblasti verejného zdravia. Oblasť práce, v ktorých je prístup One Health vysoko relevantný, zahŕňajú bezpečnosť potravín, kontrolu zoonóz (chorôb, ktoré sa môžu šíriť medzi zvieratami a ľuďmi ako je napríklad chrípka, besnota a horúčka Rift Valley) a boj proti rezistencii na antibiotiká (keď sa baktérie menia po vystavení antibiotikám a ťažkej liečbe ochorenia). Najdôležitejším cieľom procesu je ochrana zdravia obyvateľstva vo všetkých vekových skupinách. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky zároveň podporuje a súhlasí s návrhom podmienok premeny pôdohospodárstva, ktoré sú uvedené v prvej kapitole. Pripomienka: obyčajná	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Cieľom tohto procesu je zaviesť inovácie do poľnohospodárstva ako aj potravinárskeho priemyslu pre zabezpečenie kvalitných potravín v súlade s politikou WHO „One Health“, lesníctva a spracovania dreva, a tiež dosiahnuť vyššiu konkurencie schopnosť na medzinárodných trhoch.“
MZSR	2. Vlastný materiál; Kapitola 3 Zdôvodnenie vypracovania vízie; Vízia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva má svoje opodstatnenie; Odporúčame za piatu odrážku doplniť šiestu odrážku, ktorá znie: "Pre nastavenie	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie novej odrážky v kapitole 3 Zdôvodnenie vypracovania vízie:

	procesu na produkciu bezpečných a kvalitných potravín dostupných pre každého obyvateľa na území Slovenskej republiky na zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva." Odôvodnenie: Z dôvodu lepšej dostupnosti k bezpečným potravinám je potrebné nastaviť proces produkcie bezpečných a kvalitných potravín a jednoduchý proces distribúcie bezpečných potravín na celom území Slovenskej republiky. Pripomienka: obyčajná			„• Pre nastavenie procesu na produkciu bezpečných a kvalitných potravín dostupných pre každého obyvateľa na území Slovenskej republiky pre zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.“
MŽPSR	Pripomienka č. 10: Naprieč celým materiálom navrhujeme používať termín „udržateľný rozvoj“ či „udržateľnosť“ bez prívlastku „trvalo“, nakoľko udržateľnosť ako taká v sebe implikuje trvalosť. Zdôvodnenie: precizovanie textu a termínov; vyhnutie sa pleonazmom	O	A	Akceptované V dokumente boli upravený termín „trvalo udržateľný“ na „udržateľný“ bez prívlastku „trvalo“
MŽPSR	Pripomienka č. 18: Na strane 12, bod 7, navrhujeme slovo „včely“ zmeniť na „opeľovače vrátane včiel“. Zdôvodnenie: Je potrebné vnímať problém opeľovačov v širšom pohľade biodiverzity.	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Sú hlavnou príčinou postupnej straty historickej krajiny štruktúry (ako remízky, živé ploty, solitérne dreviny, sprievodné líniové výsadby poľných nespevnených komunikácií, líniovej vegetácie – vetrolamy, sprievodná komunikácia tokov, aluviálne lúky) a tým biotopov a druhej diverzity, čo ovplyvňuje aj opeľovače vrátane včiel, ktoré sú dôležité pre opelenie.“
MŽPSR	Pripomienka č. 49 Na strane č. 84 vlastného materiálu sa uvádza: „Na Slovensku je momentálne 9% pôdy registrovanej na ekologické poľnohospodárstvo, dosiahnuť 25% je ťažko reálne a pravdepodobne neefektívne, preto bude potrebné zohľadniť regionálne rozdiely, t.j. aplikovať regionálnu heterogenitu a flexibilitu.“ Navrhujeme uviesť dôvody, pre ktoré je dosiahnutie 25% podielu ekologického poľnohospodárstva podľa autorov	O	A	Akceptované. Text upravený Sporná formulácia bola odstránená a veta preformulovaná. Nové znenie vety: „Na Slovensku je momentálne 9% pôdy registrovanej na ekologické poľnohospodárstvo, dosiahnuť 25% je obtiažne, preto bude potrebné zohľadniť regionálne rozdiely, t.j. aplikovať regionálnu heterogenitu a flexibilitu.“

	textu neefektívne. Zdôvodnene: potreba podložiť uvedené tvrdenie			
MŽPSR	Pripomienka č. 59: Na strane 90, v časti a. Mokrade a rašeliniská, navrhujeme doplniť nový bod: “obnova aluviálnych lúk na periodicky zaplavovaných orných pôdach ako preventívne opatrenie pred povodňami a vodozádržné opatrenie,”	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie novej odrážky v kapitole 8.3 bode a) mokrade a rašeliniská: „• Obnovovať aluviálne lúky na periodicky zaplavovaných orných pôdach ako preventívne opatrenie pred povodňami a vodozádržné opatrenie,“
MŽPSR	Pripomienka č. 81 Navrhujeme doplniť do Tabuľky 1, v Prílohe 2 vyhodnotenie napĺňania cieľov s opatreniami Národného programu znižovania emisií SR v súvislosti s redukciou emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikácie hnojív do pôdy. Národný program je uverejnený na internetovej stránke Ministerstva životného prostredia SR - https://www.minzp.sk/ovzdusie/ochrana-ovzdusia/narodne-zavazky-znizovania-emisii/narodny-program-znizovania-emisii/	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie cieľa, úpravou jestvujúceho cieľa v tabuľke č.1 v Prílohe 2. Nové znenie cieľa: „Znižovanie emisií zo živočíšnej výroby a vyhodnocovanie cieľa s opatreniami Národného programu znižovania emisií SR“
MŽPSR	Pripomienka č. 82 Z dôvodu potreby znižovania emisií amoniaku zo živočíšnej výroby (vrátane chovateľských objektov hospodárskych zvierat, skladovania tuhých a tekutých hospodárskych hnojív a spôsob ich aplikácie do pôdy) navrhujeme, aby dosahovanie relevantných cieľov (Využívanie hnojív s obsahom dusíka; Efektívne skladovanie živočíšnych odpadov; Aplikácia organického hnojenia; Znižovanie emisií zo živočíšnej výroby) špecifikovaných v Tabuľke 2, Príloha 2 boli v súlade s nízkoemisnými postupmi a technikami	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie formou poznámky „* v súlade s nízkoemisnými postupmi a technikami uvedenými v odporúčacom dokumente „Kódex správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy“, ktorý je uverejnený vo vestníku MŽP SR, čiastka 2/2020.“ k vybraným cieľom v tabuľke č.2 v Prílohe č.2

	uvedenými v odporúčacom dokumente „Kódex správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy“, ktorý je uverejnený vo vestníku MŽP SR, čiastka 2/2020.			
MŽPSR	Pripomienka č. 1: Z Predkladacej správy nie je jasné, prečo sa obdobie rozvoja stanovilo práve do rokov 2027 a 2035 (odporúčame uviesť, že ide o posledné roky programových období).	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Termíny priebežného hodnotenia plnenia úloh a opatrení vízie sú navrhované v súlade s termínmi ukončenia čerpania výdavkov Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020 do 31.12.2025 a ukončenia čerpania výdavkov na intervencie v záujme rozvoja vidieka na základe Strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023-2027 do 31.12.2029, tak aby bol zabezpečený dostatočný presah na posúdenie ich dopadov a zároveň s cieľom vnieť do agrosektora prvok časovej stability opatrení invariantných od prípadných politických vplyvov..“
MŽPSR	Pripomienka č. 11: V celom materiáli je potrebné odstrániť formálne chyby. Odporúčame, aby text prešiel jazykovou korektúrou. Odporúčame upraviť vonkajšie členenie textu (v navigácii textu sa nachádzajú medzi jednotlivými podkapitolami prázdne miesta). Odporúčame sprehl'adniť text (niektoré dlhé odstavce rozdeliť na viaceré, z ďalších odstavcov vybrať to najdôležitejšie a skrátiť ich).	O	A	Akceptované V procese zapracovania pripomienok boli v dokumente opravené chyby
MŽPSR	Pripomienka č. 12: Na str. 10 „Vlastného materiálu“ by bolo primerané aj vzhľadom na predchádzajúci text pridať do časti „Podmienky premeny pôdohospodárstva“ zmienku o ekologických prístupoch (viac zdôrazniť posledný bod).	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie novej odrážky v kapitole 1. Východiská k vypracovaniu vízie: „• Podpora zavádzania environmentálne prijateľných postupov, tak aby bola zabezpečená“

MŽPSR	Pripomienka č. 13: Navrhujeme upraviť text na strane č. 11 vlastného materiálu, ktorý uvádza: „Z ekologického hľadiska spôsobuje konvenčné poľnohospodárstvo množstvo zásadných problémov. Popri energetických a klimatických otázkach, s ktorými je vzájomne prepojené, sú to otázky ekologické, otázky podnebia a straty biodiverzity.“ Zdôvodnenie: Klíma a podnebie sú synonymá.	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Z ekologického hľadiska spôsobuje konvenčné poľnohospodárstvo množstvo zásadných problémov. Popri energetických a klimatických otázkach, s ktorými je vzájomne prepojené, sú to najmä otázky straty vodozadržnej funkcie, biodiverzity a pod.“
MŽPSR	Pripomienka č. 14: Na strane 12, bod 4, navrhujeme vložiť vetu týkajúcu sa vodozadržnej schopnosti pôdy, čo je významný faktor v oblasti zmeny klímy: Intenzívne poľnohospodárstvo založené na používaní umelých hnojív, obmedzenom sortimente plodín, často sa nestriedajúcich na honoch spôsobuje mineralizáciu pôdy a tak znižuje vodozadržnú schopnosť pôdy s konečným dôsledkom vysychania krajiny.	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie vety: „Intenzívne poľnohospodárstvo založené na používaní umelých hnojív, obmedzenom sortimente plodín, často sa nestriedajúcich na honoch spôsobuje mineralizáciu pôdy a tak znižuje vodozadržnú schopnosť pôdy s konečným dôsledkom vysychania krajiny.“
MŽPSR	Pripomienka č. 15: Na strane 12, bod 6, doplniť: „...pestovanie biomasy druhej generácie...“ Zdôvodnenie: Súčasné pestovanie rýchlorastúcich drevín a plodín vedie k priamemu ohrozeniu biodiverzity a v podstate akumulovaný uhlík je späť uvoľňovaný do vzduchu pri spaľovaní, ak je biomasa využitá na energetické účely. Systém rýchlo-rastúcich drevín a plodín pre biomasu na energetické účely vo svojej podstate neprináša žiadnu pridanú hodnotu v boji s dôsledkami zmeny klímy.	O	ČA	Čiastočne akceptované. Text upravený Text bol zmenený na základe pripomienky č. 89 MŽPSR
MŽPSR	Pripomienka č. 16: Na strane 12, bod 6, na koniec	O	A	Akceptované. Text upravený

	žiadame doplniť vetu: Taktiež kultúry rýchlorastúcich drevín a plodín sú zvyčajne sprevádzané šírením inváznych, alebo expanzívnych rastlín, ktoré následne poškodzujú pôvodnú vegetáciu. Nepôvodné druhy, zvlášť hybridy nepôvodných topoľov, majú negatívny vplyv na domáce druhy narušovaním genetickej informácie pôvodných druhov.			Doplnenie vety: „Taktiež kultúry rýchlorastúcich drevín a plodín sú zvyčajne sprevádzané šírením inváznych, alebo expanzívnych rastlín, ktoré následne poškodzujú pôvodnú vegetáciu. Nepôvodné druhy, zvlášť hybridy nepôvodných topoľov, majú negatívny vplyv na domáce druhy narušovaním genetickej informácie pôvodných druhov.“
MŽPSR	Pripomienka č. 17: Na strane 12, bod 7, navrhujeme nahradiť slovo “úbytku” nasledujúcim textom: „straty historickej krajinej štruktúry (ako remízky, živé ploty, solitérne dreviny, sprievodné líniové výsadby poľných nespevnených komunikácií, líniovej vegetácie – vetrolamy, sprievodná komunikácia tokov, aluviálne lúky) a tým“.	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie bodu 7 v kapitole 2. Úvod: „Intenzívne (veľkoplošné) poľnohospodárstvo a pestovanie monokultúr má obrovský vplyv na prírodu a druhy z pohľadu ich ochrany. Sú hlavnou príčinou postupnej straty historickej krajinej štruktúry (ako remízky, živé ploty, solitérne dreviny, sprievodné líniové výsadby poľných nespevnených komunikácií, líniovej vegetácie – vetrolamy, sprievodná komunikácia tokov, aluviálne lúky) a tým biotopov a druhej diverzity, čo ovplyvňuje aj opelovače vrátane včiel, ktoré sú dôležité pre opelenie.“
MŽPSR	Pripomienka č. 19: Na strane 14, doplniť novú odrážku: Stav krajinej vegetácie, jej pravidelného rozmiestnenia.	O	A	Akceptované. Text upravený Úprava odrážky b) v časti Základné prístupy k vypracovaniu vízie: „b) Podporiť starostlivosť o životné prostredie a klímu, vrátane krajinej vegetácie, jej pravidelného rozmiestnenia, a prispieť k cieľom Únie v oblasti životného prostredia a klímy“
MŽPSR	Pripomienka č. 2: V celom texte odporúčame zosúladiť názvoslovie „zmena klímy“ a „klimatická zmena“ vo všetkých tvaroch na „zmena klímy“ vo všetkých tvaroch. Zdôvodnenie: Aj napriek tomu, že časť odbornej verejnosti nerozlišuje medzi týmito dvoma slovnými spojeniami, dokumenty, ktoré sú vytvárané ako esenciálne politiky týkajúce sa zmeny klímy (z dielne MŽP SR), pracujú so slovným spojením „zmena klímy“ – táto zmena nie je	O	A	Akceptované V dokumente boli upravený termín „klimatická zmena“ na „zmena klímy“

	prírodná (klimatická zmena) ale je spôsobená aj antropogénnou činnosťou.			
MŽPSR	Pripomienka č. 20: Na strane č. 15, navrhujeme vynechať “zvýšenie sebestačnosti” vo vete: “Vplyv spoločnej politiky EÚ, ktorá je nastavená predovšetkým na Zelenú dohodu, environmentálne opatrenia bude významne inhibovať snahy o intenzifikáciu, zvýšenie sebestačnosti a produkčného rozmeru” Zdôvodnenie: Asi to nie je úplne pravda, keď sebestačnosť nemáme napr. v ovocinárstve, zeleninárstve, kedy tieto odvetvia poľnohospodárstva sú skôr nastavením EZZ podporované. To, čo nie je podporované – rozsiahle monokultúry – tam sme podľa analytických údajov sebestační.	O	N	Neakceptované Súčasný znenie je z pohľadu zostavovateľov v poriadku
MŽPSR	Pripomienka č. 21: Na strane č. 15 vlastného materiálu navrhujeme upraviť nasledujúci text: „Efektívny a odôvodnený prístup k vytváraniu ochrany prírodného prostredia“ Navrhujeme nahradiť slovné spojenie „ochrana prírodného prostredia“ za „ochranu životného prostredia“. Zdôvodnenie: používanie ustálených slovných spojení	O	A	Akceptované. Text upravený Úprava odrážky v kapitole 3. Zdôvodnenie vypracovania vízie: „• Efektívny a odôvodnený prístup k vytváraniu ochrany životného prostredia“
MŽPSR	Pripomienka č. 22: V časti 4. (Strategické ciele vízie), str. 16, žiadame doplniť merateľné ukazovatele plnenia stanovených cieľov.	O	N	Neakceptované Merateľné ukazovatele predstavujú súhrn výsledkov 5 navrhovaných opatrení s následnou makroekonomickou implikáciou
MŽPSR	Pripomienka č. 23: Na strane č. 16 vlastného materiálu navrhujeme odstrániť zátvorku	O	A	Akceptované. Text upravený

	„(bioekonomika)“ v nasledujúcom texte: „Nepripravenosť na prechod spoločnosti od fosílnej k zelenej ekonomike (bioekonomike) ako problém spojený s dlhodobou udržateľnosťou a schopnosťou rozvoja v oblastiach manažmentu pôdy a vody, rastlinnej a živočíšnej výroby, produkcii potravín, manažmentu lesov, spracovania dreva a rastlinnej biomasy.“ Zdôvodnenie: bioekonomika nie je synonymum pre zelené hospodárstvo			Úprava odrážky 2 v kapitole 4. Strategické ciele vízie: „2. Nepripravenosť na prechod spoločnosti od fosílnej k zelenej ekonomike a bioekonomike ako problém spojený s dlhodobou udržateľnosťou a schopnosťou rozvoja v oblastiach manažmentu pôdy a vody, rastlinnej a živočíšnej výroby, produkcii potravín, manažmentu lesov, spracovania dreva a rastlinnej biomasy.“
MŽPSR	Pripomienka č. 24: Na strane č. 16 navrhujeme upraviť nasledujúci text: „Implementácia nových postupov vedúcich k udržateľnému hospodáreniu na pôde, biodiverzite, ochrane životného prostredia, manažovaniu klimatických zmien a k produkcii bezpečných potravín na lokálnej úrovni;“ Navrhujeme nahradiť „manažovanie klimatických zmien“ za „mitigácii a adaptácii na zmenu klímy“ Zdôvodnenie: precizovanie textu	O	A	Akceptované. Text upravený Úprava odrážky 4 v kapitole 4. Strategické ciele vízie : „4. Implementácia nových postupov vedúcich k udržateľnému hospodáreniu na pôde, biodiverzite, ochrane životného prostredia, mitigácii a adaptácii na zmenu klímy a k produkcii bezpečných potravín na lokálnej úrovni;“
MŽPSR	Pripomienka č. 25: Na strane č. 17 považujeme za relevantné uviesť aj Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (UNFCCC). Zdôvodnenie: relevantné doplnenie textu	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie odrážky v kapitole 5. Existujúce národné a Európske strategické, koncepcné a legislatívne rámce pre vypracovanie vízie: „• Rámcový dohovor OSN o zmene klímy klímy (United Nations Framework Convention on Climate Change - UNFCCC)“
MŽPSR	Pripomienka č. 26: V časti 5, medzi strategické dokumenty EÚ je potrebné doplniť aj novú stratégiu EÚ pre lesy do roku 2030.	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie odrážky v kapitole 5. Existujúce národné a Európske strategické, koncepcné a legislatívne rámce pre vypracovanie vízie: „• Stratégia lesného hospodárstva EÚ do roku 2030;“

MŽPSR	Pripomienka č. 27: Na strane č. 19 vlastného materiálu navrhujeme zaradiť medzi dokumenty v oblasti životného prostredia aj Program odpadového hospodárstva na roky 2021-2025, H2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody, v zarážke „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy“ doplniť slovo „ – aktualizácia“ a za zarážku doplniť „Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy. Zdôvodnenie: Je dôležité odlišovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, ktorá bola schválená v r. 2014 a aktualizovanou verziou schválenou v r. 2018. Akčný plán k uvedenej Stratégii bol schválený 31. 8. 2021, uznesením vlády SR č. 476/2021 a obsahuje úlohy, ktorým gestorom je MPRV SR, značnú časť uvádza v tomto dokumente predloženom na MPK, a preto je nutné ho uviesť.	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie odrážok v kapitole 5. Existujúce národné a Európske strategické, koncepčné a legislatívne rámce pre vypracovanie vízie: „• Program odpadového hospodárstva na roky 2021-2025; • H2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody;“ Nové znenie odrážky: „• Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy - aktualizácia;“
MŽPSR	Pripomienka č. 28: V časti 6, strana 20, na koniec prvého odseku navrhujeme doplniť: “ovocinárstve, zeleninárstve a vinohradníctve.”	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Po vstupe do EÚ a voľného obchodného a hospodárskeho priestoru bol potravinový trh vystavený konkurencii, ktorá zrýchlila proces znižovania produkčného priestoru predovšetkým v živočíšnej výrobe, ovocinárstve, zeleninárstve a vinohradníctve.“
MŽPSR	Pripomienka č. 29: Na strane č. 20 vlastného materiálu navrhujeme doplniť nasledujúci text a špecifikovať vplyv na oblasť životného prostredia, ktorý možno charakterizovať ako negatívny: „Celý proces bol sprevádzaný i nedostatočným a neracionálnym transferom podpôr a neprorastovou štruktúrou rezortu. Intenzívna poľnohospodárska činnosť mala negatívny vplyv na celú oblasť	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Intenzívna poľnohospodárska činnosť mala negatívny vplyv na celú oblasť životného prostredia a bude potrebné zmeniť prístupy hospodárenia na pôde.“

	životného prostredia a bude potrebné zmeniť prístupy hospodárenia na pôde.“			
MŽPSR	Pripomienka č. 3: Navrhujeme v celom materiáli používať správny slovenský preklad dokument „European Green Deal“, ktorý znie „Európska zelená dohoda“. Zdôvodnenie: súlad s opraveným oficiálnym slovenským prekladom (corrigendum) Európskej zelenej dohody	O	A	Akceptované V dokumente boli upravený preklad termínu „European Green Deal“ na „Európska zelená dohoda“
MŽPSR	Pripomienka č. 30: Na strane č. 39 vlastného materiálu navrhujeme doplniť nasledujúci text: „Prevádzky verejného stravovania v inštitucionálnom gastrosegmente predstavujú vysoký potenciál pre odbyt domácich poľnohospodárskych produktov a potravín“ Navrhované doplnenie: „Prevádzky verejného stravovania v inštitucionálnom gastrosegmente predstavujú vysoký potenciál pre odbyt domácich poľnohospodárskych produktov a potravín ako aj pre participáciu v plnení environmentálnych cieľov prostredníctvom uplatňovania princípov zeleného verejného obstarávania (napr. spaľovanie fosílnych palív a používanie energie na rôzne činnosti, využívanie pôdy alebo zmenu využívania pôdy a používanie vody a znečisťovanie vody).“ Zdôvodnenie: zohľadnenie potenciálu prevádzok verejného stravovania pri plnení environmentálnych cieľov prostredníctvom uplatňovania princípov zeleného verejného obstarávania. Hlavné environmentálne vplyvy obstarávania potravín súvisia s výrobou potravín a zahŕňajú environmentálne vplyvy, napríklad spaľovanie	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Prevádzky verejného stravovania v inštitucionálnom gastrosegmente predstavujú vysoký potenciál pre odbyt domácich poľnohospodárskych produktov a potravín ako aj pre participáciu v plnení environmentálnych cieľov prostredníctvom uplatňovania princípov zeleného verejného obstarávania (napr. spaľovanie fosílnych palív a používanie energie na rôzne činnosti, využívanie pôdy alebo zmenu využívania pôdy a používanie vody a znečisťovanie vody).“

	fosílnych palív a používanie energie na rôzne činnosti, využívanie pôdy alebo zmenu využívania pôdy a používanie vody a znečisťovanie vody. S konkrétnymi kategóriami potravinových výrobkov sa však spájajú aj iné environmentálne vplyvy ako napr. • výroba a používanie pesticídov a chemických hnojív súvisiacich s potravinovými skupinami produktov, napríklad s mäsom, mliekom a so syrmi, s vajcami, ovocím a so zeleninou, chlebom a obilninami, olejmi a tukmi a s teplými a studenými nápojmi, • degradácia pôdy spojená so skupinami produktov, ako je ovocie a zelenina, chlieb a obilniny a oleje a tuky, • emisie metánu a dusičnanov, ktoré sa ako environmentálne vplyvy spájajú s rôznymi skupinami produktov a • vyčerpanie zásob rýb alebo produkciu krmiva pre ryby a používanie látok proti obrastaniu v rybích kliebkach spojené s rybami. Pokiaľ ide o služby hromadného stravovania, k celkovému environmentálnemu vplyvu významne prispieva používanie energií a vody, rovnako ako vznik odpadu a nakladanie s odpadom. Treba uviesť, že obmedzovanie potravinového odpadu je veľmi dôležité na zníženie celkového environmentálneho vplyvu služby hromadného stravovania.			
MŽPSR	Pripomienka č. 31: Na strane 43, navrhujeme doplniť nasledujúce vertikály: Pestovanie liečivých rastlín a rastlín vhodných pre kozmetický priemysel Pestovanie húb Pestovanie okrasných rastlín a kvetín (podporu zamerať na domáce druhy a druhy krajových odrôd ovocia) Produkcia certifikovaného	O	N	Neakceptované Vertikály nie sú konštituované. NPPC sa aj v spolupráci s SPU snažilo skompletizovať údaje pre nové vertikály avšak nemáme podklady týkajúce sa ich produkčného a odbytového potenciálu

	osiva Pre tieto vertikály žiadame dopracovať aj ďalšie body tejto vízie.			
MŽPSR	Pripomienka č. 32: Na strane č. 58 navrhujeme rozšíriť chápanie bezpečnosti o aspekt udržateľnosti a ochranu životného prostredia, ktorá je z nášho hľadiska fundamentálna. Pripomienka sa týka textu: Na základe integrovaného prístupu a princípu „z farmy na stôl“ je bezpečnosť potravín chápaná ako bezpečnosť celého agropotravinového reťazca počnúc zdravím a ochranou rastlín, zdravím a dobrými životnými podmienkami zvierat cez bezpečnosť krmív až po bezpečnosť potravín, vrátane výživových doplnkov a materiálov prichádzajúcich do styku s potravinami Zdôvodnenie: relevantné doplnenie textu	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Na základe integrovaného prístupu a princípu „z farmy na stôl“ je bezpečnosť potravín chápaná ako bezpečnosť celého agropotravinového reťazca, počnúc zdravím a ochranou rastlín, zdravím a dobrými životnými podmienkami zvierat cez bezpečnosť krmív až po bezpečnosť potravín, vrátane výživových doplnkov a materiálov prichádzajúcich do styku s potravinami, v súlade s dosahovaním udržateľnosti a ochranu životného prostredia.“
MŽPSR	Pripomienka č. 33: Na strane č. 60, v časti 2.1., Definované oblasti riešenia, navrhujeme doplniť nové body: Nahradiť hnojenie umelými hnojivami hnojením pevnými organickými hnojivami (maštalný hnoj, kompost, zelené hnojenie) „Zvýšiť podiel zeleného verejného obstarávania pri obstarávaní potravín a služieb hromadného stravovania.“ Zdôvodnenie: zohľadnenie potenciálu uplatňovania princípov zeleného verejného obstarávania pri plnení environmentálnych cieľov.	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie odrážok v časti 2.1. 2.1. Udržateľnosť produkcie surovín a potravín: „• Zvýšiť podiel využívania pevných organických hnojív (maštalný hnoj, kompost, zelené hnojenie) na úkor umelých hnojív • Zvýšiť podiel zeleného verejného obstarávania pri obstarávaní potravín a služieb hromadného stravovania“
MŽPSR	Pripomienka č. 34: V časti 6.5, strana 61, v odrážke: “Založenie komplexných projektov vertikál zeleniny, ovocia, vinohradníctva, okrasné rastliny a kvetinarstvo, liečivé rastliny a rastliny pre kozmetické účely, pestovanie húb a ich úvodná	O	N	Neakceptované Vertikály nie sú konštituované, nemáme podklady týkajúce sa ich produkčného a odbytového potenciálu.

	realizácia (príprava projektov, realizácie projektov, budovanie vertikály a kooperácie)” navrhujeme doplniť okrasné rastliny a kvetinarstvo, liečivé rastliny a rastliny pre kozmetické účely, pestovanie húb. Doplniť relevantne aj v nasledujúcom texte, kde sa odkazuje na takto spomenuté vertikály – zelenina, ovocie, vinohradníctvo.			V kontexte s obsahom pripomienky č. 31 vyššie
MŽPSR	Pripomienka č. 35: Na strane 62, v časti 3, navrhujeme doplniť novú odrážku: Stabilizácia krajinej diverzity.	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie odrážky v časti 6.5 Národohospodárske a rezortné predikcie pre obdobie do roku 2027 a 2035, bod 3.: „• Stabilizácia krajinej diverzity“
MŽPSR	Pripomienka č. 36: V časti 6.6 Úlohy, návrhy, opatrenia, od strany 66, nie sú vôbec rozpracované otázky biodiverzity, diverzity krajiny a opatrenia mitigácie a adaptácie na zmenu klímy tak ako boli navrhnuté v cieľoch. Žiadame dopracovať.	O	N	Neakceptované Kapitola 6 sa týka poľnohospodárstva a potravinárstva vo vzťahu k zvýšeniu bezpečnosti a sebestačnosti. O otázkach vznesených v pripomienkach pojednáva kapitola 8 resp. 9
MŽPSR	Pripomienka č. 37: Na strane č. 68 vlastného materiálu navrhujeme aktualizovať informáciu o Pláne obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Pripomienka sa týka textu: „Konečná podoba Plánu obnovy má byť predložená do konca apríla 2021.“ Zdôvodnenie: Plán obnovy a odolnosti SR bol schválený vládou uznesením č. 221 z 28. apríla 2021.	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Konečná podoba Plánu obnovy a odolnosti SR bola schválená vládou SR uznesením č. 221 z 28. apríla 2021“
MŽPSR	Pripomienka č. 38: Na strane č. 72 vlastného materiálu navrhujeme medzi koncepčné opatrenia doplniť nasledujúce: „spolupráca s MŽP SR na	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie odrážky v časti 6.6.3 Opatrenia koncepčné:

	príprave cestovnej mapy pre obehové hospodárstvo, konkrétne na prioritě „potraviny a bioodpad“, ako aj na následnej implementácii“ Zdôvodnenie: relevantnosť dodatočného opatrenia			„• Spolupráca s MŽP SR na príprave cestovnej mapy pre obehové hospodárstvo, konkrétne na prioritě „potraviny a bioodpad“, ako aj na následnej implementácii“
MŽPSR	Pripomienka č. 39: Na strane č. 72 vlastného materiálu navrhujeme upraviť nasledujúci text: „Analýza súčasného stavu procesov vo verejnom stravovaní s ohľadom na potrebu zvýšenia spotreby domácej produkcie potravín“ Navrhované doplnenie: „...domácej produkcie potravín a produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby“ Zdôvodnenie: relevantné doplnenie vzhľadom na iné časti predmetného materiálu	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie odrážky: „• Analýza súčasného stavu procesov vo verejnom stravovaní s ohľadom na potrebu zvýšenia spotreby domácej produkcie potravín a produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby s cieľom podporiť proces zeleného verejného obstarávania“
MŽPSR	Pripomienka č. 4: Navrhujeme upresniť v rámci materiálu používanie slova „rezort“ a nahradiť ho jasnejšími termínmi ako napríklad „ministerstvo“, „sektor“ či „oblasť“. Uvádzame príklad zo strany č. 41 vlastného materiálu: „Bude potrebné rozvíjať racionálnu štruktúru rezortu, ale aj ministerstva ako takého, ktoré budú zamerané na službu pre podnikateľskú sféru (podľa významu „ministrare – slúžiť“). Na druhej strane to znamená, že sa musí meniť i samotná štruktúra celého rezortu tak, aby sa zúčastnila na obnove rezortu.“ Zdôvodnenie: lepšia čitateľnosť materiálu	O	A	Akceptované Tam, kde to bolo vhodné bol termín „rezort“ spresnený, tak aby bolo jasné čoho sa týka.
MŽPSR	Pripomienka č. 40 Na strane č. 74 vlastného materiálu navrhujeme upraviť nasledujúci text: „Vytvoriť motivačný marketingový plán pre prevádzky verejného stravovania využívajúce preukázateľne suroviny slovenského alebo	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie odrážky: „• Vytvoriť motivačný marketingový plán pre prevádzky verejného stravovania využívajúce preukázateľne suroviny slovenského alebo regionálneho pôvodu, napr. systém označovania/ oceňovania, vrátane zásad

	regionálneho pôvodu, napr. systém označovania/ oceňovania, vrátane zásad udeľovania príslušnej značky/ ocenenia a výkonu súvisiacich kontrol“ Navrhované doplnenie: „Vytvoriť motivačný marketingový plán pre prevádzky verejného stravovania využívajúce preukázateľne suroviny slovenského alebo regionálneho pôvodu, napr. systém označovania/ oceňovania, vrátane zásad udeľovania príslušnej značky/ ocenenia a výkonu súvisiacich kontrol ako aj princípy zeleného verejného obstarávania.“ Zdôvodnenie: zelené verejné obstarávanie predstavuje relevantný nástroj, ktorý by mal byť doplnený do marketingového plánu pre prevádzky verejného stravovania z dôvodu jeho znižovania negatívnych vplyvov na životné prostredie.			udeľovania príslušnej značky/ ocenenia a výkonu súvisiacich kontrol ako aj princípy zeleného verejného obstarávania“
MŽPSR	Pripomienka č. 41 Na strane č. 74 vlastného materiálu navrhujeme zväziť skutočnosť, že konzumácia červeného mäsa je „potenciálne karcinogénna“ a v prípade spracovaného mäsa „karcinogénna“ (zdroj: WHO). Pripomienka sa týka textu: „Spracovanie cielenej koncepcie na zvýšenie spotreby potravín, ktoré zásadne nedosahujú výživové odporúčané dávky, medzi ktoré patria výrobky z obilnín, ovocie a zelenina, strukoviny, hovädzie a ovčie mäso, ryby, med.“ Zdôvodnenie: Stanovisko Svetovej zdravotníckej organizácie (https://www.iarc.who.int/wp-content/uploads/2018/07/pr240_E.pdf) ako aj pravdepodobnosť, že výživové odporúčané dávky nezohľadňujú najnovšie vedecké poznatky	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie odrážky: „• Spracovanie cielenej koncepcie na zvýšenie spotreby potravín, ktoré zásadne nedosahujú výživové odporúčané dávky, medzi ktoré patria výrobky z obilnín, ovocie a zelenina, strukoviny, hovädzie a ovčie mäso, ryby, med, so zohľadnením potenciálnej karcinogenity spracovaného mäsa podľa stanoviska Svetovej zdravotníckej organizácie.“

MŽPSR	Pripomienka č. 42: V časti 6.7. Návrh kľúčových opatrení pre rozvoj oblasti do r. 2023 chýbajú opatrenia na zvýšenie diverzity krajiny, zastavenie poklesu biodiverzity a opatrenia mitigácie a adaptácie na zmenu klímy sú nedostatočne uvedené. Žiadame doplniť.	O	N	Neakceptované Kapitola 6 sa týka poľnohospodárstva a potravinárstva vo vzťahu k zvýšeniu bezpečnosti a sebestačnosti. O kľúčových opatreniach vznesených v pripomienkach pojednáva kapitola 8 resp. 9
MŽPSR	Pripomienka č. 43 Na strane č. 76 vlastného materiálu navrhujeme upraviť nasledujúci text: „Nastaviť štandardy kvality, bezpečnosti , čerstvosti a výsledovateľnosti pôvodu surovín pre prevádzky v inštitucionálnom verejnom stravovaní v spolupráci s kompetentnými orgánmi verejného zdravotníctva zvýšiť účinnosť kontroly kvality a bezpečnosti používaných potravín v segmente verejného stravovania; v rámci návrhu zákona o regionálnych odbytových centrách zapracovať systém dodávok domácich potravín do inštitucionálneho verejného stravovania na regionálnom princípe.“ Navrhované doplnenie: „Nastaviť štandardy kvality, bezpečnosti, čerstvosti a výsledovateľnosti pôvodu surovín pre prevádzky v inštitucionálnom verejnom stravovaní napr. aj prostredníctvom uplatňovania zásad zeleného verejného obstarávania; v spolupráci s kompetentnými orgánmi verejného zdravotníctva zvýšiť účinnosť kontroly kvality a bezpečnosti používaných potravín v segmente verejného stravovania; v rámci návrhu zákona o regionálnych odbytových centrách zapracovať systém dodávok domácich potravín do inštitucionálneho verejného stravovania na regionálnom princípe.“ Zdôvodnenie: relevantnosť predmetného doplnenia v nadväznosti na vyššie uvedené pridané hodnoty zeleného	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie odrážky: „• Nastaviť štandardy kvality, bezpečnosti , čerstvosti a výsledovateľnosti pôvodu surovín pre prevádzky v inštitucionálnom verejnom stravovaní napr. aj prostredníctvom uplatňovania zásad zeleného verejného obstarávania; v spolupráci s kompetentnými orgánmi verejného zdravotníctva zvýšiť účinnosť kontroly kvality a bezpečnosti používaných potravín v segmente verejného stravovania; v rámci návrhu zákona o regionálnych odbytových centrách zapracovať systém dodávok domácich potravín do inštitucionálneho verejného stravovania na regionálnom princípe“

	verejného obstarávania ako nástroja na znižovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie.			
MŽPSR	Pripomienka č. 44 Na strane č. 79 vlastného materiálu navrhujeme upraviť nadpis „a) Biohospodárstvo“ na „a) Obehové biohospodárstvo“ Zdôvodnenie: potreba zdôrazniť obehový aspekt, ktorý je esenciálnym predpokladom udržateľnosti biohospodárstva	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie nadpisu v časti 8.1 Príspevok k zmierneniu a prispôsobeniu klimatickej zmene: „a) Obehové biohospodárstvo“
MŽPSR	Pripomienka č. 45: Na strane 80, tretí odsek, žiadame doplniť: “Využívanie biomasy druhej generácie pre energetické účely...”	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Využívanie biomasy druhej generácie pre energetické účely a podpora budovania bioplynových staníc je jedným z opatrení, ktoré miery na ozelenenie Slovenskej ekonomiky a je definované tak v Nízkouhlíkovej stratégii, ako aj v zelenej dohode a ďalších dokumentoch, ktoré riešia mitigačné opatrenia.“
MŽPSR	Pripomienka č. 46: V časti 8.2. Podpora udržateľného rozvoja a efektívneho riadenia prírodných zdrojov ako je voda, pôda a vzduch, je rozpracovaná iba časť týkajúca sa ochrany pôdy a prepojenie na SPP. SPP v sebe zahŕňa množstvo legislatívy, podmienok a opatrení, kt. by mali byť všetky spomenuté, nie iba tie týkajúce sa ochrany pôdy a protieróznych opatrení; celkovo v dokumente chýba dôkladnejšie a podrobnejšie prepojenie a popísanie celkovej štruktúry SPP.	O	N	Neakceptované SPP je komplexný súbor politík, nástrojov a opatrení, avšak Európska komisia mešká s prípravou súvisiacej legislatívy. Aj vzhľadom na rozsah problematiky, boli požiadavky v oblasti životného prostredia spracované do podoby tabuliek cieľov a opatrení v prílohe č.2
MŽPSR	Pripomienka č. 47: Na str. 83 v časti 8.2.b žiadame doplniť analýzu trendu spotreby dusíka dodávaného v priemyselných hnojivách, ako aj definíciu cieľovej	O	N	Akceptované. Text upravený Doplnenie textu do časti 8.2 Podpora udržateľného rozvoja a efektívneho riadenia prírodných zdrojov ako je voda, pôda a vzduch, b) Využívanie a skladovanie hnojív:

hodnoty (indikátor) v určitom roku, čo sa týka bilancie vstupov a výstupov dusíka.		Na základe výsledkov zo spotreby hnojív za ostatných 5 rokov, t.j. od roku 2016, pozorujeme zastabilizovanie spotreby dusíka dodaného formou priemyselných hnojív na úrovni 76,02 kg N/ha (priemer za 5 rokov). Do budúca možno naďalej očakávať takýto stabilný trend v jeho spotrebe, avšak len za predpokladu stabilizácie cien vstupov, ako aj cien vyprodukovaných rastlinných komodít, keďže poľnohospodársky sektor veľmi citlivo reaguje na akúkoľvek zmenu v ekonomike výroby. Vzhľadom však na celkový trend zvyšovania cien priemyselných hnojív na európskom trhu sa skôr očakáva pokles spotreby priemyselných hnojív ako takých, nie len s obsahom dusíka. Tab. Spotreba dusíka z priemyselných hnojív <table><tr><th>Sledovaný parameter</th><th>2015/2016</th><th>2016/2017</th><th>2017/2018</th><th>2018/2019</th><th>2019/2020</th></tr><tr><td>Spotreba N z priemyselných hnojív v kg/ha</td><td>76,7</td><td>76,3</td><td>75,8</td><td>75,8</td><td>75,5</td></tr></table> Z pohľadu ochrany životného prostredia je snaha dosiahnuť v oblasti výživy rastlín efekt naplno využiť potenciál hnojiva s čo najnižším negatívnym dopadom na životné prostredie. Z daného dôvodu sú legislatívou určené postupy pri aplikácii hnojív, obzvlášť v zraniteľných oblastiach, ale taktiež aj povinnosť podnikateľa v pôdohospodárstve sledovať bilanciu živín. V prílohe č. 8 vo vykonávacej vyhláške MPRV SR č 151/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podobnosti o agrochemickom skúšaní pôd a o skladovaní a používaní hnojív, k zákonu č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov je stanovená limitná hodnota bilančného prebytku pri dusíku 20 kg/ha, t. j. nízky bilančný prebytok, pri ktorom nie je potrebné upravovať spôsob hospodárenia. Daný prebytok možno považovať za environmentálne prijateľný, keďže tento dusík je zdrojom výživy pre mikroorganizmy rozkladajúce pozberové zvyšky. Pre hodnoty bilančného prebytku nad 20 kg dusíka/ha je potrebné prehodnotiť aplikačné dávky hnojív s obsahom dusíka ako aj celkový spôsob rastlinnej produkcie.	Sledovaný parameter	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	Spotreba N z priemyselných hnojív v kg/ha	76,7	76,3	75,8	75,8	75,5
Sledovaný parameter	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020									
Spotreba N z priemyselných hnojív v kg/ha	76,7	76,3	75,8	75,8	75,5									

MŽPSR	Pripomienka č. 48: Na str. 84 v časti 8.2.c. žiadame doplniť, dokedy a aké percento pôdy registrovanej na ekologické poľnohospodárstvo je pre Slovensko dosiahnuteľné a to v súlade so Stratégiou environmentálnej politiky SR „Zelenšie Slovensko“, kde sa uvádza konkrétny údaj, a síce 13,5 % do roku 2030.	O	ČA	Čiastočne akceptované MPRVSR v novom programovacom období počíta s podporou ekologického poľnohospodárstva v rámci 2. piliera SPP, tak aby naplnila ciele dané schválenými strategickými materiálmi
MŽPSR	Pripomienka č. 5: Navrhujeme doplniť v materiáli gestorstvo jednotlivých opatrení. Zdôvodnenie: precizovanie textu	O	N	Neakceptované Materiál bol pripravený na základe zadania MPRV SR, ktoré je gestorom a pri plánovaní realizácie jednotlivých opatrení počíta aj so zapojením ostatných rezortov, ktorých sa opatrenia dotýkajú
MŽPSR	Pripomienka č. 50 Na strane č. 85 vlastného materiálu navrhujeme doplniť zmienku o kompostoch z bioodpadu a podporu uzatvárať biologické cykly, najmä tie, ktoré sa týkajú bioodpadu. Zdôvodnenie: potreba zavádzať princípy obehového hospodárstva do poľnohospodárstva	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie odrážky v časti 8.1 Príspevok k zmierneniu a prispôsobeniu klimatickej zmeny, a) Obehové biohospodárstvo : „• Podporiť výrobu vysokokvalitných kompostov z biologicky rozložiteľných odpadov a ich využitie pri hnojení pôdy s cieľom uzatvárať biologické cykly, najmä tie, ktoré sa týkajú bioodpadu.“
MŽPSR	Pripomienka č. 51 Na str. 85 v zarážke „Dôsledne implementovať opatrenia, ktoré identifikuje Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Tieto opatrenia sú síce adaptačné, avšak pri poľnohospodárstve majú veľký mitigačný potenciál. Jedná sa napríklad o opatrenia (čiastočne sa prekrývajú so sektorom v LULUCF),“ nie je uvedený príklad o aký typ opatrení sa jedná, požadujeme uviesť.	O	N	Neakceptované Opatrenie v tomto znení bolo prevzaté z dokumentu Nízkouhlíková stratégia SR do roku 2030, časti 2.5.4.3 ďalšie dodatočné opatrenia na dosiahnutie cieľa klimatickej neutrality do roku 2050 v sektore poľnohospodárstvo Ide napríklad o výsadbu nelesnej drevinovej vegetácie, zavedenie agrolesníckych systémov a konzervačných spôsobov hospodárenia a pod. Opatrenia sa nachádzajú v tab.2 v Stratégii adaptácie SR na zmenu klímy.

MŽPSR	Pripomienka č. 52 Str. 85 zarážka: „Podporiť testovanie krmovín odolných proti suchu, pestovaných v zahraničí,“ – žiadame odôvodniť, či táto forma podpory neznevýhodňuje domáci výskum/testovanie.	O	N	Neakceptované Opatrenie v tomto znení bolo prevzaté z dokumentu Stratégia adaptácie SR na zmenu klímy, Tab. 8 Príklady adaptačných opatrení v oblasti poľnohospodárstva Vnímame to tak, že potrebujeme podporiť testovanie plodín, ktoré sa pestujú v aridných oblastiach sveta a vzhľadom na problémy sucha v južných regiónoch by mohli byť pestované u nás. Kto bude riešiť testovanie opatrenie neuvádza a teda nevylučuje ani domáce laboratória, resp. domáci výskum.
MŽPSR	Pripomienka č. 53: Na strane 87, štvrtá odrážka, žiadame vymazať bezorbové technológie: Vyvinúť stratégiu obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy spôsobom minimalizujúcim pôdnu eróziu a zhutnenie pôd a to využívaním bezorbových technológií, podrývania s aplikáciou maštalného hnoja a zeleného hnojenia alebo vápnenia na vhodných typoch pôd pre zlepšenie pôdnej štruktúry a retenčnej schopnosti pôd Zdôvodnenie: Práve bezorbové technológie spôsobujú zhutňovanie pôdy a vytvorenie nepriepustnej vrstvy v hĺbke niekoľkých cm. Toto opatrenie je veľmi kontroverzné. Ak je orba vykonaná včas a nie až po mrazoch, pôdny edafón nie je poškodzovaný, sťahuje sa do hlbších vrstiev. Orba sa vykonáva do obdobia, kedy prevládajú zrážky nad výparom a väčší povrch pôdy má vyššiu retenčnú schopnosť. Správne vykonaná orba navyše so zapravením pevnej organickej hmoty je dokázateľne prospešnejšia pre zadržiavanie vody v pôde, pre prekyprenie pôdy a tým zvýšenie obsahu vzduchu v pôde potrebného pre edafon.	O	N	Neakceptované Dlhodobé využívanie minimalizačných a pôdoochranných technológií pôdy priaznivo pôsobí na revitalizáciu mikrobiálneho života ornice, predovšetkým jej horných vrstiev. V porovnaní s konvenčnou technológiou pestovania môže mať za následok zvyšovanie C a N v pôde, čo následne prispieva k zvýšeniu odolnosti pôdnych agregátov voči účinkom vody. Uvedeným rastie celková úrodnosť pôdy a jej odolnosť voči vodnej erózii. Tieto efekty sa prejavajú najmä pri systematickom využívaní organickej hmoty a to pri jej zapracovaní alebo ponechaní na povrchu ako mulč, Minimalizačné a pôdoochranné technológie spracovania pôdy sú v praxi alternatívou ku konvenčnej technológii s orbou pre zakladanie porastov plodín. Ich vplyv na zníženie intenzity pôdneho zhutnenia vyplýva z ich základnej charakteristiky (nižšia frekvencia prejazdov po poli, vyššia dodávka organickej hmoty do pôdy). Na nižšie uvedenom obrázku je uvedený vplyv dvoch technológií na penetračný odpor pôdy. Z grafu vyplýva, že vyššie zhutnenie pôdy pri pôdoochrannej technológii je do hĺbky cca 0,25 m, avšak v porovnaní s konvenčnou technológiou je ďalší nárast hodnôt smerom do hĺbky malý. Nepriepustné vrstvy utuženej pôdy vznikajú pri použití opakovaného kyprenia pôdy do malej hĺbky, alebo sejde do neobrobenej pôdy. Tieto postupy sú zaradované skôr k tzv. minimalizačným postupom obrábania pôdy (technológia bez orby), kedy sa orba vynecháva hlavne z ekonomických dôvodov (šetrenie motorovej nafty a pracovných nákladov), alebo časových dôvodov (nedostatok času na klasickú prípravu pôdy). Postupy tzv. horizontálneho obrábania pôdy sa začínajú nahrádzať postupmi označovanými ako vertikálne obrábanie pôdy, pri ktorom sa orničná vrstva

				spracováva pomocou tzv. ornicových kypričov, alebo sa vykonáva hĺbkové kyprenie (napr. v prípade výskytu príznakov zhutnenia), ktoré zasahuje podorničnú vrstvu. Princípom takéhoto kyprenia je "nadvihnutie" pôdy bez jej obracania, vytvorenie podmienok pre vsakovanie (infiltráciu) vody, prestup vzduchu a koreňov pestovaných rastlín do hlbších vrstiev pôdy. Aj klasická orba spôsobuje zhutnenie pôdy v určitej hĺbke (koleso traktora napr. tlačí na dno brázdy a pôda pod ním sa zhutňuje).
MŽPSR	Pripomienka č. 54: Na strane 87, v poslednej odrážke, navrhujeme text "obnovy odvodňovacích systémov" zmeniť na: "a úpravy odvodňovacích systémov na zadržiavanie vody v krajine."	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie odrážky v časti 8.2 Podpora udržateľného rozvoja a efektívneho riadenia prírodných zdrojov ako je voda, pôda a vzduch, d. Meliorácie a závlahy: „• Pripraviť nové (inovatívne) dotačné tituly určené k podpore obnovy (rekonštrukcie a modernizácie) a rozvoja závlahových systémov obnovy a úpravy odvodňovacích systémov na zadržiavanie vody v krajine“
MŽPSR	Pripomienka č. 55: Na strane 87, navrhujeme preformulovať odrážku nasledovne: Priorizovať úpravu melioračných kanálov na zadržiavanie vody v krajine, vrátane obnovy všetkých existujúcich nádrží pre účely závlah	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie odrážky v časti 8.2 Podpora udržateľného rozvoja a efektívneho riadenia prírodných zdrojov ako je voda, pôda a vzduch, d. Meliorácie a závlahy: „• Priorizovať úpravu melioračných kanálov na zadržiavanie vody v krajine, vrátane všetkých existujúcich nádrží pre účely závlah“
MŽPSR	Pripomienka č. 56: Na strane 87, navrhujeme preformulovať odrážku nasledovne: "obnova objektov hradenia bystrín, hradenie strží a erózných rýh, odrážky na lesných cestách,"	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie odrážky v časti 8.2 Podpora udržateľného rozvoja a efektívneho riadenia prírodných zdrojov ako je voda, pôda a vzduch, e. Zadržanie a akumulácia vody v lesnej krajine: „• obnova objektov hradenia bystrín, hradenie strží a erózných rýh, odrážky na lesných cestách,“
MŽPSR	Pripomienka č. 57: Časť 8.3, na strane 89,	O	A	Akceptované. Text upravený

	navrhujeme premenovať: Ochrana prírody, biodiverzity a krajiny a podpora ekosystémov a ekosystémových služieb.			Nové znenie názvu časti 8.3: „Ochrana prírody, biodiverzity, a krajiny a podpora ekosystémov a ekosystémových služieb“
MŽPSR	Pripomienka č. 58: Na strane 89, v časti a. Mokrade a rašeliniská, je potrebné zahrnúť aj ochranu mokradí a rašelinísk podľa nariadení ku SPP, kondicionality – tieto tvoria základ ochrany mokradí a rašelinísk na celej poľnohospodárskej pôde, pre všetky územia, kt. získavajú priame platby.	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnená nová odrážka v časti 8.3 Ochrana prírody, biodiverzity, a krajiny a podpora ekosystémov a ekosystémových služieb, a. Mokrade a rašeliniská: „• Ochrana mokradí a rašelinísk podľa systému kondicionality novej SPP“
MŽPSR	Pripomienka č. 6: Navrhujeme zosúladiť vlastný materiál so Stratégiou Z farmy na stôl, konkrétne s časťami, ktoré v predložennom materiáli absentujú ako napríklad časť 2.4 Podpora konzumácie potravín získaných udržateľným spôsobom a uľahčenie prechodu na zdravé a udržateľné stravovanie, ktorá uvádza: „Do roku 2030 musíme naliehavo zvrátiť trend narastajúceho výskytu nadváhy a obezity v EÚ. Prechod na výraznejšie rastlinnú stravu so zníženou konzumáciou červeného a spracovaného mäsa a naopak zvýšenou konzumáciou ovocia a zeleniny prispeje nielen k zníženiu rizika životohrozujúcich chorôb, ale takisto environmentálneho vplyvu potravinového systému.“ Taktiež absentuje téma potravinových strát a potravinového odpadu. Zdôvodnenie: zosúladenie materiálu so stratégiou EÚ	O	N	Neakceptované Podpora konzumácie potravín získaných udržateľným spôsobom a uľahčenie prechodu na zdravé a udržateľné stravovanie je v dokumente rozpracovaná na viacerých miestach, aj so zapracovaním niektorých ďalších pripomienok v rámci medzirezortného pripomienkovacieho konania, napr. v časti 6.6.2 Návrhy a opatrenia v oblasti v oblasti legislatívy, c) Legislatíva potravinového práva, konkrétne „• Podpora účinného modelu ochrany života a zdravia spotrebiteľa a vnútorného trhu pri riešení potravinových káuz a podvodov • Nastaviť štandardy kvality, bezpečnosti, čerstvosti a výsledovateľnosti pôvodu surovín pre prevádzky v inštitucionálnom verejnom stravovaní napr. aj prostredníctvom uplatňovania zásad zeleného verejného obstarávania; v spolupráci s kompetentnými orgánmi verejného zdravotníctva zvýšiť účinnosť kontroly kvality a bezpečnosti používaných potravín v segmente verejného stravovania; v rámci návrhu zákona o regionálnych odbytových centrách zapracovať systém dodávok domácich potravín do inštitucionálneho verejného stravovania na regionálnom princípe 6.6.3 Opatrenia koncepcné: • Analýza súčasného stavu procesov vo verejnom stravovaní s ohľadom na potrebu zvýšenia spotreby domácej produkcie potravín a produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby s cieľom podporiť proces zeleného verejného obstarávania

				• Spolupráca s MŽP SR na príprave cestovnej mapy pre obehové hospodárstvo, konkrétne na prioritě „potraviny a bioodpad“, ako aj na následnej implementácii 6.6.4 Opatrenia v oblasti podpory odbytu, b) Marketingové opatrenia: • Spracovanie cielenej koncepcie na zvýšenie spotreby potravín, ktoré zásadne nedosahujú výživové odporúčané dávky, medzi ktoré patria výrobky z obilnín, ovocie a zelenina, strukoviny, hovädzie a ovčie mäso, ryby, med, so zohľadnením potenciálnej karcinogenity spracovaného mäsa podľa stanoviska Svetovej zdravotníckej organizácie • Vytvorenie súboru marketingových nástrojov, financovaných zo štátneho rozpočtu, v nadväznosti na navrhované legislatívne opatrenia na vzdelávanie spotrebiteľov o potravinách a výžive so zameraním na zdravý životný štýl 8.1 Príspevok k zmierneniu a prispôsobeniu klimatickej zmeny • Podporiť výrobu vysokokvalitných kompostov z biologicky rozložiteľných odpadov a ich využitie pri hnojení pôdy s cieľom uzatvárať biologické cykly, najmä tie, ktoré sa týkajú bioodpadu. • Efektívne spracovávať živočíšne odpady a využívať bioplyn, najmä ako lokálny zdroj,“
MŽPSR	Pripomienka č. 60: Na strane 91, druhý odsek, navrhujeme doplniť vetu: “Ochrana prírody, biodiverzity, zlepšenie stavu biotopov a ekosystémov je úzko spojená...”	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety v časti 8.3 Ochrana prírody, biodiverzity, a krajiny a podpora ekosystémov a ekosystémových služieb, b. Podpora biodiverzity: „Ochrana prírody, biodiverzity, zlepšenie stavu biotopov a ekosystémov je úzko spojená s krajinným plánovaním.“
MŽPSR	Pripomienka č. 61: Na strane č. 92, v tretej odrážke navrhujeme slová “pásky zelene” nahradiť: “líniová vegetácia drevín”.	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie odrážky v časti 8.3 Ochrana prírody, biodiverzity, a krajiny a podpora ekosystémov a ekosystémových služieb, b. Podpora biodiverzity: „• Zvýšiť podporu zelenej infraštruktúry (medze, líniová vegetácia drevín) v krajine a znížiť podporu veľkoblokového intenzívneho obhospodarovania“

MŽPSR	Pripomienka č. 62: Na strane č. 92 vlastného materiálu navrhujeme upraviť nasledujúci text: „Ide o koncept, ktorý integruje požiadavky sektoru životného prostredia s požiadavkami zabezpečenia trvalosti a bezpečnosti produkcie drevnej suroviny a bližšie je rozvedený vo vertikále „Lesy – dravo“.“ Navrhovaná úprava: „Ide o koncept, ktorý integruje potrebu ochrany životného prostredia a udržateľného využívania zdrojov s požiadavkami „Lesy-drevo“.“ Zdôvodnenie: precizovanie textu	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety v časti 8.3 Ochrana prírody, biodiverzity, a krajiny a podpora ekosystémov a ekosystémových služieb, b. Podpora biodiverzity: „Ide o koncept, ktorý integruje požiadavku ochrany životného prostredia a udržateľného využívania zdrojov s požiadavkami zabezpečenia trvalosti a bezpečnosti produkcie drevnej suroviny a bližšie je rozvedený vo vertikále „Lesy – dravo“.“
MŽPSR	Pripomienka č. 63: Na strane č. 92 vlastného materiálu navrhujeme upraviť preklep „NATURA 2000“. Zdôvodnenie: oprava textu	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety v časti 8.3 Ochrana prírody, biodiverzity, a krajiny a podpora ekosystémov a ekosystémových služieb, b. Podpora biodiverzity: „Z ďalších konkrétnych opatrení smerujúcich k napĺňaniu medzinárodných záväzkov SR pôjde o projekty zmeny hospodárenia v lesoch zamerané na zlepšenia stavu biotopov a druhov v rámci sústavy NATURA 2000 a projekty osobitne zamerané na biotopy hlucháňa.“
MŽPSR	Pripomienka č. 64: Na strane 94, navrhujeme slová “účely ochrany prírody” nahradiť “prirodzený sukcesný vývoj”: Získanie relevantných údajov je dôležité pre určenie využívania týchto plôch do budúcnosti a to so zohľadnením všetkých podmienok, ktoré by malo smerovať k jednoznačnému postupu pri revitalizácii týchto plôch, či už spätným vrátením do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, zalesnením alebo ponechaním pre prirodzený sukcesný vývoj. Zdôvodnenie: Aj spätné navrátenie do PPF – asi myslené vecné môže byť v záujme ochrany prírody, niekedy aj zalesnenie môže byť v súlade so záujmami ochrany prírody. A dokonca niekedy	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety v časti 8.3 Ochrana prírody, biodiverzity, a krajiny a podpora ekosystémov a ekosystémových služieb, d. Agrolesnícke systémy a hospodárenie na rozhraní lesnej a poľnohospodárskej krajiny: „Získanie relevantných údajov je dôležité pre určenie využívania týchto plôch do budúcnosti a to so zohľadnením všetkých podmienok, ktoré by malo smerovať k jednoznačnému postupu pri revitalizácii týchto plôch, či už spätným vrátením do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, zalesnením alebo ponechaním pre prirodzený sukcesný vývoj.“

	ponechanie na prirodzený sukcesný vývoj môže ísť proti záujmom ochrany prírody. Formulácia navodzuje dojem akoby boli záujmy poľnohospodárstva, alebo záujmy lesníctva, alebo záujmy ochrany prírody. Malo by to ísť v synergii.			
MŽPSR	Pripomienka č. 65: Na strane 95, v časti e. Invázne druhy navrhujeme doplniť samostatný odsek: “Dôsledne dodržiavať ustanovenia zákona NR SR č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.”	O	N	Neakceptované Zapracovanie otázne, keďže dodržiavanie legislatívy je princípom právneho štátu a nemôže byť opatreniami zabezpečujúcimi implementáciu cieľov
MŽPSR	Pripomienka č. 66 Na strane č. 95 vlastného materiálu navrhujeme zjemniť znenie „prakticky využiť“, nakoľko rastlinné či živočíšne druhy neplnia len „praktickú funkciu“ z perspektívy poľnohospodárstva, ale v rámci ekosystémov sú schopné poskytovať celý rad esenciálne dôležitých ekosystémových služieb. Pripomienky sa týka nasledujúceho textu: „Zahŕňajú moderné kultivary a plemená, šľachtiteľské línie, krajové odrody, ale aj príbuzné divo rastúce druhy a primitívne formy poľnohospodárskych plodín a hospodárskych zvierat, ktorých môžeme prakticky využiť a taktiež zahŕňajú sladkovodné druhy rýb a včely ako najvýznamnejšie opeľovače, mikroorganizmy a drobné bezstavovce, ktorí sa významne podieľajú na poľnohospodárskej produkcii.“ Zdôvodnenie: potreba zjemniť znenie	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety v časti 8.3 Ochrana prírody, biodiverzity, a krajiny a podpora ekosystémov a ekosystémových služieb, f) Genetické zdroje: „Zahŕňajú moderné kultivary a plemená, šľachtiteľské línie, krajové odrody, ale aj príbuzné divo rastúce druhy a primitívne formy poľnohospodárskych plodín a hospodárskych zvierat, ktoré poskytujú úžitok nielen v podobe produkcie potravy, ale aj zabezpečením mimoprodukčných funkcií, a taktiež zahŕňajú sladkovodné druhy rýb a včely ako najvýznamnejšie opeľovače, mikroorganizmy a drobné bezstavovce, ktoré sa významne podieľajú na poľnohospodárskej produkcii.“
MŽPSR	Pripomienka č. 67: Na strane 96, v časti Uchovanie genofondu a podpora génových bánk, navrhujeme	O	A	Akceptované. Text upravený

	doplniť bod: “Podporiť budovanie ex situ zbierok tradícnych krajových odrôd ovocia a zeleniny a podporiť množiteľské kapacity pre používanie krajových odrôd ovocia pri obnove krajinnej drevinovej vegetácie.”			Doplnenie nového bodu v časti 8.3 Ochrana prírody, biodiverzity, a krajiny a podpora ekosystémov a ekosystémových služieb, f) Genetické zdroje: „• Podporiť budovanie ex situ zbierok tradícnych krajových odrôd ovocia a zeleniny a podporiť množiteľské kapacity pre používanie krajových odrôd ovocia pri obnove krajinnej drevinovej vegetácie“
MŽPSR	Pripomienka č. 68: Na strane 97, v časti g. Ekosystémové služby, navrhujeme zmeniť text nasledovne: Prioritizácia produkčných ekosystémových služieb v pôdohospodárstve so ziskovou ekonomikou však spôsobuje ničenie biodiverzity a znižuje odolnosť a schopnosť zdravých ekosystémov poskytovať túto širokú škálu tovarov a služieb. V najbližšom období bude potrebné dosiahnuť väčšie povedomie o hodnote mimoprodukčných ekosystémových služieb na úrovni rozhodovacích orgánov, ale aj širokej verejnosti. Je potrebné prijať účinné opatrenia na zastavenie poklesu biodiverzity.”	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety v časti 8.3 Ochrana prírody, biodiverzity, a krajiny a podpora ekosystémov a ekosystémových služieb, g) Ekosystémové služby: „Prioritizácia produkčných ekosystémových služieb v pôdohospodárstve so ziskovou ekonomikou však spôsobuje ničenie biodiverzity a znižuje odolnosť a schopnosť zdravých ekosystémov poskytovať túto širokú škálu tovarov a služieb.“
MŽPSR	Pripomienka č. 69: Strana 98, v bode a. živočíšna výroba, by bolo dobré uvažovať nad tým, ako skôr držať zvieratá v stajňach iba v nevyhnutných prípadoch. Napríklad vhodne prispôbené okolie stajní ako pastviny môže byť použité i pri takých typoch chovov ako sú dojnice, mladé zvieratá apod., ktoré sú v súčasnosti držané iba vo stajňach. Žiadame tento aspekt dopracovať ako alternatívu k moderným technológiám vrátane doplnenia opatrení v tejto oblasti.	O	N	Neakceptované Hospodárske zvieratá sú šľachtené na intenzívnu produkciu čo súvisí s chovom v uzavretých objektoch. Je to aj otázka rizika prenosu chorôb z voľne žijúcich zvierat a zveri. Taktiež v materiály na str. 99 je uvedený bod: „Podpora extenzívneho chovu • V rámci SPP na úkor intenzívnej živočíšnej výroby výraznejšie podporiť extenzívny chov a odstrániť plošné disproporcie, najmä cez podporu menších a stredne veľkých subjektov.“

MŽPSR	Pripomienka č. 7: V materiáli žiadame doplniť opatrenia v zmysle časti 3.1. Stratégie environmentálnej politiky SR „Zelenšie Slovensko“. (https://www.minzp.sk/files/iep/publikacia_zelensie-slovensko-sj_web.pdf)	O	N	Opatrenia v zmysle časti 3.1, ale aj ďalších častí Stratégie environmentálnej politiky SR „Zelenšie Slovensko“ sa nachádzajú v prílohe č.2
MŽPSR	Pripomienka č. 70 Na strane č. 99 vlastného materiálu navrhujeme dopracovať opatrenia na zlepšenie životných podmienok zvierat tak, aby bolo zohľadnených tzv. päť slobôd vychádzajúcich z Európskeho dohovoru o ochrane zvierat chovaných na hospodárske účely: Freedom from hunger and thirst; Freedom from discomfort; Freedom from pain, injury and disease; Freedom to express normal behaviour; Freedom from fear and distress Pripomienka sa týka nasledujúceho textu: „Zlepšenie životných podmienok zvierat • Digitalizovať vstupné a integrované údaje na farmách a uložiť ich na webe MPRV SR, • Používať robotické systémy dojenja, kŕmenia a odstraňovanie hnoja, • Znižovať spotreby elektrickej energie a vody použitím „smart“ systémov, • Hodnotiť uhlíkovú stopu a spotrebu vody jednotlivých produktov a navrhovať opatrenia.“ Zdôvodnenie: priestor zapracovať ďalšie opatrenia na zlepšenie životných podmienok zvierat; možnosť inšpirovať sa webstránkami Európskej komisie (https://ec.europa.eu/food/animals/animal-welfare_en)	O	A	Akceptované Úprava textu odrážiek v časti 8.4 Zabezpečenie dobrých životných podmienok zvierat, a. Živočíšna výroba, Zlepšenie životných podmienok zvierat: „• Automatizované systémy riadenia a vyhodnocovania kŕmenia, napájania, dojenja a správania zvierat s následným vyhodnocovaním zdravotných rizík, chovateľských opatrení a postupov, • Automatizované systémy regulácie mikroklimy ustajňovacích objektov, vyhodnocovanie zložiek mikroklimy a zdravotných rizík, • On-line diagnostika, registrácia a vyhodnocovanie zdravia zvierat v chovateľských systémoch intenzívneho a extenzívneho chovu zvierat, • On-line registrácia a vyhodnocovanie správania zvierat v rôznych systémoch technológiách chovu v kontexte s legislatívou podmieneným hodnotením welfare zvierat.“
MŽPSR	Pripomienka č. 71: Na strane 99, v časti b. Chov včiel a ochrana opeľovačov, poslednú vetu	O	A	Akceptované. Text upravený

	navrhujeme doplniť nasledovne: “Ochrana opel’ovačov by sa nemala obmedzovať len na chov zdomácnených včiel, ale aj na opatrenia na podporu voľne žijúcich druhov hmyzu, čo si vyžaduje udržiavanie a obnovu rôznych krajinných prvkov (napr. prirodzené trávne porasty, okraje polí) a zvýšenie diverzity krajiny.”			Nové znenie vety v časti 8.4 Zabezpečenie dobrých životných podmienok zvierat, b. Chov včiel a ochrana opel’ovačov: „Ochrana opel’ovačov by sa nemala obmedzovať len na chov zdomácnených včiel, ale aj na opatrenia na podporu voľne žijúcich druhov hmyzu, čo si vyžaduje udržiavanie a obnovu rôznych krajinných prvkov (napr. prirodzené trávne porasty, okraje polí) a zvýšenie diverzity krajiny.“
MŽPSR	Pripomienka č. 72: Na strane 100, v časti b. Chov včiel a ochrana opel’ovačov, pri opatreniach je potrebné tiež uvažovať nad nastavením legislatívnych opatrení, aby sa podporil chov včiel, ale na druhej strane, aby včely neboli obmedzujúcim faktorom života ľudí. V poslednej dobe sa zvyšuje počet prípadov, kedy sa do chovu včiel púšťajú ľudia bez akýchkoľvek skúseností, len preto, že je to moderné prezentovať sa prírodným spôsobom života a preto, že je to podporované. Nevedia napr. odstrániť matky produkujúce agresívne včelstvá, alebo z dôvodu ochrany pred medved’mi zaraďujú do chovu hybridy s africkými včelami.	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie novej odrážky v časti 8.4 Zabezpečenie dobrých životných podmienok zvierat, b. Chov včiel a ochrana opel’ovačov: „• Nastaviť legislatívne opatrenia tak, aby chov včelstiev realizovali odborne zdatní včelári s cieľom zabezpečiť podporu chovu včiel bez negatívneho dopadu na život ľudí a kvalitu samotných včelstiev.“
MŽPSR	Pripomienka č. 73: Na strane 100, v časti b. Chov včiel a ochrana opel’ovačov, navrhujeme zmeniť text nasledovne: “Pripraviť a implementovať národnú stratégiu na podporu opel’ovačov, ktorá by mala obsahovať nové prístupy (vrátane podpory masívnej integrácie neproduktívnych pestrých biotopov do poľnohospodárskych systémov) a podpory na zlepšenie podmienok včelej pastvy, ako aj nové partnerstvá na ochranu všetkých dôležitých opel’ovačov,”	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie odrážky v časti 8.4 Zabezpečenie dobrých životných podmienok zvierat, b. Chov včiel a ochrana opel’ovačov: „• Pripraviť a implementovať národnú stratégiu na podporu opel’ovačov, ktorá by mala obsahovať nové prístupy (vrátane podpory masívnej integrácie neproduktívnych pestrých biotopov do poľnohospodárskych systémov) a podpory na zlepšenie podmienok včelej pastvy, ako aj nové partnerstvá na ochranu všetkých dôležitých opel’ovačov,“

MŽPSR	Pripomienka č. 74: V časti 8.5 Komplexné pozemkové úpravy, navrhujeme nakoniec prvého odseku vložiť nasledovný text: “Pri riešení komplexných pozemkových úprav je nevyhnutné zosúladiť vyčleňovanie plôch vhodných pre neproduktívne využitie s dokumentáciou územného systému ekologickej stability.” Do opatrení doplniť: “Využitie všetkých dokumentácií v oblasti ochrany prírody a krajiny, najmä už vytvorené dokumenty súvisiace s Územnými systémami ekologickej stability (ÚSESy).”	O	N	Neakceptované Pri pozemkových úpravách sa vždy využívajú dokumentácie ochrany prírody a krajiny a nie je potrebné to opätovne uvádzať v tomto dokumente.
MŽPSR	Pripomienka č. 75: V časti 8.7., bod 2, navrhujeme nahradiť “enviroment” slovným spojením “životného prostredia”.	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie bodu 2. v časti 8.7. Návrh kľúčových opatrení pre rozvoj oblasti do r. 2023: „2. Zabezpečiť realizáciu monitoringu kľúčových parametrov, tak aby výsledky monitoringu reflektovali potreby novej SPP a požiadaviek vyplývajúcich z iných strategických dokumentov, hlavne v oblasti životného prostredia“
MŽPSR	Pripomienka č. 76: V časti 8.7., bod 3, navrhujeme preformulovať nasledovne: “Odstrániť legislatívne rozpory v oblasti ochrany prírody, lesného hospodárstva, poľnohospodárstva a zosúladiť ich pre nastavenie integrovaného manažmentu krajiny rešpektujúc jednotnú politiku adaptácie na zmenu klímy.	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie bodu 3. v časti 8.7. Návrh kľúčových opatrení pre rozvoj oblasti do r. 2023: „3. Odstrániť legislatívne rozpory v oblasti ochrany prírody, lesného hospodárstva, poľnohospodárstva a zosúladiť ich pre nastavenie integrovaného manažmentu krajiny rešpektujúc jednotnú politiku adaptácie na zmenu klímy.“
MŽPSR	Pripomienka č. 77: V časti 8.7. navrhujeme doplniť nové opatrenie: “Legislatívne obmedziť veľkosť jedného honu s povinnosťou tvorby deliacej neproduktívnej vegetácie.” Zdôvodnenie: Takto je to	O	N	Neakceptované V súčasnosti MPRVSR považuje riešenie obmedzenia veľkosti jedného honu vo forme podpory prostredníctvom ekoschém.za dostatočné.

	napr. nastavené v ČR a nie je potom potrebné diskutovať o nutnosti podmienok ekoschém.			Povinnosť tvorby deliacej neproduktívnej vegetácie na Slovensku je z pohľadu komplikovaných vlastníckych vzťahov zložitá. Delimitácia pôdneho fondu pre budovanie krajinných prvkov je možné cez podporu realizácie spoločných zariadení a opatrení pri projektovaní komplexných pozemkových úprav, ktorým sa v dokumente venuje samostatná časť.
MŽPSR	Pripomienka č. 78: V časti 8.8. (strany 102-104) odporúčame priblížiť prepočty údajov v tabuľkách na väčšiu úroveň detailu (ak je to možné). Prípadne sa odkázať na podkladové údaje alebo zahrnúť podkladové údaje spolu s výpočtami do Prílohy dokumentu.	O	N	Neakceptované Nemáme dostatok údajov pre výpočet vo väčšom detaile. Vízia by nemala obsahovať túto úroveň detailu
MŽPSR	Pripomienka č. 79: Časť 9.8. Lesné hospodárstvo a vidiek by mala byť dôkladnejšie rozpracovaná a popísaná, najmä aj v súlade s novou stratégiou EÚ pre lesy do roku 2030.	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie nového textu v časti 9.8. Lesné hospodárstvo a vidiek: „Zabezpečenie prosperity vidieckych oblastí prostredníctvom LH Vzhľadom na aktuálny spoločenský vývoj a presadzované politiky EÚ v ochrane biodiverzity a klímy (Európska zelená dohoda, Fit-for-55, Farm to fork, Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030) je potrebné znovunastaviť vzťah medzi hospodárskymi, sociálnymi a environmentálnymi cieľmi LH. Spoločným riešením je zabezpečenie rastúcich, zdravších a odolnejších lesov, ktoré budú plniť svoju multifunkčnú úlohu, budú prispievať k biodiverzite, plneniu cieľov v oblasti klímy, zabezpečeniu obživy a podpore obehového biohospodárstva (Nová stratégia EÚ pre lesy do roku 2030) Lesy sú nezastupiteľné v boji proti zmene klímy a strate biodiverzity: zachytávajú uhlík a znižujú dosah zmeny klímy (napr. ochranou pred rozsiahlymi záplavami a znižovaním vplyvu sucha). Posilnenie ochrany, obnovy a odolnosti lesov je predpokladom na to, aby boli lesy schopné naďalej plniť svoje sociálno-ekonomické funkcie a aby umožňovali dynamickosť vidieckych oblastí a prosperitu vidieckeho obyvateľstva.

				Vlastníkom a obhospodarovateľom lesov ako kľúčovým partnerom pre dosiahnutie prosperity vidieckych oblastí v súlade s environmentálnymi a biohospodárskymi cieľmi EÚ by mala byť poskytnutá finančná podpora na intervencie súvisiace s lesmi zo SPP a vytvorené schémy pre platby za ekosystémové služby s cieľom pokryť ich náklady a ušlé príjmy. Riešením je podporovať trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch a ochranu a obnovu biodiverzity (napr. cez prírode blízke postupy hospodárenia v lesoch, ekoschémy v agrolesníctve; intervencie do postupov zalesňovania); podporovať obehové biohospodárstvo optimálnym využívaním dreva (napr. využívaním trvalo udržateľne vyťažného dreva v stavebníctve ako náhrady za fosilne ekvivalenty a uprednostnením použitia druhotnej drevnej biomasy na produkciu bioenergie namiesto dreva vhodného na výrobu materiálov a výrobkov s dlhou životnosťou) a podporovať využívanie nedrevných produktov a služieb lesného hospodárstva vrátane ekoturizmu (Nová stratégia EÚ pre lesy do roku 2030).“
MŽPSR	Pripomienka č. 8: Odporúčame doplniť merateľné ukazovatele všade tam, kde je to možné.	O	N	Neakceptované Dokument predstavuje víziu rozvoja pôdohospodárstva. Cieľom dokumentu teda nie je nastaviť presné podmienky plnenia cieľov. Tieto ďalej musia byť rozvinuté do ďalších strategických dokumentov ako napr. akčných plánov, intervenčnej stratégie a pod.
MŽPSR	Pripomienka č. 80 Na strane č. 143 vlastného materiálu navrhujeme doplniť prívlastok „dobrých“ do nasledujúceho textu (konkrétne životných podmienok zvierat): „Venuje sa tiež aspektom ochrany biodiverzity, biotopov, krajiny a podpore ekosystémových služieb v spojitosti so zabezpečením životných podmienok zvierat.“ Zdôvodnenie: vízia má smerovať k zabezpečeniu dobrých životných podmienok zvierat	O	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety v časti 11. Závery: „Venuje sa tiež aspektom ochrany biodiverzity, biotopov, krajiny a podpore ekosystémových služieb v spojitosti so zabezpečením dobrých životných podmienok zvierat.“
MŽPSR	Pripomienka č. 83: V Prílohe 2 Súhrn návrhov	O	A	Akceptované. Text upravený

	opatrení v oblasti starostlivosti o životné prostredie a klímu, Tabuľka 2. Súhrn opatrení podľa jednotlivých oblastí a tém v oblasti starostlivosti o životné prostredie, s. 160, v téme Podporiť udržateľný rozvoj a efektívne riadenie prírodných zdrojov ako je voda, pôda a vzduch, oblasť Legislatívna ochrana poľnohospodárskych pôd, cieľ Zábery poľnohospodárskych pôd, doplniť opatrenie - pri navrhovaných činnostiach vo výstavbe prednostne podporovať opätovné využitie opustených, zanedbaných a nevyužitých území (tzv. brownfieldov) pred zábermi poľnohospodárskej pôdy.			Doplnenie nového opatrenia v dokumente Prílohy_1_2_3, tabuľke č.2 Súhrn opatrení podľa jednotlivých oblastí a tém v oblasti starostlivosti o životné prostredie: „Prednostne podporovať opätovné využitie opustených, zanedbaných a nevyužitých území (tzv. brownfieldov) pred zábermi poľnohospodárskej pôdy.“
MŽPSR	Pripomienka č. 9: Odporúčame doplniť priebežné hodnotenie aj s termínom v strede obdobia 2023-2027, nie len v termíne ukončenia čerpania výdavkov.	O	ČA	Čiastočne akceptované Priebežné termíny hodnotenia sú uvedené v dokumente Návrh uznesenie vlády slovenskej republiky v bode B.1.
NBS	K celému dokumentu 6. Materiál nedostatočne reflektuje analýzy a odporúčania z revízie výdavkov na pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka. Odôvodnenie: Záverečná správa revízie analyzovala existujúce problémy, definovala merateľné ukazovatele politík pôdohospodárstva a rozvoja vidieka a obsahovala opatrenia na zvýšenie produktivity a dlhodobej udržateľnosti pôdohospodárstva ako aj stabilizáciu príjmov farmárov. Analytická časť vízie nielen zaostáva za ekonomickou analýzou revízie, ale ani z nej nečerpá. Podobne nedostatočne sú reflektované navrhnuté opatrenia zo strany revízie.	Z	A	Akceptované Do materiálu bola doplnená nová kapitola „Manažérske zhrnutie“ aj s identifikáciou cieľov a alokáciou finančných prostriedkov do roku 2027.

NBS	Pripomienka je koncepcná 1. NBS navrhuje zjednodušiť neprehľadnú štruktúru dokumentu a z pohľadu manažérskych potrieb zúžiť okruh priorít, na ktoré je významné sa zamerať a to vo väzbe na rast konkurencieschopnosti pôdohospodárstva, rozvoj vidieka, optimalizáciu potravinovej sebestačnosti a enviro-klimatické výzvy. Odôvodnenie: Materiál z pohľadu potrieb manažmentu transformácie je neprehľadný, zložitý štruktúrovaný a komplexný. Pre manažovanie úspešnej transformácie pôdohospodárstva sa preto javí byť ťažkopádny bez „vízie“ postupnosti zásadných krokov a priorít alokácie verejných a súkromných zdrojov (ľudských, materiálnych, finančných).	Z	ČA	Čiastočne akceptované Na úvod dokumentu bola doplnená nová časť „Manažérske zhrnutie“ Doplnenie
NBS	Str. 22, časť Dopady SPP; Str. 25 Tab.4 4. Z hľadiska významnosti SPP, NBS navrhuje prepracovať analytickú časť venovanú jej dopadom na slovenské poľnohospodárstvo. Z materiálu vyplývajú zjednodušené závery, že poľnohospodárstvo je ziskové vďaka podporám SPP. Na druhej strane negatívum SPP je diskriminácia slovenských farmárov, ktorí dostávajú menej ako pôvodné krajiny EÚ, čo im neumožňuje cenovo konkurovať. Odôvodnenie: Interpretovať výsledok hospodárenia pred zdanením (tabuľka 4, str. 25) ako ziskovosť poľnohospodárov, ktorá bola umožnená prijatím pravidiel SPP a vďaka ktorej sa prestali generovať straty v odvetví bez náležitej hlbšej analýzy, je príliš zjednodušujúce konštatovanie a neadekvátne tomu, ako SPP významne ovplyvňuje slovenský agrosektor. Kladný	Z	A	Akceptované Rozšírenie textu v časti „Dopady SPP“

	výsledok hospodárenia bol (pravdepodobne) významne podmienený dotáciami z verejných zdrojov vrátane prostriedkov EÚ. Z analýzy (ale aj celého vlastného materiálu) nie je zrejmé, ako boli distribuované dotácie medzi farmárov (podľa typu dotačnej schémy) a ktoré typy fariem (napríklad podľa veľkosti obhospodarovanej pôdy) generovali aké hospodárske výsledky. Na základe uvedeného by potom bolo možné vyvodiť aspoň čiastočné závery, či dotácie z SPP pomohli agrosektoru aj z hľadiska štrukturálnej zmeny smerom k vyššej diverzifikácii a konkurencieschopnosti alebo, naopak, SPP svojou podstatou zhoršuje podmienky pre podnikanie (napr. deformuje spoločný trh s agrokomoditami) a/alebo podnecuje ku koncentrácii pôdy na Slovensku veľkými podnikmi. Zároveň treba uviesť, že SPP sleduje aj iné princípy, ktoré sa v uvedenej časti neanalyzujú (aj keď v iných častiach sa fragmentálne témy spomínajú) a zaslúžili by si primeranú pozornosť, ako je modernizácia vidieka (II. pilier), potravinová bezpečnosť EÚ, presadzovanie agro-environmentálnych praktík, udržiavanie kultúrnej krajiny a pod.			
NBS	Str. 32, 6.1.3 Produkčná a potravinová sebestačnosť 5. NBS navrhuje zadefinovať koncept potravinovej sebestačnosti v kontexte spoločného trhu EÚ. Odôvodnenie: Dokument definuje potravinovú sebestačnosť ako pokrytie domácej spotreby jednotlivých komodít domácou produkciou. V kontexte spoločného trhu EÚ nie je realistické očakávať úplne pokrytie naprieč všetkými komoditami. Preto sa javí ako vhodné pokúsiť sa	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie textu k časti 6.1.3 Produkčná a potravinová sebestačnosť: „Vzhľadom na jednotný európsky trh, na ktorom je prebytok poľnohospodárskych surovín a potravín nie je zmysluplné definovať cieľovú produkčnú a potravinovú sebestačnosť, na dosiahnutie ktorej sa budeme výlučne sústrediť. V minulosti bola snaha definovať potravinovú sebestačnosť na úrovni 80 % a boli modelované tzv. nábehové krivky pre jednotlivé komodity na jej dosiahnutie do roku 2020. Ukázalo sa, že na tento proces má výrazný vplyv celý rad faktorov, okrem výšky dodatkových národných podpôr v jednotlivých členských krajinách najmä celková konkurencieschopnosť odvetvia v rámci trhových podielov v rámci EÚ, cenové

	zadefinovať potravinovú sebestačnosť resp. bezpečnosť v kontexte nášho členstva v EÚ.			výkyvy na svetových trhoch, ako aj obchod s prebytkami a dovoz z tretích krajín. Stanovené ciele neboli dosiahnuté, ako je možné vidieť z analýzy. Hodnotenie produkčnej a potravinovej sebestačnosti je jedným z atribútov hodnotenia jednotlivých vertikál s poukázaním na možnosti zlepšenia spracovania poľnohospodárskej produkcie na potraviny s vyššou pridanou hodnotou. Zvýšením investícií do poľnohospodárskej prvovýroby na inovatívne pestovanie a pozberovú úpravu plodín a na investície do potravinárskeho priemyslu sa otvárajú predpoklady na zvýšenie produkcie a spracovania poľnohospodárskych surovín a potravín a teda na zvýšenie sebestačnosti.“
NBS	Str.22, Tabuľka 1, 2; Str. 27, Tabuľka 5 3. NBS navrhuje zmeniť metódu posudzovania odvetví ako podiel vybraných ukazovateľov na agregáte za celú ekonomiku na inú metódu s lepšou vypovedacou schopnosťou o výkonnosti odvetvia. Odôvodnenie: Napríklad, navrhuje sa uvádzať podiel pridanej hodnoty odvetvia na vlastnej hrubej produkcii a porovnať výsledky s výkonnosťou ostatných odvetví v ekonomike. Zároveň sa navrhuje analytickú časť doplniť o komparáciu s ostatnými krajinami EÚ. Napríklad na str. 21 v časti s názvom „Schopnosti tvorby pridanej hodnoty“ sa spomína, že podiel pôdohospodárstva na základných ukazovateľoch hospodárstva Slovenska nie je vysoký. Ďalej sa v texte uvádza, že podiel hrubej pridanej hodnoty na národnej ekonomike má klesajúcu tendenciu. Odôvodnenie: Využívajúc historický príklad transformácie ekonomík s dominantným postavením poľnohospodárstva na priemyselnú ekonomiku a neskôr na ekonomiku s primárnym zastúpením služieb, je prirodzené, ak sa podiel „pôdohospodárstva“ znižuje. Tento pokles sa môže (ale aj nemusí) ďalej prehĺbovať pri nezmenenom	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie grafu a textu, do časti 6.1.1 Poľnohospodárstvo, s informáciou o hrubej pridanej hodnote poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu na hrubej pridanej hodnote národnej ekonomiky SR a porovnania s vybranými krajinami EÚ

	outpute odvetvia a teoretickom zachovaní si „potravínovej sebestačnosti“, ak sa dynamickejšie vyvíjajú ostatné perspektívne odvetvia. Závbery, ktoré implikuje analytická časť 6.1 v spojitosti s nízkym resp. klesajúcim podielom vybraných ukazovateľov na ekonomike môžu byť preto skresľujúce, zavádzajúce a/alebo účelové.			
NBS	V celom dokumente 2. NBS navrhuje vymedziť vo vlastnom materiáli pojmy „pôdohospodárstvo“, „poľnohospodárstvo“, „lesníctvo“, „rybolov a akvakultúra“ a „potravínárstvo“ z pohľadu klasifikácie ekonomických činností SK-NACE. Zároveň sa navrhuje vo vlastnom materiáli upraviť znenie textu tak, aby zodpovedalo uvedeným definíciám. Odôvodnenie: V materiáli sa používa pojem pôdohospodárstvo nejednoznačne. Napríklad v časti 6.1.1 v úvodnej vete sa uvádza „Odvetvie pôdohospodárstva (poľnohospodárstvo lesné hospodárstvo, rybolov a akvakultúra)....“, V tej istej časti s podnázvom „Schopnosti tvorby pridanej hodnoty“ sa pôdohospodárstvo spomína popri pojmoch poľnohospodárstvo, potravinárstvo a lesníctvo, na čo (zrejme) nadväzuje Tabuľka 1 „Podiel pôdohospodárstva na ukazovateľoch ekonomiky Slovenska v %“. S cieľom jednoznačnej identifikácie analyzovaných odvetví sa preto navrhuje precíznejšie pracovať s uvedenými pojmami.	O	A	Akceptované V dokumente je Pôdohospodárstvo chápané ako jedno z odvetví hospodárstva, ktoré je členené na sektory poľnohospodárstva, lesníctva, rybného hospodárstva a akvakultúry v zmysle členenia SK-NACE) Dokument prešiel kontrolou konzistencie tohto pojmu s uvedenou definíciou.
PKS	Zásadná pripomienka k materiálu ako celku: Potravinárska komora Slovenska (PKS) sa s predloženým materiálom nestotožňuje.	Z	A	Akceptované

Potravinársky sektor dlhodobo upozorňuje na absenciu reálnej koncepcie, ktorá by definovala všeobecné rámce, smerovanie a priority sektora, a určila kľúčových aktérov na ich vykonanie. Táto úloha vyplýva aj z Programového vyhlásenia vlády SR, avšak takýto koncepčný dokument si musí zachovať zodpovedajúcu mieru zovšeobecnenia, flexibility a nemôže obsahovať mikromanažment výdavkov až na úroveň konkrétneho poľnohospodárskeho stroja do roku 2035. Napriek tomu, že do prípravy podkladov boli zahrnuté aj jednotlivé samosprávne organizácie zastupujúce potravinárske odvetvia, výsledný dokument ako taký nebol prediskutovaný so širokou odbornou verejnosťou s dostatočným čiastočným priestorom na zohľadnenie pripomienok. Termín piatich pracovných dní na vyjadrenie sa k tak rozsiahlemu materiálu, ktorý má vyše 350 strán, je nereálny na poskytnutie odborného vyjadrenia všetkých zainteresovaných aktérov. Vzhľadom na uvedené požadujeme, aby bol dokument náležitým spôsobom prediskutovaný pred jeho predložením na schválenie vláde Slovenskej republiky, a aby materiál zohľadnil nasledovné skutočnosti: • Materiál je príliš objemný vzhľadom na skutočnosť, že má ísť o strategický dokument, v materiáli absentuje exekutívny sumár kľúčových a zásadných opatrení, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie definovanej vízie sektora, konkrétnych cieľov, s definovaním zodpovedných subjektov na jeho vykonanie, časovým harmonogramom plnenia a vyhodnocovania plnenia čiastkových cieľov. • PKS upozorňuje na skutočnosť, že v rámci trhového hospodárstva, ktorý ovplyvňujú rôzne faktory, je veľmi ťažké predikovať objemy nevyhnutnej		Komplexná pripomienka bola prediskutovaná s PKS. Do dokumentu bola vložená na úvod nová kapitola „Manažérske zhrnutie“, ktoré koncentruje dôležité body materiálu. Finančné požiadavky jednotlivých vertikál vychádzajú z požiadaviek samotných vertikál.
---	--	--

	podpory v dlhodobom časovom horizonte. Vízia nezohľadňuje riziko extrémnych nárastov cien energií (plyn, elektrická energia), pre vertikály, ktorých svedkom sme aj v súčasnej dobe, ďalej inflačné doložky, ceny ďalších vstupov pre potravinársky priemysel, vývoj podnikateľského prostredia a technologický vývoj, preto by mal dokument obsahovať skôr nástroje na vytvorenie systému pomoci štátu pre posilnenie odolnosti potravinárskeho sektora a nástrojov, ktoré v konkrétnom čase umožnia prijímať najlepšie opatrenia na dosiahnutie stanovených priorít. • Sumy pre jednotlivé vertikály nekorešpondujú s plánovanými objemami investícií do sektora ako takého, či už je to Strategický plán Slovenskej republiky k budúcej Spoločnej poľnohospodárskej politike EÚ na obdobie 2023 - 2027, alebo vzhľadom na štátny rozpočet Slovenskej republiky, pričom už teraz je zjavné, že alokované sumy z týchto zdrojov len pre spracovateľské potravinárske odvetvie sú absolútne nedostačujúce na dosiahnutie cieľov uvedených v predloženom materiáli. Pokiaľ sa má vízia dočkať reálneho plnenia, mala by byť zásadným dokumentom, ktorá presvedčí terajšiu aj budúce vlády Slovenskej republiky, prečo je potrebné investovať do rozvoja celého odvetvia, vrátane rozvoja potravinárskeho odvetvia, nielen zvýšením financovania zo štátneho rozpočtu, ale aj spolufinancovania II. piliera v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky, reálneho odzrkadlenia podpory v už pripravovaných dokumentoch a schválenia prípadných ďalších nástrojov na podporu agropotravinárskeho sektora.			
--	--	--	--	--

RÚZSR	1. Zásadná pripomienka k časti 6.3.1 Stručné zhodnotenie vertikál, bodu 8 Pestovanie obilnín a ich spracovanie v mlynskom priemysle a využitie v druhospracovateľskom priemysle, piatomu odseku (str. 49) Znenie prvej vety navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Medzi prvovýrobou a spracovateľským priemyslom prakticky neexistuje vertikálna kooperácia, okrem spracovania kukurice na bioetanol, pri výrobe ktorého sa zároveň vyrábajú významné množstvá krmív.“. Odôvodnenie: Ročne sa v SR spracuje cca 350 000 ton kukurice na výrobu bioetanolu, pri ktorom sa zároveň vyrobí cca 80 000 ton krmív vo forme sušených kukuričných výpalkov (DDGS). Tieto sa umiestňujú na trhu chovu poľnohospodárskych zvierat v SR ako kvalitné domáce krmivo. Táto spolupráca medzi prvovýrobcami a spracovateľmi je zabehnutá, vzájomne výhodná a podporuje zamestnanosť na vidieku a stabilitu hospodárenia farmárov.	Z	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Medzi prvovýrobou a spracovateľským priemyslom prakticky neexistuje vertikálna kooperácia okrem spracovania kukurice na bioetanol, pri výrobe ktorého sa zároveň vyrábajú významné množstvá krmív.“
RÚZSR	7. Zásadná pripomienka k časti 8.5 Komplexné pozemkové úpravy, druhému odseku (str. 100) Znenie druhého odseku navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Nové usporiadanie pozemkov nie je v súčasnosti možné realizovať bez zásahu do vlastníckych a užívateľských práv. Pri usporiadaní pozemkov však bude nutné zabezpečiť legitímne očakávania dotknutých subjektov vyplývajúce z už uzavretých nájomných zmlúv a teda zabezpečiť aby nájomca, ktorý riadne a včas plní svoje záväzky zo zmluvy o nájme pôvodných nehnuteľností, mal prednostné právo na uzavretie zmluvy o nájme nových pozemkov na	O	ČA	Čiastočne akceptované Doplnenie vety do druhého odseku v časti 8.5 Komplexné pozemkové úpravy: „Legitímne očakávania dotknutých subjektov vyplývajúce z už uzavretých nájomných zmlúv sa budú riešiť v legislatívnom procese pripravovanej novely zákona č. 504/2003 Z. z., resp. pripravovaného návrhu nového zákona o nájme poľnohospodárskeho pozemku.“ Zdôvodnenie: Konkrétne znenie právnej úpravy bude až výsledkom legislatívneho procesu pripravovanej novely zákona č. 504/2003 Z. z., resp. pripravovaného návrhu nového zákona o nájme poľnohospodárskeho .

poľnohospodárske účely pri prevádzkovaní podniku za podmienok, ktoré sú dohodnuté pri nájme pôvodných nehnuteľností, a to na výmeru nových pozemkov zodpovedajúcu výmere pôvodných prenajatých nehnuteľností“. Odôvodnenie: Navrhujeme, aby v rámci komplexných pozemkových úprav ostala zachovaná právna úprava uvedená v § 14 ods. 8 aktuálne účinného zákona č. 330/1991 Zb., a teda, ak nájomca riadne a včas plní svoje záväzky zo zmluvy o nájme pôvodných nehnuteľností, má právo na uzavretie zmluvy o nájme nových pozemkov na poľnohospodárske účely pri prevádzkovaní podniku za podmienok, ktoré sú dohodnuté pri nájme pôvodných nehnuteľností, a to na výmeru nových pozemkov zodpovedajúcu výmere pôvodných prenajatých nehnuteľností, upravenú podľa § 13 ods. 1. Vyššie uvedené právo na uzavretie zmluvy o nájme nových pozemkov za pôvodných podmienok bolo do zákona č. 330/1991 Zb. pretavené zákonom č. 145/2013 Z. z. Dôvodom zavedenia tohto práva bolo obnovenie ústavnej zásady proporcionality nakoľko bolo (a stále je) potrebné a nevyhnutné upraviť režim dobrovoľne a dobromyseľne vzniknutých práv a záväzkov i k novým pozemkom, a to na dobu a za podmienok pôvodne dohodnutých. Aj keď vykonaním projektu pozemkových úprav zanikajú nájomné vzťahy k pôvodným nehnuteľnostiam, nakoľko zanikol predmet nájmu, neznamená to, že práva a povinnosti z pôvodného nájomného vzťahu tiež zanikli. Nerešpektovanie tejto skutočnosti by bolo nepriamym a neodôvodneným zásahom do práv zmluvných strán. Návrhom zákona dochádza k porušeniu všeobecných právnych zásad, konkrétne princípu právneho štátu a k rozporu s princípom			
--	--	--	--

právej istoty a princípom predvídateľnosti práva. Uvedené vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej, aj keď štát nekoná retroaktívne alebo nezasiahne do nadobudnutých práv (čo v tomto prípade jednoznačne zasiahne), môže vertikálnym mocenským zásahom, napríklad náhlou, resp. neočakávanou zmenou pravidiel, na ktoré sa adresáti právnych noriem spoliehali, porušiť princíp právneho štátu. V rámci právneho štátu, v ktorom je okrem iného garantovaná právna istota vrátane ochrany legálne nadobudnutých práv, ako aj legitímnych očakávaní, a tiež trvácnosť a stabilita právnych noriem, je zakázaná svojvôľa v činnosti orgánov verejnej moci (PL. ÚS 3/09-378). Zároveň upriamujeme pozornosť aj na fakt, že návrh zákona je v rozpore so záväzkami vlády prijatými v programovom vyhlásení vlády. V danom kontexte poukazujeme na priority vlády SR uvedené v programovom vyhlásení vlády spočívajúce v posilnení stability a predvídateľnosti práva a princípu právnej istoty prostredníctvom zavedenia a dodržiavania legislatívneho procesu založeného na transparentnosti, na dôslednom posúdení a zhodnotení vplyvov (t.j. impact assesment), na účelnosti (t.j. aby plnili ciele, pre ktoré boli vytvorené a zároveň neúmerne neobmedzovali podnikateľskú aktivitu), na tzv. evidence based policy (t.j. aby rozhodovanie o verejných politikách a legislatíve bolo robené vždy na základe dôkazov) a na dodržiavaní princípu proporcionality (Obnova dôvery v právny štát a zabezpečenie toho, aby zákon a spravodlivosť platili pre každého rovnako.			
---	--	--	--

	Legislatívny proces na vládnej úrovni. PVV, str. 14).			
RÚZSR	2. Zásadná pripomienka k časti 6.3.1 Stručné zhodnotenie vertikál, bodu 8 Pestovanie obilnín a ich spracovanie v mlynskom priemysle a využitie v druhospracovateľskom priemysle, šiestemu odseku (str. 50) Znenie poslednej vety navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Je nevyhnutné podporiť investičný rozvoj do modernizácie, výrobných zariadení, automatizácie výroby, nákupu moderných technológií pre inováciu produktov, zníženie energetického zaťaženia a úsporu emisií skleníkových plynov vznikajúcich pri pestovaní obilnín.“. Odôvodnenie: Emisie skleníkových plynov vznikajúcich pri pestovaní obilnín sú kľúčové pri spracovaní kukurice na bioetanol a veľmi vplyvajú na jeho emisnú stopu a celkové uplatnenie na trhu s bioetanolom. Nízka emisná stopa bioetanolu zabezpečuje jeho stabilný odbyt a tým aj stabilitu a prosperitu poľnohospodárskej prvovýroby.	Z	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Je nevyhnutné podporiť investičný rozvoj do modernizácie, výrobných zariadení, automatizácie výroby, nákupu moderných technológií pre inováciu produktov, zníženie energetického zaťaženia a úsporu emisií skleníkových plynov vznikajúcich pri pestovaní obilnín.“
RÚZSR	3. Zásadná pripomienka k časti 6.6.2 Návrhy a opatrenia v oblasti v oblasti legislatívy, písm. b) (str. 70) Za druhý bod navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Ponechanie minimálnej doby nájmu 5 rokov, čím sa zabezpečí potrebná stabilita podnikateľského prostredia v poľnohospodárstve“. Odôvodnenie: Predmetné opatrenie je nevyhnutné pre zabezpečenie riadnej starostlivosti o pôdu a potravinovej sebestačnosti SR. Treba zdôrazniť, že z dlhodobého hľadiska je nevyhnutné vytvoriť	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie novej odrážky v kapitole 6.6.2 bod b) Legislatíva pôdneho fondu: „• Ponechanie minimálnej doby nájmu 5 rokov, čím sa zabezpečí potrebná stabilita podnikateľského prostredia v poľnohospodárstve“

	podmienky pre investície do živočíšnej a špeciálnej rastlinnej výroby, ktorých vynaloženie i návratnosť často presahuje dobu piatich rokov, preto inštitút minimálnej doby nájmu nie je a nemôže byť jediným prostriedkom, vytvárajúcim vhodné podmienky na dlhodobé investície (túto funkciu plnia napr. inštitúty práva na primerané predĺženie času nájmu, práva na primeranú náhradu alebo prednostného práva). V prípade nájmu na dobu neurčitú navrhujeme zmeniť výpovednú lehotu na jednoročnú, vždy k 1.11., pričom aj v takomto prípade by ale mal nájom trvať najmenej 5 rokov. To znamená, že aj pre nájomnú zmluvu na podnikateľskú činnosť, dohodnutú na dobu neurčitú, má platiť minimálna doba nájmu päť rokov. Inak povedané, výpovedná lehota sa neskončí skôr, ako po piatich rokoch trvania nájmu, bez ohľadu na to, či ju vlastník podá napr. v treťom roku trvania nájmu. Aj počas prvých piatich rokov doby nájmu (bez ohľadu na to, či ide o nájom na dobu určitú alebo neurčitú) by však mal vlastník mať možnosť skončiť zmluvu výpoveďou z dôvodu nezaplatenia splatného nájomného napriek písomnému upozorneniu a z dôvodu porušenia podstatných zákonných povinností súvisiacich s riadnou starostlivosťou o pôdu.			
RÚZSR	4. Zásadná pripomienka k časti 6.6.2 Návrhy a opatrenia v oblasti v oblasti legislatívy, písm. b) (str. 70) Za nový tretí bod navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Vypustenie právnej úpravy umožňujúcej odstúpenie od zmluvy pri zmene vlastníckej štruktúry“. Odôvodnenie: S cieľom zabezpečenia stability podnikateľského prostredia v	O	ČA	Čiastočne Akceptované Doplnenie nového bodu do časti 6.6.2 Návrhy a opatrenia v oblasti v oblasti legislatívy, b) b) Legislatíva pôdneho fondu: „• Prehodnotí sa vypustenie právnej úpravy umožňujúcej odstúpenie od zmluvy pri zmene vlastníckej štruktúry“

	poľnohospodárstve máme za to, že je nevyhnutné vypustiť z právnej úpravy ustanovenie §12 ods. 6 zákona č. 504/2003 (odstúpenie od zmluvy pri zmene vlastníckej štruktúry), ktoré priamo odporuje základným zásadám súkromného práva, predovšetkým zásade pacta sunt servanda. Zmena majetkovej účasti, nezriedka i bez zmeny konečného užívateľa výhod, alebo spočívajúca v zmene majetkovej účasti medzi blízkymi osobami, ktorá je legitímnym právom zúčastnených osôb, nemôže byť spravodlivým dôvodom na predčasné ukončenie nájomného vzťahu. Účastníci nájomného vzťahu do neho vstupujú s legitímnymi očakávaniami jeho trvania a plnenia si povinností. Možnosť jeho predčasného ukončenia v dôsledku výkonu práva je v hrubom rozpore s princípom právnej istoty, oslabuje stabilitu podnikateľského prostredia a naruša pravidlá hospodárskej súťaže. Zároveň treba dodať, že takýto dôvod na predčasné ukončenie nájomného vzťahu žiadnym spôsobom nezabezpečuje ochranu verejného záujmu súvisiaceho s poľnohospodárstvom, či poľnohospodárskou pôdou. Naopak táto právna úprava vnáša do vzťahov v rámci poľnohospodárstva len obmedzenie, ktoré často-krát bráni rozvoju a napredovaniu účastníkov vzťahov k poľnohospodárskej pôde a nenapĺňa žiaden konkrétny záujem prospešný, či už širokej verejnosti alebo poľnohospodárom akejkoľvek kategórie.			Zdôvodnenie: Konkrétna podoba úpravy bude až výsledkom legislatívneho procesu pripravovanej novely zákona č. 504/2003 Z. z., resp. pripravovaného návrhu nového zákona o nájme poľnohospodárskeho pozemku
RÚZSR	5. Zásadná pripomienka k časti 6.6.2 Návrhy a opatrenia v oblasti v oblasti legislatívy, písm. b) (str. 70) Za nový štvrtý bod navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Uľahčiť prístup k pôde	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie novej odrážky v kapitole 6.6.2 bod b) Legislatíva pôdneho fondu: „• Uľahčiť prístup k pôde poľnohospodárom, disponujúcim právnym titulom k pôde“

	poľnohospodárom, disponujúcim právnym titulom k pôde“. Odôvodnenie: Právny poriadok musí zabezpečovať efektívny a rýchly prístup k pôde poľnohospodárom, disponujúcim právnym titulom k pôde. V záujme dosiahnutia diverzifikácie štruktúry aktívnych poľnohospodárov, osobitne v prospech malých, mladých, rodinných a začínajúcich poľnohospodárov, vyznieva táto potreba akútnejšie z dôvodu, že niektorí aktívni poľnohospodári zneužívajú súčasnú neúčinnú právnu úpravu na obštrukcie, spôsobujúce oddialenie prístupu oprávnených osôb k pôde aj o niekoľko rokov. Zároveň sa s týmto problémom stretajú aj podniky, prevažne družstvá, ktoré v minulosti vydávali pozemky do náhradného užívania, v súvislosti s ich snahami o legalizáciu užívania niekdajších náhradných pozemkov ich súčasnými obhospodarovateľmi prostredníctvom na to určeného inštitútu podnájmu podľa § 12a zákona č. 504/2003, kedy sa častokrát preukáže, že obhospodarovateľ v skutočnosti nedisponuje právnym titulom na užívanie celej užíwanej plochy, avšak obštrukčným konaním spôsobuje oddialenie vrátenia pozemkov do užívania podniku, ktorý v minulosti tieto pozemky vydal. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že pod prístupom k pôde treba rozumieť prístup k pôde, ku ktorej má daný subjekt právny titul.			
RÚZSR	6. Zásadná pripomienka k časti 8.2. Podpora udržateľného rozvoja a efektívneho riadenia prírodných zdrojov ako je voda, pôda a vzduch, bodu B Využívanie a skladovanie hnojív, tretej odrážky (str. 83) Znenie tretej odrážky navrhujeme	Z	A	Akceptované. Text upravený Úprava textu odrážky v kapitole 8.2 bod b: „ • Efektívne skladovať živočíšne odpady, konkrétne skladovanie kvapalín v izolovaných nádržiach od okolia alebo v cisternách s prístupom kyslíka a skladovanie maštalného hnoja bez alebo s minimálnym prídavkom vody na uľahčenie

	nahradiť nasledovným znením: „Efektívne skladovať živočíšne odpady, konkrétne skladovanie kvapalín v izolovaných nádržiach od okolia alebo v cisternách s prístupom kyslíka a skladovanie maštalného hnoja bez alebo s minimálnym prídavkom vody na uľahčenie manipulácie a tak, že je uložený pod strechou s betónovou podlahou (týmto spôsobom sa dá eliminovať až 100% emisií N₂O), alebo zabezpečiť jeho skladovanie iným vhodným spôsobom, ktorým sa dosiahne potrebné zníženie emisií“. Odôvodnenie: Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 zo 14. decembra 2016 o znížení národných emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie, ktorou sa mení smernica 2003/35/ES a zrušuje smernica 2001/81/ES ustanovuje postup, ktorým je zastrešenie skladovacích zariadení na tuhý hnoj za účelom zníženia emisií z maštalného hnoja, za dobrovoľný a nie povinný. Smernica však zároveň v zmysle čl. 6 ods. 2, druhého pododseku umožňuje v prípade voliteľného opatrenia (zastrešenie skladovacích priestorov) možnosť namiesto zavedenia takéhoto opatrenia, zavedenie opatrenia s rovnocenným zmierňujúcim účinkom. Skladovanie tuhých hospodárskych hnojív zastrešením skladovacích priestorov predstavuje pre podniky veľkú ekonomickú záťaž a je preto podľa nášho názoru vhodné aby mali tieto podniky možnosť výberu postupu, ktorý im najviac vyhovuje a je pre ne čo najmenej finančne zaťažujúci.			manipulácie a tak, že je uložený pod strechou s betónovou podlahou- (týmto spôsobom sa dá eliminovať až 100% emisií N₂O), alebo zabezpečiť jeho skladovanie iným vhodným spôsobom, ktorým sa dosiahne potrebné zníženie emisií“
SLASPO	K časti 6.6.1.2 1. Navrhujeme z predkladaného materiálu vypustiť, že jedným zo zdrojov financovania rizikového fondu ťažko poistiteľných	Z	ČA	Čiastočne akceptované

	alebo nepoistiteľných je aj daň z poistenia podľa zákona č. 213/2018 Z. z. o dani z poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Odôvodnenie: Uvedený návrh považujeme za nesystematický, využitie objemu celej dane z poistenia (teda aj z iných druhov poistenia) na dotáciu len jedného špecificky vybraného odvetvia, teda len na podporu fungovania rizikového fondu v odvetví poľnohospodárskych rizík považujeme za nesprávne. Zasadzujeme sa naopak za zrušenie dane z poistenia ako takej.			úprava znenia prvého bodu v časti 6.6.1.2 Proces budovania systému riadenia a eliminácie rizík, V záujme zabezpečiť udržateľnosť fungovania rizikového fondu, navrhujeme trojzdrojové financovanie, ktoré pozostáva z: „príspevku zo štátneho rozpočtu, ktorý by mohol byť tvorený, po predchádzajúcej analýze, z poistenia podľa zákona č. 213/2018 Z. z. o dani z poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.;“
SLASPO	K časti 6.6.1.2 2. Navrhujeme, aby predkladaný materiál uvádzal, že na to, aby bola osoba oprávnená získať kompenzáciu straty z rizikového fondu ťažko poistiteľných alebo nepoistiteľných rizík musí mať uzavretú poistnú zmluvu na poistiteľné riziká. Odôvodnenie: Takúto podmienku obsahoval minuloročný materiál ministerstva „Návrh systému riadenia rizík v poľnohospodárstve“ v znení „základnou podmienkou pre vznik oprávnenosti na kompenzáciu straty z finančných prostriedkov rizikového fondu je zodpovedné riadenie poistiteľných rizík, ktoré je potrebné preukázať platnou poistnou zmluvou, ktorej predmetom je krytie poistiteľných rizík v poľnohospodárstve v rozsahu svojej poľnohospodárskej činnosti.“ Nie je zrejmé prečo už ministerstvo nepočíta s logickou schémou - plnenie z rizikového fondu na nepoistiteľné riziká môže poľnohospodár dostať iba vtedy ak si sám poistí poistiteľné riziká a do rizikového fondu bude aj aktívne prispievať.	Z	ČA	Čiastočne akceptované Doplnenie textu v časti 6.6.1.2 Proces budovania systému riadenia a eliminácie rizík: „Základnou podmienkou pre vznik oprávnenosti na kompenzáciu straty z finančných prostriedkov rizikového fondu je zodpovedné riadenie poistiteľných rizík. Preto by bolo vhodné zvážiť, aby osoba oprávnená získať kompenzáciu straty z rizikového fondu ťažko poistiteľných alebo nepoistiteľných rizík, mala povinnosť uzavretia poistnej zmluvy na poistiteľné riziká, ktoré by sa preukázalo platnou poistnou zmluvou na krytie poistiteľných rizík v poľnohospodárstve v rozsahu svojej poľnohospodárskej činnosti.“

SPPK	Príloha č. 1 Navrhujeme prepracovať časť Vízie 2035 Príloha 1, časový vektor a návrh podpory 2022-27, v ktorom sa doplnia potreby a tiež možnosti finančných investícií a tiež legislatívnych úprav do roku 2035. Odôvodnenie: návrh Vízie 2035 neodráža odhadované finančné požiadavky do roku 2035 na investície potrebné pre oživenie vertikály „obilniny“. Tie boli k 19.2.2021 vyčíslené celkovo na 2,36 mld. euro. V návrhu Vízie 2035 sú však celkové finančné podpory obmedzené na možnosti, ktoré poskytuje SPP v rámci obdobia do roku 2027, t.j. 789,50 mil. euro (Príloha 4, str.29). Tým sa bude iba predlžovať obdobie investičného dlhu a slovenskí výrobcovia a najmä spracovatelia obilia a potravinári nebudú nikdy konkurencieschopní na európskom trhu.	Z	A	Akceptované Doplnenie tabuľky s alokáciou finančných prostriedkov do roku 2027 s priradením k jednotlivým kapitolám vízie do novej kapitoly „Manažérske zhrnutie“
SPPK	Príloha č. 1 Vízia 2035 neberie do úvahy dopady Spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2021, predovšetkým opatrenia v zmysle stratégie „Z farmy na vidličku“ a „Biodiverzita“. Tie majú zásadným spôsobom obmedziť využívanie priemyselných hnojív a niektorých prípravkov na ochranu rastlín, či antibiotík v živočíšnej výrobe. Taktiež vyšší podiel poľnohospodárskej pôdy v ekologickom systéme hospodárenia môže mať negatívny dopad na dosahovanú výšku úrod a kvality produkcie (obilnín a. i.). V rámci Vízie 2035 by sme teda navrhovali doplniť aj dopadovú štúdiu k novým legislatívnym rámcom Európskej únie pre budúce obdobie. A následne upraviť očakávaný stav vo vertikálach pre roky 2027-2035.	O	N	Neakceptované Dopadová štúdia by enormne zvýšila rozsah a komplexnosť materiálu, čo je v rozpore s filozofiou dokumentu, ktorý má predstavovať víziu kam má smerovať pôdohospodárstvo do roku 2035.

SPPK	Príloha č. 2, k časti 2.1.1 Zásadne upozorňujeme, že vzhľadom na významný investičný dlh potravinárskeho priemyslu na Slovensku a vzhľadom na potreby investícií uvedené v predložennom materiály Vízia v popise jednotlivých komoditných vertikál a v Prílohe č. 4 Finančné modely - je štátna pomoc vo výške 57,5 mil. Eur absolútne nepostačujúca a je potrebné, aby štát navýšil v štátnom finančné prostriedky v dostatočnej výške a zároveň riešil iné možnosti podpory potravinárskeho priemyslu v SR.	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie novej časti „6.8 Opatrenia na podporu spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby“ do vlastného materiálu.
SPPK	Príloha č. 3a, k časti 3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním „Výsledný materiál bol následne prezentovaný na rade ministra MPRVSR a následne pre širšiu odbornú verejnosť počas výstavy Agrokopex 2021, na VZ SPPK, na zasadnutí Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie.“ Požadujeme vypustiť časť textu: „pre širšiu odbornú verejnosť počas výstavy Agrokopex 2021, na VZ SPPK“ bez náhrady.	Z	A	Akceptované. Text upravený Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie. Nové znenie vety v často 3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním : „Výsledný materiál bol následne prezentovaný na rade ministra MPRVSR a následne, na zasadnutí Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie.“
SPPK	Príloha č. 3a, k časti 3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním Požadujeme doplniť slovo „potravinárstvo“ ma str. 3 vo vete: „V 03/2021 sa pod gesciou“	Z	A	Akceptované. Text upravený Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie. Nové znenie vety v často 3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním : „V 03/2021 sa pod gesciou MPRV SR – Sekcia rozvoja vidieka a priamych platieb vytvorilo 21 pracovných skupín, ktorých cieľom bolo nastaviť priority projektovej podpory poľnohospodárstva, potravinárstva, lesníctva a vidieka v rámci PRV 2023-2027.“

SPPK	Príloha č. 3a, k časti 3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním Požadujeme doplniť slovo „potravinarstvo“ na str. 3 vo vete: „Pre zabezpečenie fungovania“	Z	A	Akceptované. Text upravený Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie. Nové znenie vety v časti 3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním : „Pre zabezpečenie fungovania vertikál v pôdohospodárstve, potravinárstve a lesníctve sa využijú podporné nástroje - Program rozvoja vidieka (PRV).“
SPPK	Príloha č. 3a, k časti 3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním, „Spracované kapitoly boli prezentované zástupcom MPRVSR a praxe (SPPK, SPK,AKS, ASYF,...), ktorí sa s obsahom stotožnili.“ Požadujeme vypustiť časť textu: „ ktorí sa s obsahom stotožnili“ bez náhrady.	Z	A	Akceptované. Text upravený Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie. Nové znenie vety v časti 3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním : „Spracované kapitoly boli prezentované zástupcom MPRVSR a praxe (SPPK, SPK,AKS, ASYF,...).“
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.1.2 Potravinárstvo Zásadne požadujeme doplniť všetky uvedené štatistické údaje v časti Potravinárstvo minimálne od roku 2009 až do roku 2020. Uvedená požiadavka sa týka aj tabuliek, v ktorých predkladateľ uvádza údaje iba za jeden rok (napr. Tabuľka 8 a 9). Odôvodnenie: Zjednotenie uvádzanej štatistiky.	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie údajov, v tabuľkách č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, do roku 2020
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.1.5 Zásadne požadujeme konkretizovať ďalšie odbytové kanály pre potravinársky priemysel.	Z	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety v časti 6.1.5 Odbyt: „Zároveň však ako prvovýrobcovia, tak i spracovatelia majú k dispozícii ďalšie odbytové kanály (napr. rôzne formy internetového predaja, predaja z dvora a pod.), prostredníctvom ktorých je možné realizovať svoju produkciu – resp. jej časť – či už priamo alebo sprostredkované ku spotrebiteľovi. “

SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.1.5 Zásadne požadujeme vo Vízii riešiť povinnosť nákupu slovenských potravín alebo potravín vyrobených na Slovensku v štátnych inštitúciách a ich organizáciách a organizáciách nakupujúcich za verejné zdroje s odôvodnením Zeleného obstarávania. Zároveň požadujeme doplniť do Vízie úlohu MPRV SR a MŽP SR vyriešiť „Zelené obstarávanie“ potravín v SR.	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie nového odseku do časti 6.6.2 Návrhy a opatrenia v oblasti v oblasti legislatívy, c) Legislatíva potravinového práva: „• Na základe výsledkov analýz zväžiť povinnosť nákupu slovenských potravín alebo potravín vyrobených na Slovensku v štátnych inštitúciách a ich organizáciách a organizáciách nakupujúcich za verejné zdroje s cieľo podporiť krátke potravinové reťazce“
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.1.5: „Ako najdôležitejšie problémy sme identifikovali nasledovné oblasti:“ Zásadne požadujeme uviesť dôvod nevyužívania dobrovoľného označovania pre regionálne a farmárske produkty, ktorým je nedostatočná marketingová podpora zo strany štátu.	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie vety v časti 6.1.5 „Nedostatočná marketingová podpora zo strany štátu a nízka ochota spájania výrobcov v regiónoch vedú k nevyužívaniu dobrovoľného označenia pre regionálne a farmárske produkty v zmysle vyhlášky č. 163/2014 Z.z. o dobrovoľnom označovaní“
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.1.5: „V ostatnom období 2 rokov sa obchodné reťazce začali podstatne aktívnejšie zaujímať o slovenské potraviny, nakoľko sa zmenil prístup slovenského spotrebiteľa, ktorý začal aktívnejšie vyhľadávať potraviny slovenského pôvodu. Obchodné reťazce začali aj podporovať menších producentov najmä ovocia a zeleniny s cieľom fixovať domácu produkciu pre svoj odbyt. Obchodné reťazce formálne deklarujú záujem o dodávky slovenských potravín, podmieňujú ich však požiadavkami na požadované objemy, zodpovedajúcu kvalitu a primeranú cenu v porovnaní s možnosťami získania týchto potravín od zahraničných dodávateľov.“ Zásadne požadujeme konkretizovať roky, t. j. v rokoch 2020 a 2021	Z	A	Akceptované. Text upravený Úprava vety v časti 6.1.5 Odbyt: „Obchodné reťazce formálne deklarujú záujem o dodávky slovenských potravín, podmieňujú ich však požiadavkami na požadované objemy, zodpovedajúcu kvalitu a primeranú (s pravidla nízku) cenu v porovnaní s možnosťami získania týchto potravín od zahraničných dodávateľov.“

	doplniť, že OR záujem o predaj slovenských potravín väčšinou podmieňujú predajom pod privátnymi značkami OR, doplniť informácie k zmenám prístupu slovenského spotrebiteľa k slovenským potravinám na základe vykonanému prieskumu MPRV SR. Slovenský spotrebiteľ je v prvom rade motivovaný cenou a marketingovými kampaňami OR zameranými na čo najnižšiu cenu potravín. Pripomienku uplatňujeme aj vzhľadom na zjednotenie s tvrdením v odseku 6.1.6 Spotrebiteľ, upraviť text tak, aby z neho bolo jasné, že OR podmieňujú záujem o slovenské potraviny nízkou cenou. Požiadavka na objemy a kvalitu je až druhoradá. Záporné saldo zahraničného obchodu neustále každoročne rastie, čo svedčí o narastajúcom dovoze zahraničných potravín na územie SR.			
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.1.6 Spotrebiteľ Zásadne požadujeme doplniť slovo „štátna“ pred slovné spojenie „marketingová politika“. Vo vete „Ako už bolo povedané, slovenského spotrebiteľa vychovávajú najmä obchodné reťazce“ Zásadne požadujeme vypustiť slovo „najmä“. Zásadne požadujeme za vetu „ako už bolo povedané“ text: „OR často vedú nezodpovedné marketingové kampane. Vo svojich reklamách navádzajú spotrebiteľa k nákupu veľkého množstva potravín za čo najnižšie ceny. Tým u spotrebiteľov dehonestujú hodnotu potravín a navádzajú spotrebiteľa k zvýšenému plytvaniu potravinami.“ Uvedené požadujeme z dôvodu identifikácie rizík uvedených v bodoch 2.2. a 2.3 v časti 6.4. Bezpečnosť a udržateľnosť agropotravinového reťazca, napr. zamedzenie plytvania potravinami - zníženie	Z	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie textu v časti 6.1.6. Spotrebiteľ: Ako už bolo povedané, slovenského spotrebiteľa vychovávajú obchodné reťazce. Obchodné reťazce často vedú nezodpovedné marketingové kampane. Vo svojich reklamách navádzajú spotrebiteľa k nákupu veľkého množstva potravín za čo najnižšie ceny. Tým u spotrebiteľov dehonestujú hodnotu potravín a navádzajú spotrebiteľa k zvýšenému plytvaniu potravinami. Chýba aj aktívna marketingová politika na podporu slovenských potravín a jej financovanie zo štátneho rozpočtu, túto uplatňujú väčšinou iba podnikateľské subjekty so zahraničnou majetkovou účasťou. Spoločný marketing neexistuje, s jedinou výnimkou, ktorou je Mliečny fond, do ktorého finančne prispievajú prvovýrobcovia a spracovatelia mlieka na Slovensku od roku 2008. Je jediným komoditným marketingovým nástrojom na Slovensku zameraný na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov na Slovensku.“

	plytvania potravinami na polovicu do roku 2030 atď. Zásadne požadujeme upraviť vetu nasledovne: „Chýba aktívna štátna marketingová politika na podporu slovenských potravín a jej financovanie zo štátneho rozpočtu.“ Zásadne požadujeme zmeniť vetu nasledovne: „Mliečny fond, do ktorého finančne prispievajú prvovýrobcovia a spracovatelia mlieka na Slovensku od roku 2008, je jediným komoditným marketingovým nástrojom na Slovensku. Zameraný je na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov vyrobených na Slovensku.“			
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.3.1 Stručné zhodnotenie vertikál, bodu 8 Pestovanie obilnín a ich spracovanie v mlynskom priemysle a využitie v druhospracovateľskom priemysle, piatemu odseku Znenie prvej vety navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Medzi prvovýrobou a spracovateľským priemyslom prakticky neexistuje vertikálna kooperácia, okrem spracovania kukurice na bioetanol, pri výrobe ktorého sa zároveň vyrábajú významné množstvá krmív.“ Odôvodnenie: ročne sa v SR spracuje cca 350 000 ton kukurice na výrobu bioetanolu, pri ktorom sa zároveň vyrobí cca 80 000 ton krmív vo forme sušených kukuričných výpalkov (DDGS). Tieto sa umiestňujú na trhu chovu poľnohospodárskych zvierat v SR ako kvalitné domáce krmivo. Táto spolupráca medzi prvovýrobcami a spracovateľmi je zabehnutá, vzájomne výhodná a podporuje zamestnanosť na vidieku a stabilitu hospodárenia farmárov.	Z	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Medzi prvovýrobou a spracovateľským priemyslom prakticky neexistuje vertikálna kooperácia okrem spracovania kukurice na bioetanol, pri výrobe ktorého sa zároveň vyrábajú významné množstvá krmív.“
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.3.1 Stručné zhodnotenie	Z	A	Akceptované. Text upravený

	vertikál, bodu 8 Pestovanie obilnín a ich spracovanie v mlynskom priemysle a využitie v druhospracovateľskom priemysle, šiestemu odseku Znenie poslednej vety navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Je nevyhnutné podporiť investičný rozvoj do modernizácie, výrobných zariadení, automatizácie výroby, nákupu moderných technológií pre inováciu produktov, zníženie energetického zaťaženia a úsporu emisií skleníkových plynov vznikajúcich pri pestovaní obilnín.“ Odôvodnenie: emisie skleníkových plynov vznikajúcich pri pestovaní obilnín sú kľúčové pri spracovaní kukurice na bioetanol a veľmi vplývajú na jeho emisnú stopu a celkové uplatnenie na trhu s bioetanolom. Nízka emisná stopa bioetanolu zabezpečuje jeho stabilný odbyt a tým aj stabilitu a prosperitu poľnohospodárskej prvovýroby.			Nové znenie vety: „Je nevyhnutné podporiť investičný rozvoj do modernizácie, výrobných zariadení, automatizácie výroby, nákupu moderných technológií pre inováciu produktov, zníženie energetického zaťaženia a úsporu emisií skleníkových plynov vznikajúcich pri pestovaní obilnín.“
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.3.1, bod 2 Výroba kravského mlieka a spracovanie v mliekarenskom priemysle Tvrdenia o potrebe investovania do mliekarenského priemyslu sa nezakladajú na realite. Ani navrhovaná Intervenčná stratégia, ale napr. ani štátny rozpočet na roky 2022-2024 nepoukazujú na to, že by sa s plánom investovať do spracovateľského priemyslu myslelo seriózne.	O	N	Neakceptované Nesúhlasíme s danou pripomienkou, nakoľko navrhovaná Intervenčná stratégia v rámci špecifického cieľa 3: Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci navrhuje sektorovú intervenciu pre sektor mlieka (tzv. iné sektory). Hlavným cieľom intervencie je stimulácia horizontálnej organizovanosti v sektore mlieka a mliečnych výrobkov a to formou vytvárania organizácií výrobcov. V rámci tejto intervencie bude možné realizovať výdavky zamerané napr. na investície do hmotných a nehmotných aktív, inovačné výrobné metódy, poradenstvo, systémy kvality Únie a SR a pod.
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.3.1, bod 3 Chov ošípaných a ich spracovanie v mäsospracovateľskom priemysle Dosiahnutie viac ako 2-násobnej úrovne sebestačnosti v produkcii	O	N	Neakceptované Podpora chovu ošípaných v SR je nevyhnutná pre zachovanie sektora. Súčasná situácia je vážna pokiaľ ide o náklazy AMO na území SR ale aj veľmi nízke realizačné ceny jatočných ošípaných ktoré reflektujú túto situáciu v rámci celej Európy.

	bravčového mäsa možno považovať už teraz za nereálne. Sektor chovu ošípaných nie je zahrnutý v návrhu Intervenčnej stratégie, ani v schémach štátnej pomoci a s jeho podporou sa nepočíta ani v štátnom rozpočte. Rozširovanie kapacít chovov ošípaných naráža na odpor verejnosti, navyše, nie je ani garancia, že všetka produkcia z potenciálnych nových chovov na Slovensku bude prioritne ponúknutá slovenským spotrebiteľom.			Pripravujú sa opatrenia na podporu chovateľov ošípaných, prebiehajú rokovania so spracovateľmi jat. Ošípaných a obchodom pre dosiahnutie väčšieho podielu slovenského bravčového mäsa na pultoch.
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.3.1, bod 5 Chov oviec a kôz, výroba ovčieho mäsa, mlieka a výrobkov z ovčieho mlieka Viackrát sa hovorí o potrebe venovať pozornosť edukácii slovenského spotrebiteľa tak, aby sa zvýšila spotreba produktov živočíšneho pôvodu zo slovenských chovov. Nehovorí sa však o tom, že existujú aj iné skupiny a názory ľudí, ktorí hovoria ešte o nižšej spotrebe mäsa či mlieka, ktorí tieto produkty nepovažujú za zdravé stravovanie a ako chce rezort pôdohospodárstva riešiť tento problém.	Z	A	Akceptované. Text upravený Úprava text podľa súvisiacej pripomienky č. 41 od MŽPSR Nové znenie odrážky: „• Spracovanie cielenej koncepcie na zvýšenie spotreby potravín, ktoré zásadne nedosahujú výživové odporúčané dávky, medzi ktoré patria výrobky z obilnín, ovocie a zelenina, strukoviny, hovädzie a ovčie mäso, ryby, med, so zohľadnením potenciálnej karcinogenity spracovaného mäsa podľa stanoviska Svetovej zdravotníckej organizácie.“
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.3.1, bod 6 Ryby a možnosti ich spracovania O nelichotivej situácii v sektore chovu rýb svedčí aj stav v Operačnom programe rybné hospodárstvo na roky 2014-2020, kde nebol zatiaľ prefinancovaný ani jeden projekt.	O	A	Akceptované Súhlasíme s konštatovaním.
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.4 Bezpečnosť a udržateľnosť agropotravinového reťazca, bod 2 Zásadne požadujeme doplniť nasledovnú vetu na koniec odseku 2: „SR musí vyčleniť dostatočné množstvo finančných zdrojov v štátnom rozpočte a	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie vety v časti 6.4 Bezpečnosť a udržateľnosť agropotravinového reťazca, bod 2:

	zo zdrojov EÚ na podporu konkurencieschopnosti potravinárskeho priemyslu pri implementácii požiadaviek stratégie EÚ „Z farmy na stôl“.			„SR musí vyčleniť dostatočné množstvo finančných zdrojov v štátnom rozpočte a zo zdrojov EÚ na podporu konkurencieschopnosti potravinárskeho priemyslu pri implementácii požiadaviek stratégie EÚ „Z farmy na stôl““
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.5, bod 1 „V prechodnom období do roku 2025 sa bude budovať pôdorys moderného a konkurencieschopného poľnohospodárstva.“ Zásadne požadujeme doplniť do názvu odseku 1 aj „potravinarstvo“.	Z	A	Akceptované. Text upravený Úpravy názvu v časti 6.5 Národohospodárske a rezortné predikcie pre obdobie do roku 2027 a 2035 bodu 1: „1. V prechodnom období do roku 2025 sa bude budovať pôdorys moderného a konkurencieschopného poľnohospodárstva a potravinárstva.“
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.5, bod 2 „Obdobie 2022/2027 bude súbežne využité predovšetkým na.“ Zásadne požadujeme vo všetkých odrážkach v bode 2. upresniť, že opatrenia sa týkajú poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov. Zásadne požadujeme do úloh v bode 2. doplniť povinnosti vyplývajúce z implementácie stratégie „Farm to fork“ pre potravinársky priemysel.	Z	A	Akceptované. Text upravený Úpravy názvu v časti 6.5 Národohospodárske a rezortné predikcie pre obdobie do roku 2027 a 2035 bodu 2: „2. Obdobie 2022/2027 bude pre podporu poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov, súbežne využité predovšetkým na.“
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.6.1.1 Zásadne požadujeme v úlohách doplniť zmenu: „V pozícii štátu musí byť dlhodobý zámer štátnych podpôr do poľnohospodárskej a potravinárskej výroby.“ Odôvodnenie: Bez štátnej podpory je poľnohospodárstvo a potravinárstvo na Slovensku neudržateľné.	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie nového bodu: „3. Vypracovať dlhodobý zámer štátnych podpôr do poľnohospodárskej a potravinárskej výroby s cieľom podporiť zvýšenie ich produktivity a efektívnosti“ v časti 6.6.1.1, A. Projekty napojené na finančné a záručné schémy v rámci nástrojov EÚ pre obdobie 2021-2027
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.6.1.1, Projekty napojené	Z	A	Čiastočne akceptované. Text upravený

	na zdroje a zámery z projektu Fondu obnovy pre obdobie 2021-2024 Zásadne upozorňujeme na neaktuálnosť vloženého textu v časti “Úverová kapacita podnikov v rámci rezortu je potrebné pomôcť komplexnými projektmi“ písmeno B. Sektor poľnohospodárstva a potravinárstva má v Pláne obnovy „veľkú 0“.			Úprava textu v časti 6.6.1.1. Zefektívnenie financovania podnikov a rozvojových projektov s cieľom zabezpečiť udržateľný rast, B. Projekty napojené na zdroje a zámery z projektu Fondu obnovy pre obdobie 2021-2024, na základe pripomienky MŽP SR č. 37: „Konečná podoba Plánu obnovy a odolnosti SR bola schválená vládou SR uznesením č. 221 z 28. apríla 2021.“ Z dôvodu, že Plán obnovy bude revidovaný v roku 2022 je potrebné túto časť vo vízii ponechať.
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.6.1.2 Proces budovania systému riadenia a eliminácie rizík Požadujeme, aby bol doplnený bod "Vytvorenie systému pomoci štátu pre posilnenie odolnosti potravinárskeho sektora“, v súlade s právom EÚ a s jasným časovým harmonogramom."	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie novej odrážky v časti 6.6.1.2 Proces budovania systému riadenia a eliminácie rizík, Návrh riešenia a opatrení: „• Vytvorenie systému pomoci štátu pre posilnenie odolnosti potravinárskeho sektora“, v súlade s právom EÚ a s jasným časovým harmonogramom.“
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.6.2 Návrhy a opatrenia v oblasti v oblasti legislatívy, písm. b) Za nový štvrtý bod navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Uľahčiť prístup k pôde poľnohospodárom disponujúcim právnym titulom k pôde“. Odôvodnenie: právny poriadok musí zabezpečovať efektívny a rýchly prístup k pôde poľnohospodárom disponujúcim právnym titulom k pôde. V záujme dosiahnutia diverzifikácie štruktúry aktívnych poľnohospodárov, osobitne v prospech malých, mladých, rodinných a začínajúcich poľnohospodárov, vyznieva táto potreba akútnejšie z dôvodu, že niektorí aktívni poľnohospodári zneužívajú súčasnú neúčinnú právnu úpravu na obštrukcie, spôsobujúce oddialenie prístupu oprávnených osôb k pôde aj o niekoľko rokov. Zároveň sa s týmto problémom stretávajú aj podniky, prevažne družstvá, ktoré v minulosti vydávali pozemky do náhradného	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie novej odrážky v kapitole 6.6.2 bod b) Legislatíva pôdneho fondu: „• Uľahčiť prístup k pôde poľnohospodárom, disponujúcim právnym titulom k pôde“

	užívania, v súvislosti s ich snahami o legalizáciu užívania niekdajších náhradných pozemkov ich súčasnými obhospodarovateľmi prostredníctvom na to určeného inštitútu podnájmu podľa § 12a zákona č. 504/2003, kedy sa častokrát preukáže, že obhospodarovateľ v skutočnosti nedisponuje právnym titulom na užívanie celej užívanej plochy, avšak obštrukčným konaním spôsobuje oddialenie vrátenia pozemkov do užívania podniku, ktorý v minulosti tieto pozemky vydal. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že pod prístupom k pôde treba rozumieť prístup k pôde, ku ktorej má daný subjekt právny titul.			
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.6.2 Návrhy a opatrenia v oblasti v oblasti legislatívy, písm. b) Za nový tretí bod navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Vypustenie právnej úpravy umožňujúcej odstúpenie od zmluvy pri zmene vlastníckej štruktúry“. Odôvodnenie: s cieľom zabezpečenia stability podnikateľského prostredia v poľnohospodárstve máme za to, že je nevyhnutné vypustiť z právnej úpravy ustanovenie §12 ods. 6 zákona č. 504/2003 (odstúpenie od zmluvy pri zmene vlastníckej štruktúry), ktoré priamo odporuje základným zásadám súkromného práva, predovšetkým zásade pacta sunt servata. Zmena majetkovej účasti, nezriedka i bez zmeny konečného užívateľa výhod, alebo spočívajúca v zmene majetkovej účasti medzi blízkymi osobami, ktorá je legitímnym právom zúčastnených osôb, nemôže byť spravodlivým dôvodom na predčasné ukončenie nájomného vzťahu. Účastníci nájomného vzťahu do neho vstupujú s legitímnymi očakávaniami jeho	Z	N	Aj napriek nižšie uvedenej zmene, vyplývajúcej s vyhodnotením pripomienky s Klub 500, SPPK trvá na pôvodnej pripomienke Doplnenie nového bodu do časti 6.6.2 Návrhy a opatrenia v oblasti v oblasti legislatívy, b) b) Legislatíva pôdneho fondu: „Prehodnotí sa vypustenie právnej úpravy umožňujúcej odstúpenie od zmluvy pri zmene vlastníckej štruktúry“ Zdôvodnenie: Konkrétna podoba úpravy bude až výsledkom legislatívneho procesu pripravovanej novely zákona č. 504/2003 Z. z., resp. pripravovaného návrhu nového zákona o nájme poľnohospodárskeho pozemku

	trvania a plnenia si povinností. Možnosť jeho predčasného ukončenia v dôsledku výkonu práva je v hrubom rozpore s princípom právnej istoty, oslabuje stabilitu podnikateľského prostredia a narúša pravidlá hospodárskej súťaže. Zároveň treba dodať, že takýto dôvod na predčasné ukončenie nájomného vzťahu žiadnym spôsobom nezabezpečuje ochranu verejného záujmu súvisiaceho s poľnohospodárstvom, či poľnohospodárskou pôdou. Naopak táto právna úprava vnáša do vzťahov v rámci poľnohospodárstva len obmedzenie, ktoré častokrát bráni rozvoju a napredovaniu účastníkov vzťahov k poľnohospodárskej pôde a nenapĺňa žiaden konkrétny záujem prospešný, či už širokej verejnosti alebo poľnohospodárom akejkolvek kategórie.			
SPPK	Vlastný materiál, K časti 6.6.2 Návrhy a opatrenia v oblasti v oblasti legislatívy, písm. b) Za druhý bod navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Ponechanie minimálnej doby nájmu 5 rokov, čím sa zabezpečí potrebná stabilita podnikateľského prostredia v poľnohospodárstve.“ Odôvodnenie: Predmetné opatrenie je nevyhnutné pre zabezpečenie riadnej starostlivosti o pôdu a potravinovej sebestačnosti SR. Treba zdôrazniť, že z dlhodobého hľadiska je nevyhnutné vytvoriť podmienky pre investície do živočíšnej a špeciálnej rastlinnej výroby, ktorých vynaloženie i návratnosť často presahuje dobu piatich rokov, preto inštitút minimálnej doby nájmu nie je a nemôže byť jediným prostriedkom, vytvárajúcim vhodné podmienky na dlhodobé investície (túto funkciu plnia napr. inštitúty práva na primerané predĺženie času nájmu, práva na	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie novej odrážky v časti 6.6.2 bod b) Legislatíva pôdneho fondu: „• Ponechanie minimálnej doby nájmu 5 rokov, čím sa zabezpečí potrebná stabilita podnikateľského prostredia v poľnohospodárstve“

	primeranú náhradu alebo prednostného práva). V prípade nájmu na dobu neurčitú navrhujeme zmeniť výpovednú lehotu na jednoročnú, vždy k 1.11., pričom aj v takomto prípade by ale mal nájom trvať najmenej 5 rokov. To znamená, že aj pre nájomnú zmluvu na podnikateľskú činnosť, dohodnutú na dobu neurčitú, má platiť minimálna doba nájmu päť rokov. Inak povedané, výpovedná lehota sa neskončí skôr, ako po piatich rokoch trvania nájmu, bez ohľadu na to, či ju vlastník podá napr. v treťom roku trvania nájmu. Aj počas prvých piatich rokov doby nájmu (bez ohľadu na to, či ide o nájom na dobu určitú alebo neurčitú) by však mal vlastník mať možnosť skončiť zmluvu výpoveďou z dôvodu nezaplatenia splatného nájomného napriek písomnému upozorneniu a z dôvodu porušenia podstatných zákonných povinností súvisiacich s riadnou starostlivosťou o pôdu.			
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.6.2, písmeno c) Zásadne trváme na dobrovoľnosti prijímanej legislatívy pre oblasť vysledovateľnosti a pôvodu potravín.	Z	A	Akceptované. Text upravený Úprava znenia odrážky v časti 6.6.2, písmeno c): „• Zavedenie systému vysledovateľnosti zloženia a pôvodu potravín so zachovaním jeho dobrovoľnosti a tak, aby nebola dotknutá bezpečnosť potravín a ochrana spotrebiteľa;“
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.6.2, písmeno d) Zásadne požadujeme zo strany MPRV SR sledovať dôsledky vypustenia niektorých neprimeraných obchodných podmienok a úpravy kontrolného mechanizmu zo zákona č. 91/2019 Z. z. o neprimeraných podmienkach v obchode s potravinami po poslednej novele zákona v roku 2021. Zákon 91/2019 Z. z.	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie novej odrážky v časti 6.6.2 bod d) Legislatíva organizácie trhu a dodávateľsko – odberateľských vzťahov: „sledovať dôsledky vypustenia niektorých neprimeraných obchodných podmienok a úpravy kontrolného mechanizmu zo zákona č. 91/2019 Z. z. o neprimeraných podmienkach v obchode s potravinami po poslednej novele zákona v roku 2021.“

	otvárať iba v prípade identifikovania nedostatkov po vypustení vyššie uvedených zmien v zákone.			Zákon 91/2019 Z. z. otvárať iba v prípade identifikovania nedostatkov po vypustení vyššie uvedených zmien v zákone.“
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.6.2, písmeno e) Zásadne požadujeme vypracovať návrh zákona štátneho marketingového fondu financovaného zo štátnych zdrojov, alternatívne s ďalšími možnosťami financovania zo zdrojov EÚ a iné. Zásadne požadujeme štátny marketingový fond financovaný zo štátnych zdrojov. Potravinársky sektor nedisponuje finančnými zdrojmi na financovanie marketingových aktivít. Jednoznačne trváme na tom, aby tieto zdroje boli vyčlenené zo štátneho rozpočtu. Zásadne požadujeme vypustiť slovné spojenie „minimálne čiastočného“. Požadujeme aby všetci verejní obstarávatelia mali povinnosť nákupu slovenských potravín financovaných zo štátnych zdrojov s odôvodnením na „zelené obstarávanie“. Požadujeme v čo najkratšom čase problematiku „zeleného obstarávania“ potravín riešiť s MŽP SR.	Z	ČA	Čiastočne akceptované Predmetná úloha je zadefinovaná v časti 6.6.2, písmeno e) Uvedené bolo odkomunikované na pracovnom stretnutí zástupcov MPRV SR a SPPK dňa 22.11.2021.
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.6.3 Opatrenia koncepčné Analýza stavu procesov vo verejnom stravovaní bolo vykonané v čase prípravy „Národného potravinového katalógu“. Analýza má zmysel iba v prípade nevyhnutnosti prípravy argumentácie pre povinnosť „zeleného obstarávania“ potravín pre verejných obstarávateľov. MPRV SR už pred viac ako 5 rokmi pracovalo na „Analýze exportného potenciálu potravinárskeho priemyslu SR“. Materiál nebol dopracovaný a zverejnený. Zásadne požadujeme riešiť problematiku umiestňovania slovenských potravín na domácom trhu. Až	Z	A	Akceptované. Text upravený Úprava znenia odrážky v časti 6.6.3 Opatrenia koncepčné: „• Analýza súčasného stavu procesov vo verejnom stravovaní s ohľadom na potrebu zvýšenia spotreby domácej produkcie potravín a produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby s cieľom podporiť proces zeleného verejného obstarávania“

	následne sa zaoberať exportom slovenských potravín.			
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.6.4 Opatrenia v oblasti podpory odbytu, písmeno b) Zásadne požadujeme doplniť, že predložené marketingové opatrenia sú úlohou štátu a budú financované zo štátneho rozpočtu . Zásadne požadujeme doplniť vetu nasledovne: „Zlepšenie imidžu poľnohospodárov a potravinárov“. Zásadne požadujeme doplniť aj marketingovú podporu predaja slovenských potravín na domácom trhu.	Z	A	Akceptované. Text upravený Úprava znenia odrážok v časti 6.6.4 Opatrenia v oblasti podpory odbytu, b) Marketingové opatrenia: „• Zlepšenie imidžu poľnohospodárov a potravinárov ako rozhodujúcej zložky pri zabezpečovaní dostatku poľnohospodárskej produkcie a potravín;“ „• Vytvorenie súboru marketingových nástrojov, spolufinancovaných zo štátneho rozpočtu, v nadväznosti na navrhované legislatívne opatrenia na podporu vzdelávania spotrebiteľov v prospech spotreby potravín s vysokým podielom slovenskej suroviny s dôrazom na aspekty ich vysokej kvality, znižovanie uhlíkovej stopy, ochrany životného prostredia, rozvíjanie tradičných postupov výroby potravín a regionálnu príslušnosť“ Oblasť marketingu je už v materiály obsiahnutá v posledných troch bodoch uvedenej kapitoly
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.7 Návrh kľúčových opatrení pre rozvoj oblasti do r. 2023, bod 5 Zásadne požadujeme doplniť slovo „ štátneho “ pred slovné spojenie „marketingovom fonde .	Z	ČA	Čiastočne akceptované Cieľom vízie je poukázať na potrebu vytvorenia marketingových nástrojov pre podporu spotreby domácich potravín, čo je uvedené na viacerých miestach textu v uvedenom dokumente. Samotný charakter bude stanovený príslušnou legislatívou.
SPPK	Vlastný materiál, k časti 6.7 Návrh kľúčových opatrení pre rozvoj oblasti do r. 2023, bod 8 MPRV SR už pred viac ako 5 rokmi pracovalo na „Analýze	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie nového bodu v časti 6.7 Návrh kľúčových opatrení pre rozvoj oblasti do r. 2023:

	exportného potenciálu potravinárskeho priemyslu SR“. Materiál nebol dopracovaný a zverejnený. Zásadne požadujeme riešiť problematiku umiestňovania slovenských potravín na domácom trhu. Až následne sa zaoberať exportom slovenských potravín.			„7. Riešiť problematiku umiestňovania slovenských potravín na domácom trhu“
SPPK	Vlastný materiál, k časti 8.2. Podpora udržateľného rozvoja a efektívneho riadenia prírodných zdrojov ako je voda, pôda a vzduch, bodu B Využívanie a skladovanie hnojív, tretej odrážke Znenie tretej odrážky navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Efektívne skladovať živočíšne odpady, konkrétne skladovanie kvapalín v izolovaných nádržiach od okolia alebo v cisternách s prístupom kyslíka a skladovanie maštalného hnoja bez alebo s minimálnym prídavkom vody na uľahčenie manipulácie tak, že je uložený pod strechou s betónovou podlahou (týmto spôsobom sa dá eliminovať až 100% emisií N₂O), alebo zabezpečiť jeho skladovanie iným vhodným spôsobom, ktorým sa dosiahne potrebné zníženie emisií“. Odôvodnenie: Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 zo 14. decembra 2016 o znížení národných emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie, ktorou sa mení smernica 2003/35/ES a zrušuje smernica 2001/81/ES ustanovuje postup, ktorým je zastrešenie skladovacích zariadení na tuhý hnoj za účelom zníženia emisií z maštalného hnoja, za dobrovoľný a nie povinný. Smernica však zároveň v zmysle čl. 6 ods. 2, druhého pododseku umožňuje v prípade voliteľného opatrenia (zastrešenie skladovacích priestorov) možnosť namiesto zavedenia takéhoto	Z	A	Akceptované. Text upravený Úprava textu odrážky v kapitole 8.2 bod b: „ • Efektívne skladovať živočíšne odpady, konkrétne skladovanie kvapalín v izolovaných nádržiach od okolia alebo v cisternách s prístupom kyslíka a skladovanie maštalného hnoja bez alebo s minimálnym prídavkom vody na uľahčenie manipulácie a tak, že je uložený pod strechou s betónovou podlahou- (týmto spôsobom sa dá eliminovať až 100% emisií N₂O), alebo zabezpečiť jeho skladovanie iným vhodným spôsobom, ktorým sa dosiahne potrebné zníženie emisií“

	opatrenia, zavedenie opatrenia s rovnocenným zmierňujúcim účinkom. Skladovanie tuhých hospodárskych hnojív zastrešením skladovacích priestorov predstavuje pre podniky veľkú ekonomickú záťaž a je preto podľa nášho názoru vhodné aby mali tieto podniky možnosť výberu postupu, ktorý im najviac vyhovuje a je pre ne čo najmenej finančne zaťažujúci.			
SPPK	Vlastný materiál, k časti 8.4 Zabezpečenie dobrých životných podmienok zvierat V podmienkach Slovenskej republiky, pri už aj tak zjavne zdecimovaných stavoch hospodárskych zvierat takéto tvrdenie je ďalším dôkazom toho, že zvýšenie potravinovej sebestačnosti zostavovateľa Vízie a jej garanti z rezortného ministerstva nepovažujú za svoju prioritu.	O	N	Neakcetované Nie je jasné čoho sa text pripomienky dožaduje.
SPPK	Vlastný materiál, k časti 8.5 Komplexné pozemkové úpravy, druhému odseku Znenie druhého odseku navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Nové usporiadanie pozemkov nie je v súčasnosti možné realizovať bez zásahu do vlastníckych a užívacích práv. Pri usporiadaní pozemkov však bude nutné zabezpečiť legitímne očakávania dotknutých subjektov vyplývajúce z už uzavretých nájomných zmlúv a teda zabezpečiť aby nájomca, ktorý riadne a včas plní svoje záväzky zo zmluvy o nájme pôvodných nehnuteľností, mal prednostné právo na uzavretie zmluvy o nájme nových pozemkov na poľnohospodárske účely pri prevádzkovaní podniku za podmienok, ktoré sú dohodnuté pri nájme pôvodných nehnuteľností, a to na výmeru nových	Z	N	Aj napriek nižšie uvedenej zmene, vyplývajúcej s vyhodnotením pripomienky s Klub 500, SPPK trvá na pôvodnej pripomienke Doplnenie vety do druhého odseku v časti 8.5 Komplexné pozemkové úpravy: „Legitímne očakávania dotknutých subjektov vyplývajúce z už uzavretých nájomných zmlúv sa budú riešiť v legislatívnom procese pripravovanej novely zákona č. 504/2003 Z. z., resp. pripravovaného návrhu nového zákona o nájme poľnohospodárskeho pozemku.“ Zdôvodnenie: Konkrétne znenie právnej úpravy bude až výsledkom legislatívneho procesu pripravovanej novely zákona č. 504/2003 Z. z., resp. pripravovaného návrhu nového zákona o nájme poľnohospodárskeho pozemku.

pozemkov zodpovedajúcu výmere pôvodných prenajatých nehnuteľností“. Odôvodnenie: navrhujeme, aby v rámci komplexných pozemkových úprav ostala zachovaná právna úprava uvedená v § 14 ods. 8 aktuálne účinného zákona č. 330/1991 Zb., a teda, ak nájomca riadne a včas plní svoje záväzky zo zmluvy o nájme pôvodných nehnuteľností, má právo na uzavretie zmluvy o nájme nových pozemkov na poľnohospodárske účely pri prevádzkovaní podniku za podmienok, ktoré sú dohodnuté pri nájme pôvodných nehnuteľností, a to na výmeru nových pozemkov zodpovedajúcu výmere pôvodných prenajatých nehnuteľností, upravenú podľa § 13 ods. 1. Vyššie uvedené právo na uzavretie zmluvy o nájme nových pozemkov za pôvodných podmienok bolo do zákona č. 330/1991 Zb. pretavené zákonom č. 145/2013 Z. z. Dôvodom zavedenia tohto práva bolo obnovenie ústavnej zásady proporcionality nakoľko bolo (a stále je) potrebné a nevyhnutné upraviť režim dobrovoľne a dobromyseľne vzniknutých práv a záväzkov i k novým pozemkom, a to na dobu a za podmienok pôvodne dohodnutých. Aj keď vykonaním projektu pozemkových úprav zanikajú nájomné vzťahy k pôvodným nehnuteľnostiam, nakoľko zanikol predmet nájmu, neznamená to, že práva a povinnosti z pôvodného nájomného vzťahu tiež zanikli. Nerešpektovanie tejto skutočnosti by bolo nepriamym a neodôvodneným zásahom do práv zmluvných strán. Návrhom zákona dochádza k porušeniu všeobecných právnych zásad, konkrétne princípu právneho štátu a k rozporu s princípom právnej istoty a princípom predvídateľnosti práva. Uvedené vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej, aj keď štát			
--	--	--	--

	nekoná retroaktívne alebo nezasiahne do nadobudnutých práv (čo v tomto prípade jednoznačne zasiahne), môže vertikálnym mocenským zásahom, napríklad náhlou, resp. neočakávanou zmenou pravidiel, na ktoré sa adresáti právnych noriem spoliehali, porušiť princíp právneho štátu. V rámci právneho štátu, v ktorom je okrem iného garantovaná právna istota vrátane ochrany legálne nadobudnutých práv, ako aj legitímnych očakávaní, a tiež trvácnosť a stabilita právnych noriem, je zakázaná svojvôľa v činnosti orgánov verejnej moci (PL. ÚS 3/09-378). Zároveň upriamujeme pozornosť aj na fakt, že návrh zákona je v rozpore so záväzkami vlády prijatými v programovom vyhlásení vlády. V danom kontexte poukazujeme na priority vlády SR uvedené v programovom vyhlásení vlády spočívajúce v posilnení stability a predvídateľnosti práva a princípu právnej istoty prostredníctvom zavedenia a dodržiavania legislatívneho procesu založeného na transparentnosti, na dôslednom posúdení a zhodnotení vplyvov (t.j. impact assesment), na účelnosti (t.j. aby plnili ciele, pre ktoré boli vytvorené a zároveň neúmerne neobmedzovali podnikateľskú aktivitu), na tzv. evidence based policy (t.j. aby rozhodovanie o verejných politikách a legislatíve bolo robené vždy na základe dôkazov) a na dodržiavaní princípu proporcionality (Obnova dôvery v právny štát a zabezpečenie toho, aby zákon a spravodlivosť platili pre každého rovnako. Legislatívny proces na vládnej úrovni. PVV, str. 14).			
SPPK	Vlastný materiál, kapitola 1 Zásadne požadujeme	Z	A	Akceptované

	upraviť víziu MPRV SR tak, aby smerovala k záchrane a revitalizácii poľnohospodárstva a potravinárstva na Slovensku, ktoré má ambíciu vyrábať potraviny prednostne pre domáci trh s čo najmenším dopadom na životné prostredie prioritne v už existujúcich a fungujúcich prevádzkach.			Text pripomienky je koherentný so zameraním vízie už v jej súčasnej podobe. Smerovanie vízie, na produkciu potravín pre domáci trh s čo najmenším dopadom na životné prostredie, je jasne definované v kapitole 4. Strategické ciele vízie a to v najmä nasledovných bodoch: „4. Implementácia nových postupov vedúcich k udržateľnému hospodáreniu na pôde, biodiverzite, ochrane životného prostredia, mitigácii a adaptácii na zmenu klímy a k produkcii bezpečných potravín na lokálnej úrovni; 5 Zastavenie a otočenie vývoja zahraničnoobchodnej bilancie Slovenska zlepšením zhodnotenia domácej poľnohospodárskej produkcie, zvýšením výroby výrobkov s vyššou pridanou hodnotou a lepším manažmentom odbytu domácich potravín na domácom trhu. Rovnako aj v lesnícko - drevárskom sektore.“
SPPK	Vlastný materiál, kapitola 11 Závery Hovorí sa o piatich základných oblastiach, ale vymenovaných je šesť.	Z	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie vety: „Vízia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte 2035 je analyticko – syntetický dokument, skoncipovaný so zámerom pomenovať súčasný stav, východiská a očakávania rozvoja do roku 2027 a 2035, problémy rozvoja a návrh pro-rozvojových opatrení v šiestich základných oblastiach:“
SPPK	Vlastný materiál, kapitola 2 Úvod, bod 14 Požadujeme vypustiť poslednú vetu a do materiálu zaradiť samostatný bod s názvom „Investičný dlh v priemysle spracovania dreva“. Zároveň požadujeme doplniť základné dôvody vzniku investičného dlhu potravinárskeho priemyslu. Pomoc štátu na vysporiadanie sa s investičným dlhom v potravinárskom priemysle musí byť prvoradým zásadným cieľom celej Vízie.	Z	A	Akceptované. Text upravený Vypustenie poslednej vety v bode č. 14
SPPK	Vlastný materiál, kapitola 2 Úvod, bod 15	Z	A	Akceptované. Text upravený

	Požadujeme upraviť a doplniť text tak, aby informácie uvedené v texte sa týkali vekových a vzdelanostných kategórií v sektore poľnohospodárstva a potravinárstvo. Zároveň odporúčame zmeniť slovné spojenie „generačná obmena“ na „Nedostatok ľudských zdrojov“.			Doplnenie nového bodu v kapitole 2. Úvod: „15. Významným problémom je aj nedostatok disponibilných ľudských zdrojov so zodpovedajúcou kvalifikačnou štruktúrou“
SPPK	Vlastný materiál, kapitola 2, Úvod A. Zásadne požadujeme doplniť do časti popisu oblastí problémov samostatný bod týkajúci sa finančného zaťaženia podnikov V potravinárskom priemysle vyplývajúce z prijatých stratégií „Z farmy na stôl“ A „Green deal“. Zároveň požadujeme doplniť, že nové finančné zaťaženie potravinárskych podnikov musí byť kompenzované štátnou podporou. B. Zároveň požadujeme doplniť samostatný bod, ktorý hovorí o tom, že poľnohospodárstvo a potravinárstvo v SR nie je podporené financiami z Plánu obnovy, na rozdiel od iných krajín EÚ. Zásadne požadujeme aby MPRV SR rokovalo s MŽP SR o požiadavke podpory potravinárskeho priemyslu z Plánu obnovy napr. v oblasti odpadového a obalového hospodárstva.	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie vety do kapitoly 2. Úvod: „V prípade, že sa preukáže nadmerné finančné zaťaženie vyplývajúce z plnenia požiadaviek uvedených stratégií, bude štát hľadať vhodné kompenzačné mechanizmy.“
SPPK	Vlastný materiál, kapitola 2, Základné priority vízie Požadujeme upraviť a doplniť kvalitatívny ukazovateľ „Konkurencieschopné poľnohospodárstvo a lesníctvo“ nasledovným spôsobom „Nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva.“	Z	A	Akceptované. Text upravený Nové znenie odrážky v časti Základné priority vízie: „• Nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva Konkurencieschopné poľnohospodárstvo a lesníctvo;“
SPPK	Vlastný materiál, kapitola 2, Základné priority vízie V časti “Základné priority vízie“ požadujeme	Z	A	Akceptované

	upraviť a doplniť text takým spôsobom, aby obsahoval jasne zadefinované základné priority Vízie a samostatne identifikoval kľúčové problémy v sektore pôdohospodárstva tak, aby text nepôsobil zmätočne.			Do dokumentu bola vložená na úvod nová kapitola „Manažérske zhrnutie“, ktoré koncentruje dôležité body materiálu. Finančné požiadavky jednotlivých vertikál vychádzajú z požiadaviek samotných vertikál.
SPPK	Vlastný materiál, kapitola 2, Základné priority vízie, odsek 4 Požadujeme stanoviť konkrétny termín na rozpracovanie konkrétnych úloh a projektov s presne kvalifikovanou výškou finančných prostriedkov a uvedením konkrétnych zdrojov z ktorých sa budú finančné prostriedky čerpať. Finančné prostriedky uvedené v Analýze vplyvov nezodpovedajú identifikovaným finančným potrebám v jednotlivých sektoroch poľnohospodárstva a potravinárstva. Rozpracovanie prvej fázy realizácie projektov požadujeme už od roku 2022 na max. 5 ročné obdobie.	Z	A	Čiastočne akceptované Termíny sú stanovené v Predkladacej správe. Nové znenie vety v zmysle pripomienky MŽPR SR č.1 : „Termíny priebežného hodnotenia plnenia úloh a opatrení vízie sú navrhované v súlade s termínmi ukončenia čerpania výdavkov Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020 do 31.12.2025 a ukončenia čerpania výdavkov na intervencie v záujme rozvoja vidieka na základe Strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023-2027 do 31.12.2029, tak aby bol zabezpečený dostatočný presah na posúdenie ich dopadov a zároveň s cieľom vniesť do agrosektora prvok časovej stability opatrení invariantných od prípadných politických vplyvov.“
SPPK	Vlastný materiál, kapitola 2, Základné prístupy k vypracovaniu vízie, písmeno a) Požadujeme zapracovať „potravinárstvo“ nasledovne: „Podporovať inteligentné a odolné poľnohospodárstvo a potravinárstvo zabezpečujúce potravinovú bezpečnosť.“	Z	A	Akceptované. Text upravený Úprava text odrážky v časti 2. Úvod, Základné priority vízie: „• Nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva;“
SPPK	Vlastný materiál, kapitola 2, Základné prístupy k vypracovaniu vízie, písmeno d) Požadujeme zapracovať „potravinárstvo“ nasledovne: „Podporiť zdieľanie a zavádzanie vedomostí, inovácie a digitalizácie v potravinárstve, poľnohospodárstve, lesníctve a na vidieku.“	Z	A	Akceptované. Text upravený Úprava text odrážky d) v časti 2. Úvod, Základné prístupy k vypracovaniu vízie: „d) Podporiť zdieľanie vedomostí, inováciu a digitalizáciu v poľnohospodárstve, potravinárstve, lesníctve a na vidieku a ich zavádzanie“

SPPK	Vlastný materiál, kapitola 3, „Moderným pôdohospodárstvom sa rozumie:“ Požadujeme upraviť nasledovne: „Projektové riadenie zdrojov EÚ a SR zamerané na zvýšenie produktivity, efektivity výroby, rozvoja v oblasti odpadového a obalového hospodárstva prostredníctvom modernizácií, inovácií a aplikácie vedeckých poznatkov do praxe. Odôvodnenie: Z vízie nie je jasné, čo sa myslí pod „konkrétnymi“ vertikálnymi projektami.	Z	A	Akceptované. Text upravený Úprava text odrážky v časti 3. Zdôvodnenie vypracovania vízie, Pre vybudovanie moderného pôdohospodárstva je nevyhnutné: „• Projektového riadenia zdrojov EÚ a SR zamerané na zvýšenie produktivity, efektivity výroby, rozvoja v oblasti odpadového a obalového hospodárstva prostredníctvom modernizácií, inovácií a aplikácie vedeckých poznatkov do praxe;“
SPPK	Vlastný materiál, kapitola 3, „Moderným pôdohospodárstvom sa rozumie:“ Požadujeme upraviť názov odseku a doplniť odsek nasledovne: Pre vybudovanie moderného pôdohospodárstva je nevyhnutné: • štátna finančná podpora do spracovateľského potravinárskeho priemyslu smerom k modernizácii, inovácii, zvyšovaniu kapacít a konkurencieschopnosti existujúcich potravinárskych podnikov	Z	A	Akceptované. Text upravený Úprava názvu odseku v časti 3. Zdôvodnenie vypracovania vízie: „Pre vybudovanie moderného pôdohospodárstva je nevyhnutné:“ Úprava text odrážky v časti 3. Zdôvodnenie vypracovania vízie, Pre vybudovanie moderného pôdohospodárstva je nevyhnutné: „• Štátna finančná podpora do spracovateľského potravinárskeho priemyslu smerom k modernizácii, inovácii, zvyšovaniu kapacít a konkurencieschopnosti existujúcich potravinárskych podnikov“
SPPK	Vlastný materiál, kapitola 3, odsek 1 „Pre definovanie vektorov potrebného vývoja a koordináciu prác pri prechode sektora pôdohospodárstva, lesníctva, skladového hospodárstva a potravinárstva na moderné formy organizácie, zmeny výrobných procesov, zvýšenie konkurencieschopnosti“ Pojem „pôdohospodárstvo“ zahŕňa poľnohospodárstvo, potravinárstvo a lesníctvo. V zmysle uvedeného požadujeme úpravu na pojem „poľnohospodárstvo“. Zároveň	Z	A	Akceptované. Text upravený Úprava text odrážky v časti 3. Zdôvodnenie vypracovania vízie, Vízia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva má svoje opodstatnenie: „• Pre definovanie vektorov potrebného vývoja a koordináciu prác pri prechode sektora poľnohospodárstva, lesníctva, potravinárstva a oblasť skladového hospodárstva na moderné formy organizácie, zmeny výrobných procesov, zvýšenie konkurencieschopnosti;“

	požadujeme vypustiť alebo inak preformulovať slovné spojenie „skladového hospodárstva“ z dôvodu, že sa nejedná o sektor, ale o druh činnosti subjektu pôsobiaceho v sektore pôdohospodárstva.			
SPPK	Vlastný materiál, kapitola 4, Strategické ciele Vízie, odsek 1 Zásadne požadujeme doplniť nasledovné: „Nerovnovážne podpory v rámci poľnohospodárstva a potravinárstva, nedostatočné investície do inovácií a modernizácie potravinárskeho priemyslu, nedostatočný investičný kapitál potravinárskeho priemyslu spôsobený dominantným postavením obchodu v dodávateľsko-odberateľských vzťahoch.“	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie novej odrážky v časti 4. Strategické ciele vízie: „5. Nerovnovážne podpory v rámci poľnohospodárstva a potravinárstva, nedostatočné investície do inovácií a modernizácie potravinárskeho priemyslu, nedostatočný investičný kapitál potravinárskeho priemyslu spôsobený dominantným postavením obchodu v dodávateľsko-odberateľských vzťahoch.“
SPPK	Vlastný materiál, kapitola 6 Zásadne požadujeme upraviť názov bodu 6. tak, aby bol v názve zapracovaný potravinársky priemysel, ktorý rovnako ako poľnohospodárska výroba zabezpečuje potravinovú bezpečnosť a sebestačnosť. V zmysle uvedeného požadujeme upraviť aj ďalší text v bode 6.	Z	A	Akceptované. Text upravený Úprava názvu kapitoly 6: „6. Inteligentné, odolné a diverzifikované poľnohospodárstvo a potravinárstvo, zabezpečujúce potravinovú bezpečnosť a sebestačnosť“
SPPK	Vlastný materiál, Tabuľka 12. Požadujeme upraviť hodnoty produkčnej sebestačnosti pri hydinovom mäse. Odôvodnenie: sebestačnosť v hydinovom mäse nemôžeme vychádzať z jatočnej hmotnosti, pretože zo živej hydiny sa nekonzumujú napríklad črevá, perie, beháky, hlavy, ktoré tvoria 27 % živej hmotnosti, výťažnosť hydinového mäsa je na úrovni 73%. Produkcia živej jatočnej hydiny v SR v roku 2019 bola 110 985 ton, produkcia hydinového mäsa na bitúnkoch bola v roku 2019 na úrovni 71 502 ton - sebestačnosť by sa mala počítať z tejto hodnoty.	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie poznámky k tabuľke č.12: „*do jatočná hmotnosť hydinového mäsa sú započítané aj časti, ktoré sa nekonzumujú (beháky, hlavy, perie, črevá a pod.), ktoré tvoria cca 10% hmotnosti“

	Zároveň chceme zvýrazniť dôležitosť rozlišovania sebestačnosti v produkcii živej hydiny, ktorá predstavuje 55,33% a sebestačnosti hydinového mäsa, ktorá predstavuje 48,83% .			
SPPK	Vlastný materiál, Tabuľka 13. Požadujeme opraviť hodnoty sebestačnosti pri hydinovom mäse. Odôvodnenie: potravinová sebestačnosť musí pri hydinovom mäse vychádzať z produkcie hydinového mäsa, nie z produkcie živej hydiny. sebestačnosť v produkcii hydinového mäsa je na úrovni 71 502 ton, čo predstavuje sebestačnosť 48,83 % .	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie poznámky k tabuľke č.13: „*do jatočná hmotnosť hydinového mäsa sú započítané aj časti, ktoré sa nekonzumujú (beháky, hlavy, perie, črevá a pod.), ktoré tvoria cca 10% hmotnosti“
SPPK	Vlastný materiál, Tabuľka 20. V časti obilniny, druh podpory - investičné potreby** - pekárenský priemysel: modernizovanie mraziarenskej časti, navrhujeme doplniť o nasledujúce ustanovenie „modernizovanie a automatizovanie výroby s cieľom investovania do jednoduchej reprodukcie, ako aj do nových inovatívnych technológií“ Odôvodnenie: navrhované ustanovenie žiadame doplniť, nakoľko sa nejdená iba o modernizovanie mraziarenskej technológie. Na Slovensku existuje viacero moderných producentov mrazených pekárenských výrobkov a aj tradičné pekárne disponujú mraziacimi technológiami, ktoré sú technologicky vybavené a dokážu zásobovať slovenský trh.	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie textu do poznámky pod tabuľkou č.20: „modernizovanie a automatizovanie výroby s cieľom investovania do jednoduchej reprodukcie, ako aj do nových inovatívnych“
SPPK	Vlastný materiál, Tabuľka 9. Požadujeme opraviť	Z	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie textu v tabuľke č.9 69,99-60,00%:

	využitie výrobných kapacít v hydínárskom priemysle na približne 66% .			„výroba nealkoholických sýtených sladených nápojov; výroba hydínového mäsa“
SPPK	Vlastný materiál, v nadväznosti na tukový priemysel Sektor olejnin je jedným z najliberalizovanejších subsegmentov agro-potravinárskeho komplexu, s vysokou mierou cezhraničnej tovarovej výmeny a konkurencie. Repka olejná je prvou rozhodujúcou komoditou, za ktorú dostávajú domáci poľnohospodári zaplatené a ich snahou je jej čo najvyššie zhodnotenie vzhľadom na potenciálne straty z iných rastlinných komodít resp. živočíšnej výroby. Vytvára sa tým značný tlak na maximalizáciu požadovanej ceny suroviny a tým vyššie riziko jej vývozu k zahraničným spracovateľom. Zužuje sa tak negociačný priestor domáceho spracovateľa. Výrobne MERO v réžii nadnárodných spoločností v relatívne blízkom okolí (MOL Group v Leopoldove a OMV Group v Bruck and der Leitha) sťahujú značné množstvo suroviny z trhu a ovplyvňujú jej ponuku až do tej miery, že dodávky repky olejnej pre výrobu jedlých tukov a olejov sa stávajú problematickými. Vysoko konkurenčné prostredie nielen medzi krajinami EÚ a nerovnaké podmienky (dotácie, technologická podpora, mzdy, energie, environmentálne požiadavky) mal za následok zvýšenú mieru lacných dovozov oleja do Slovenskej republiky najmä z Ukrajiny, Srbska, Poľska, Bulharska, ČR, čím sa jeho výroba v podmienkach Slovenskej republiky stávala z dlhodobého hľadiska neudržateľnou. Pôvodné spracovateľské kapacity na výrobu JRTO v SR boli projektované na odlišné trhové parametre, vyžadovali si značné investície do obnovy	Z	A	Akceptované. Text upravený Komplexné rozpracovanie požiadaviek sa nachádza v prílohe č.1 v časti Pestovanie olejnin a ich spracovanie

technológie a do životného prostredia. Trh s JRTO je vzhľadom na množstvá a obrátkovosť neustále v pozornosti špekulatívnych subjektov (olej bol spolu s cukrom v minulosti predmetom skúmania orgánov činných v trestnom konaní). Nie je pravdou konštatácia, že neexistovali projekty udržania výroby JRTO v podmienkach SR. Dovtedajší spracovateľ kontinuálne v rokoch 2009 - 2012 prezentoval možnosti zachovania výroby JRTO v Slovenskej republike v prípade, že sa dosiahne odberateľmi (obchodom) požadovaná cenová úroveň oleja zavedením viazanej platby na repku resp. slnečnicu, ktorá sa premietne priamo do finálnej ceny produktu na pulte (cez farmára resp. spracovateľa len administratívne pretečie) a zároveň príde k oslobodeniu 100 %-tného MERO od spotrebnej dane z minerálneho oleja, čím by sa spracovateľovi otvoril priestor na saturáciu strát pri výrobe JRTO. Oba tieto návrhy boli zo strany MPRV SR, resp. MF SR zamietnuté. Dokument si značne protirečí tým, že na jednej strane za kľúčové považuje obnovu výroby JRTO a na druhej strane ako prvý potenciálny projekt (od roku 2023) identifikuje spracovanie sóje. Sójový olej nie je vo vertikále finálnym produktom pre spotrebiteľa. V prípade nepodporenia spracovania JRTO v podmienkach SR je podpora poľnohospodárov vo vertikále (sušičky, sklady, doprava) podporou výlučne exportu nespracovanej suroviny a ide vyslovene proti cieľu zvyšovania potravinovej sebestačnosti. Z hľadiska dlhodobého poznania trhu, jeho fungovania a silných trhových podielov spoločnosti PALMA (ako správne analýza uvádza) existuje možnosť obnovy ponuky domácich JRTO, avšak v jasne zadefinovaných množstevných,			
---	--	--	--

	cenových, obchodných a podporných reláciách. Podpora spracovania olejnatých semien (repka olejná, slnečnica) až po roku 2027 je v jasnom rozpore s cieľmi, ktorý si vízia sama kladie.			
SPPK	Všeobecná pripomienka Prikladáme Vízií 2035 mimoriadny význam, a preto nám záleží na jej kvalitnom vypracovaní. Hoci ide o nelegislatívny všeobecný materiál, aj v zmysle analýzy vplyvov má mať dosah na podnikateľskú sféru, verejné financie, aj sociálne vplyvy. V materiáli absentuje jednoznačné stručné a jasné vyjadrenie, čo sa má dosiahnuť, resp. ako bude vyzerat' slovenské pôdohospodárstvo v roku 2035, materiál neobsahuje ustanovenia o vlastníctve hmotných statkov, finančných a organizačných zdrojoch. Absentuje dôraz na ekonomickú dimenziu pri formulácii základných cieľov - jedným z kľúčových cieľov by mala byť maximalizácia pridanej hodnoty a kapitálu v podmienkach ekonomiky SR. Nastavenie financovania na úverové produkty považujeme za veľmi problematické. Aby bolo možné čerpať úverové produkty, museli by poľnohospodári a potravinári vytvárať zisk, čo pri súčasnom systéme takmer nulovej finančnej podpory niektorých odvetví poľnohospodárstva a takmer celom potravinárstve nie je možné. Ak firmy nedosahujú zisk, nemajú prostriedky na splácanie úverov a hlavne pre banky sú nelikvidné a žiadne prostriedky im neposkytnú. Ak nebude spolufinancovanie na úrovni rovnakej ako v ČR, Poľsku alebo Maďarsku, budeme naďalej zaostávať za týmito krajinami, naša konkurencieschopnosť bude naďalej klesať, budú k nám prúdiť lacné dovážané potraviny, naša výroba	Z	A	Akceptované Materiál bol doplnený o novú kapitolu „Manažérske zhrnutie“, ktorá jasne stručne popisuje hlavné ciele vízie aj predpokladané alokácie finančných prostriedkov z rôznych zdrojov pre plnenie cieľov uvedených v jednotlivých kapitolách dokumentu

	potravín sa bude znižovať. Od počiatku mala Vízia 2035 reflektovať problémy všetkých článkov vertikál, vrátane odbytu a spotrebiteľov. Pretože dopyt spotrebiteľov je určujúci pre rozhodovanie a reakciu ostatných článkov. Investovať treba prioritne do zhodnotenia v produktoch, ktoré tvoria pridanú hodnotu a zároveň poskytujú pracovné miesta. Preto treba zvýšiť dopyt, domácu spotrebu (potravinársku aj krmnu) a tým zlepšovať záporné saldo zahraničného obchodu s agropotravinárskymi výrobkami. Avšak táto časť vertikály vo Vízii 2035 úplne chýba. Nie sú preskúmané požiadavky a očakávania domácich, či zahraničných spotrebiteľov, ich nákupné zvyklosti, miesta nákupu, kúpyschopnosť, lojalita k domácim výrobkom, atď. Vo Vízii 2035 absentuje aj oblasť marketingu, osvetu a propagácie, ktorá je potrebná pre zvyšovanie povedomia spotrebiteľov o domácich produktoch. Preto navrhujeme doplniť Víziiu 2035 o tieto podstatné súčasti všetkých vertikál.			
ŠÚSR	V dokumente Doložka vybraných vplyvov v časti 12. Zdroje, sa dopĺňa zdroj: Štatistický úrad SR	O	A	Akceptované. Text upravený Úprava textu v časti 12: „Údaje zo Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, SAV, Národného lesníckeho centra, Národného poľnohospodárskeho a potravinového centra, TU Zvolen, Potravinárske správy a združenia, Štatistický úrad SR“
ŠÚSR	V dokumente Predkladacia správa sa 1. veta mení tak, že znie: Materiál „Vízia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte roku 2035“ (ďalej len „Vízia“) je predkladaný na rokovanie vlády v súlade s	O	A	Akceptované. Text upravený Úprava textu v predkladacej správe v prvom odstavci: „Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka predkladá na medzirezortné pripomienkové konanie návrh Vízie spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte roku 2035 (ďalej len „Vízia“) v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021-2024.

	Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2024.			Materiál „Vízia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte roku 2035“ (ďalej len „Vízia“) je predkladaný na rokovanie porady vedenia ministerstva v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2024.“
ŠÚSR	V dokumente Prilohy_1_2_3, v Prílohe 1, v tabuľke na súčasnej strane 10 k priesečníku riadkov Produkcia, Prvovýroba a stĺpca Východiská – súčasný stav 2021 uviesť, že v priesečníku uvedené dáta sú z roku 2019	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie poznámky: „uvedené údaje predstavujú stav z roku 2019“ k textu v tabuľke Stav vertikály Chov hovädzieho dobytku a spracovanie hovädzieho mäsa v mäso spracovateľskom priemysle..., bunka Prvovýroba/ Východiská – súčasný stav 2021
ŠÚSR	V dokumente Prilohy_1_2_3, v Prílohe 1, v tabuľke na súčasnej strane 33 k priesečníku riadkov Produkcia, Prvovýroba a stĺpca Východiská – súčasný stav 2021 uviesť, že v priesečníku uvedené dáta sú z roku 2019	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie poznámky: „uvedené údaje predstavujú stav z roku 2019“ k textu v tabuľke Stav vertikály Chov ošipaných a spracovanie bravčového mäsa v mäso spracovateľskom priemysle..., bunka Prvovýroba/ Východiská – súčasný stav 2021
ŠÚSR	V dokumente Prilohy_1_2_3, v Prílohe 1, v tabuľke na súčasnej strane 55 k priesečníku riadkov Produkcia, Prvovýroba a stĺpca Východiská – súčasný stav 2021 uviesť, že v priesečníku uvedené dáta sú z roku 2019	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie poznámky: „uvedené údaje predstavujú stav z roku 2019“ k textu v tabuľke Stav vertikály Chov oviec a kôz, výroba ovčieho a kozieho mäsa, mlieka a výrobkov z mlieka v jednotlivých oblastiach..., bunka Prvovýroba/ Východiská – súčasný stav 2021
UOOU SR	K materiálu ako k celku: Upozorňujeme, že po aplikačnej stránke je nevyhnutné, aby bol pri implementácii jednotlivých riešení vyplývajúcich z predmetného dokumentu zabezpečený súlad s požiadavkami ochrany osobných údajov v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom	O	A	Akceptované. Text upravený Doplnenie textu v časti 2. Úvod, Základné prístupy k vypracovaniu vízie: „Po aplikačnej stránke je nevyhnutné, aby bol pri implementácii jednotlivých riešení vyplývajúcich z predmetného dokumentu zabezpečený súlad s požiadavkami ochrany osobných údajov v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o

	pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (ďalej len „Nariadenie“). Odôvodnenie: Upozorňujeme, že v prípade praktickej aplikácie jednotlivých bodov vízie spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte roku 2035 je potrebné, aby napríklad v prípade, že budú spracúvané na štatistické účely aj údaje o fyzických osobách v registroch, ako aj pri zdieľaní údajov, či prepájaní registrov/informačných systémov bolo takéto spracúvanie (vrátane zdieľania a prepájania) súladné s požiadavkami, ktoré sú kladené Nariadením z pohľadu ochrany osobných údajov, a to najmä, aby boli dodržiavané zásady ochrany osobných údajov v zmysle čl. 5 Nariadenia. Pokiaľ ide o právny základ spracúvania osobných údajov, aby tento zodpovedal požiadavkám na kvalitu právneho predpisu upravujúceho spracovateľskú operáciu v zmysle čl. 6 ods. 3 Nariadenia, a to najmä s ohľadom na zdieľanie údajov či prepájanie registrov/systémov, kedy musia byť jednoznačne určené zodpovednostné vzťahy ako aj účely, pre ktoré k takémuto spracúvaniu dochádza. Zároveň v neposlednom rade najmä v súvislosti s registrami je potrebné dbať aj na bezpečnosť, a tiež spracúvať len údaje, ktoré sú nevyhnutné a primerané.			voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (ďalej len „Nariadenie“).“
ÚPVSR	V kapitole 6 sa rieši aj bezpečnosť agropotravinového reťazca; na str. 59 je konštatované, že úradná kontrola sa týka aj "j.) používania a prideľovania chránených označení pôvodu,...". Navrhujeme terminologickú úpravu	O	A	Akceptované. Text upravený Úprava textu odrážky j) v časti 6.4 Bezpečnosť a udržateľnosť agropotravinového reťazca, 1. Stratégia bezpečnosti agropotravinového reťazca v SR: „j) používania a registrovania chránených označení pôvodu, chránených zemepisných označení a zaručených tradičných špecialít.“

	vety nasledovne "j.) používania a registrácie chránených označení pôvodu,...".			
MŽP SR	Pripomienka č. 84: Pre zvýšenie prehľadnosti textu by bolo vhodné upraviť/zjednotiť štruktúru piatich oblastí (kapitoly 6 až 10) a kapitolu 6 by každopádne bolo vhodné „štruktúrálné“ sprehladniť. Tak napríklad medzi oblasťou Poľnohospodárstva a potravinárstva (kapitola 6) a Lesníctva (kapitola 7) je ťažko pochopiteľný nepomer čo sa týka rozsahu aj štruktúry textu. Okrem toho, na str. 144 (komentár ku kapitole 7) sa spomína aj téma agro-lesníctva, ktorá však v kapitole 7 rozpracovaná nie je... Pripomienky k štruktúre kapitoly 8 sú uvedené osobitne.	O	A	Akceptované Kapitola 7 upravená, tak aby viac zodpovedala štruktúre a pomeru ku kapitole 6. Doplnené časti: 7.1 Identifikácia hlavných problémov lesnícko-drevárskeho sektora 7.4 Úlohy, návrhy, opatrenia 7.5. Návrh kľúčových opatrení pre rozvoj oblasti do r. 2023
MŽP SR	Pripomienka č. 85: Kapitola 2, strana 12, bod 1 Nakoľko vhodnejšie je hovoriť o degradácii pôdy a tak odporúčame slovo „postupnej“ v prvej vete tohto odstavca vypustiť. Odporúčame príslušný text upraviť nasledovne: 1. Ústredným problémom konvenčného poľnohospodárstva je postupná degradácia pôdy, ktorá je dôsledkom dlhodobého uplatňovania nevhodných spôsobov hospodárenia na pôde. K najvýznamnejším procesom degradácie poľnohospodárskych pôd Slovenska sa zaraďujú erózia pôdy, úbytok pôdnej organickej hmoty a s tým súvisiace zhutňovanie pôdy, a taktiež acidifikácia pôdy.	O	A	Akceptované Úprava textu odrážky 1. v kapitole č.2 Úvod, Rámcovo možno oblasti problémov opísať nasledovne: „1. Ústredným problémom konvenčného poľnohospodárstva je degradácia pôdy, ktorá je dôsledkom dlhodobého uplatňovania nevhodných spôsobov hospodárenia na pôde. K najvýznamnejším procesom degradácie poľnohospodárskych pôd Slovenska sa zaraďujú erózia pôdy, úbytok pôdnej organickej hmoty a s tým súvisiace zhutňovanie pôdy, a taktiež acidifikácia pôdy.“
MŽP SR	Pripomienka č. 86: Kapitola 2, strana 12, bod 2	O	A	Akceptované

	Odporúčame príslušný text upraviť nasledovne: Používanie dusíkatých hnojív spadá do oblasti konvenčnej intenzifikácie pestovania poľnohospodárskych plodín, ktorá za istých podmienok má svoje opodstatnenie. Prebytok dusíka v pôde (vyjadrovaný hrubou bilanciou dusíka) je bezprostredným indikátorom jeho neproduktívnych strát do ovzdušia aj vôd. Kým plynné straty zlúčenín dusíka prispievajú k podpore skleníkového efektu, acidifikácii pôdy a poklesu biodiverzity, reziduálny dusík v pôde môže spôsobovať znečisťovanie podzemných vôd a v kombinácii s fosforom vyvolávať eutrofizáciu povrchových vôd.			Úprava textu odrážky 2. v kapitole č.2 Úvod, Rámcovo možno oblasti problémov opísať nasledovne: „2. Používanie dusíkatých hnojív spadá do oblasti konvenčnej intenzifikácie pestovania poľnohospodárskych plodín, ktorá za istých podmienok má svoje opodstatnenie. Prebytok dusíka v pôde (vyjadrovaný hrubou bilanciou dusíka) je bezprostredným indikátorom jeho neproduktívnych strát do ovzdušia aj vôd. Kým plynné straty zlúčenín dusíka prispievajú k podpore skleníkového efektu, acidifikácii pôdy a poklesu biodiverzity, reziduálny dusík v pôde môže spôsobovať znečisťovanie podzemných vôd a v kombinácii s fosforom vyvolávať eutrofizáciu povrchových vôd.“
MŽP SR	Pripomienka č. 87: Kapitola 2, strana 13, bod 3 Uvedený bod odporúčame vypustiť. Existujúce znečistenie poľnohospodárskej pôd rizikovými prvkami je geogénneho a/alebo antropogénneho pôvodu. Čo do rozsahu a významu, táto téma v súčasnosti nepatrí medzi problematické resp. akútne.	O	N	Neakceptované S tvrdením, že znečistenie poľnohospodárskych pôd rizikovými prvkami je geogénneho a/alebo antropogénneho charakteru súhlasíme, avšak v žiadnom prípade nemôžeme súhlasiť s tým, že na daný problém sa nemá poukazovať, lebo nie je „akútny“. Táto vízia je do roku 2035, čiže nerieši akútny stav, ale pozerá do budúcnosti a poukazuje aj na skryté nepriaznivé stavy. Teda v žiadnom prípade nesúhlasíme, aby sa vypustila časť kontaminácia pôd rizikovými prvkami. Je to jedna z dôležitých ohrození pôdy, ktoré sa permanentne sledujú v monitoringu pôd Slovenska v zmysle zákona 220/2004 Z. z. a Vyhlášky č. 59/2013 Z. z. Taktiež táto problematika je zakotvená aj v Koncepcii európskej pôdnej politiky a stratégie ochrany pôdy a jej udržateľného využitia, ktorá bola zakotvená v návrhu Európskej komisie (EK) na 6. Environmentálnom akčnom programe, ktorý bol prijatý Európskou radou a Európskym parlamentom dňa 22. júla 2002, ako aj v celom rade ďalších medzinárodných dokumentov pod gesciou JRC (Joint Research Centre) so sídlom v Ispre (Tal.) a EEA (European Environment Agency) so sídlom v Kodani, a kde sú vyžadované výstupy aj za kontamináciu pôd v rámci SR.

				Napokon čo sa týka samotných ťažkých kovov, sú dôležitým atribútom hygienického stavu pôd a kvality rastlinnej, ale aj živočíšnej produkcie. Získané údaje dokazujú, že pôdy, ktoré boli v minulosti kontaminované, tento nepriaznivý hygienický stav pretrváva dodnes, a preto sa mu treba so všetkou vážnosťou aj naďalej venovať. Nie je podstatné, či výrazná až nadlimitná koncentrácia rizikových prvkov je spôsobená antropogénne, geogénne alebo zmiešaným vplyvom. Bolo zistené, že pri vyšších koncentráciách rizikových prvkov akéhokoľvek vplyvu sa nachádzajú v pôde aj vyššie koncentrácie ich biopristupných (mobilných) foriem, ktoré môžu predstavovať vážne riziko pri kvalite poľnohospodárskej produkcie.
MŽP SR	Pripomienka č. 88: Kapitola 2, strana 13, bod 4 Odporúčame príslušný text upraviť nasledovne: Zmena klímy nadobúda stále väčší význam, nakoľko ovplyvňuje všetky procesy v systéme voda – pôda – rastlina (– atmosféra). A hoci je pravdou, že poľnohospodárstvo významne prispieva k emisiám skleníkových plynov (z chovu hospodárskych zvierat a pôdy), na strane druhej disponuje možnosťami na ich zníženie či dokonca záchyt (sekvestráciu) vzdušného CO₂ v pôde.	O	A	Akceptované Úprava textu odrážky 4. v kapitole č.2 Úvod, Rámcovo možno oblasti problémov opísať nasledovne: „4. Zmena klímy nadobúda stále väčší význam, nakoľko ovplyvňuje všetky procesy v systéme voda – pôda – rastlina (– atmosféra). Na jednej strane samotné poľnohospodárstvo významne prispieva k emisiám skleníkových plynov (z chovu hospodárskych zvierat a pôdy. Intenzívne poľnohospodárstvo založené na používaní umelých hnojív, obmedzenom sortimente plodín, často sa nestriedajúcich na honoch spôsobuje mineralizáciu pôdy a tak znižuje vodozadržnú schopnosť pôdy s konečným dôsledkom vysychania krajiny. Na druhej strane je však poľnohospodárstvo pre zmeny vo využívaní pôdy, či udržiavanie zásob a prírastku lesov, zase relevantné pre klímu. Poľnohospodárstvo sa stalo rozhodujúcim klimatickým faktorom, najmä v dôsledku rastúcej globálnej spotreby mäsa a intenzívneho obrábania pôdy.“
MŽP SR	Pripomienka č. 89: Kapitola 2, strana 13, bod 6 Odporúčame príslušný text upraviť nasledovne: Pestovanie plodín na produkciu obnoviteľných zdrojov energie predstavuje istý príspevok k znižovaniu spotreby fosílnych palív. Čo sa týka výroby konvenčných biopalív, problémom (najmä z pohľadu biodiverzity v poľnohospodárskej krajine)	O	A	Akceptované Úprava textu odrážky 6. v kapitole č.2 Úvod, Rámcovo možno oblasti problémov opísať nasledovne: „6. Pestovanie plodín na produkciu obnoviteľných zdrojov energie predstavuje istý príspevok k znižovaniu spotreby fosílnych palív. Čo sa týka výroby konvenčných biopalív, problémom (najmä z pohľadu biodiverzity v poľnohospodárskej krajine) je neraz vysoká koncentrácia pestovania príslušných plodín, najmä kapusty repkovej pravej. Taktiež kultúry rýchlorastúcich drevín a plodín sú zvyčajne sprevádzané

	je neraz vysoká koncentrácia pestovania príslušných plodín, najmä kapusty repkovej pravej.			šírením inváznych, alebo expanzívnych rastlín, ktoré následne poškodzujú pôvodnú vegetáciu. Nepôvodné druhy, zvlášť hybridy nepôvodných topoľov, majú negatívny vplyv na domáce druhy narušovaním genetickej informácie pôvodných druhov.“
MŽP SR	Pripomienka č. 91: Kapitola 2, strana 13, bod 8 a 9 Text oboch bodov odporúčame zlúčiť a upraviť nasledovne: Poľnohospodárstvo je tiež jedným z hlavných zdrojov difúzneho znečisťovania vôd živinami a pesticídmi. Nakoľko znečisťovanie vôd nie je vždy priamočiary proces od zdroja k receptoru trvajúci pár rokov, znečistenie spôsobené v minulosti sa nás vo viacerých lokalitách aj v dnešnej dobe dotýka. Z toho dôvodu regulácii vstupov živín do pôdy a regulácii ich strát je nutné venovať náležitú pozornosť. Ďalej pokračovať textom bodu 9.	O	A	Akceptované Úprava textu odrážky 8. v kapitole č.2 Úvod, Rámcovo možno oblasti problémov opísať nasledovne: „8. Poľnohospodárstvo je tiež jedným z hlavných zdrojov difúzneho znečisťovania vôd živinami a pesticídmi. Nakoľko znečisťovanie vôd nie je vždy priamočiary proces od zdroja k receptoru trvajúci pár rokov, znečistenie spôsobené v minulosti sa nás vo viacerých lokalitách aj v dnešnej dobe dotýka. Z toho dôvodu regulácii vstupov živín do pôdy a regulácii ich strát je nutné venovať náležitú pozornosť. To nie je problematické iba z hľadiska biologickej rovnováhy alebo biodiverzity vo vodných útvaroch a príľahlých ekosystémoch, čistá voda je tiež životne dôležitým zdrojom pre ľudí a je dôležitým lokalizačným faktorom pre poľnohospodárske činnosti. Okrem kvality vody je dostupnosť vody rozhodujúca aj pre poľnohospodársku výrobu. Je to ovplyvnené klimatickými zmenami, kvalitou pôdy a odberom vody. Už dnes mnohé regióny v Európe i vo svete trpia nedostatkom vody; na Slovensku máme k dispozícii dostatok vody, ale z dôvodu zmeny podnebia je potrebné v budúcnosti očakávať regionálne problémy s objemami vody, najmä v letných mesiacoch.“
MŽP SR	Pripomienka č. 92: Kapitola 3, strana 16, 2. odstavec zhora Poslednú odrážku 2. odstavca zhora odporúčame vypustiť, pretože v čase vypracovávaní Vízie by rámce Strategického plánu SPP na ďalšie programovacie obdobie mali byť už zrejme hotové.	O	A	Akceptované Úprava textu odrážky v kapitole 3. Zdôvodnenie vypracovania vízie, Vízia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva má svoje opodstatnenie: „Pre nastavenie procesu na produkciu bezpečných a kvalitných potravín dostupných pre každého obyvateľa na území Slovenskej republiky pre zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.“
MŽP SR	Pripomienka č. 93: Kapitola 5, strana 20, prvý odsek zhora	O	A	Akceptované

	Na záver prvého odstavca odporúčame uviesť: • Konceptia vodnej politiky SR na roky 2021-2030 s výhľadom do roku 2050 (v štádiu prípravy). (https://www.minzp.sk/voda/koncepcne-dokumenty/koncepcia-vodnej-politiky-roky-2021-2030-vyhľadom-do-roku-2050.html)			Doplnenie novej odrážky v kapitole 5. Existujúce národné a Európske strategické, koncepcné a legislatívne rámce pre vypracovanie vízie, V oblasti životného prostredia (MŽP SR, MPRV SR): „• Konceptia vodnej politiky SR na roky 2021-2030 s výhľadom do roku 2050 (v štádiu prípravy).“
MŽP SR	<u>Pripomienka č. 94:</u> Kapitola 8, štruktúra Uvedená kapitola má nasledovné členenie, ktoré tu zámerne uvádzame: 8.1 Príspevok k zmierneniu a prispôbeniu klimatickej zmene (ovzdušie) a. Biohospodárstvo (odpadové vody) b. Správa údajov o životnom prostredí a ich využitie pre analytickú činnosť (nástroj - monitorovanie vývoja) c. Iné (opatrenia) 8.2 Podpora udržateľného rozvoja a efektívneho riadenia prírodných zdrojov ako je voda, pôda a vzduch a. Legislatívna ochrana (nástroj, len pôda) b. Využívanie a skladovanie hnojív (opatrenia pre pôdu a ovzdušie) c. Hospodárenie na poľnohospodárskej pôde (opatrenia pre pôdu a biodiverzitu)	O	N	Neakceptované Súčasná štruktúra je z pohľadu zostavovateľov v poriadku

d. Meliorácie a závlahy (opatrenie na reguláciu vodného režimu pôdy – kvantita vody) e. Zadržanie a akumulácia vody v lesnej krajine (opatrenie - retencia vody v krajine) 8.3 Ochrana biodiverzity, biotopov, krajiny a podpora ekosystémových služieb a. Mokrade a rašeliniská (opatrenie - retencia vody v krajine) b. Podpora biodiverzity (skôr všeobecne, niektoré opatrenia) c. Zelená infraštruktúra (opatrenia pre zadržiavanie vody v krajine a podporu biodiverzity) d. Agrolesnícke systémy a hospodárenie na rozhraní lesnej a poľnohospodárskej krajiny (nástroj, posudzovaný najmä zo strany pôdy) e. Invázne druhy (súvisiace opatrenia) f. Genetické zdroje (súvisiace nástroje a opatrenia) g. Ekosystémové služby (všeobecne) 8.4 Zabezpečenie dobrých životných podmienok zvierat – súčasť biodiverzity a. Živočíšna výroba (súvisiace opatrenia) b. Chov včiel a ochrana opeľovačov (súvisiace opatrenia)			
---	--	--	--

	8.5 Komplexné pozemkové úpravy (nástroj – všeobecne) 8.6 Zhrnutie k oblasti starostlivosti o životné prostredie a klímu 8.7 Návrh kľúčových opatrení pre rozvoj oblasti do r. 2023. Podobne ako v prípade všeobecnej poznámky k celému dokumentu, tak aj štruktúra tejto kapitoly je neprehľadne členená a okrem toho nevyvážená z pohľadu jednotlivých zložiek životného prostredia – pôda, voda, ovzdušie, biodiverzita, ktoré sú vy vyššie uvedenom obsahu kapitoly 8 zvýraznené zelenou farbou. Tieto štyri zložky by mali tvoriť hlavné okruhy kapitoly 8. Oblasť vody je spracovaná nedostatočne, s dôrazom na kvantitu (zadržiavanie vody v krajine), pričom kvalita resp. znečisťovanie vôd je celkom prehliadnuté. Z uvedeného dôvodu dávame do pozornosti pripravovanú „Koncepciu vodnej politiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“, kde problematika vody je komplexne spracovaná. Nástroje (legislatívne alebo technické) a kľúčové opatrenia je potrebné špecifikovať osobitne podľa jednotlivých zložiek životného prostredia (pôda, voda, ovzdušie a biodiverzita). Modrým tučným písmom je naznačené, o aký typ informácie sa jedná a čoho sa primárne týka – aby bolo vidieť reálnu a nevyváženú štruktúru a zameranie kapitoly 8.			
--	---	--	--	--